

คู่มือ

การประเมินคุณภาพภายนอกระดับ **อุดมศึกษา**

รอบที่สอง

(พ.ศ. 2549 - 2553)

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา
(องค์การมหาชน)

**คู่มือการประเมินคุณภาพภายนอกระดับอุดมศึกษา
รอบที่สอง (พ.ศ. 2549-2553)**

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)

พฤษภาคม 2551

(ฉบับปรับปรุง 4)

คำนำ

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) เรียกโดยย่อว่า สมศ. จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หมวด 6 ว่าด้วยมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา ตามเจตนารมณ์พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ให้มี สมศ. เพื่อดำเนินการประเมินคุณภาพภายนอกอย่างอิสระในรูปขององค์การมหาชน ซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐประเภทหนึ่งที่ไม่ใช่หน่วยงานราชการหรือรัฐวิสาหกิจสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพราะมีความเป็นอิสระ มีอำนาจในการตัดสินใจได้ทั้งในด้านการบริหาร การจัดการ และการเงินของสำนักงานฯ มีความคล่องตัวในการบริหารงานให้ลุล่วงตามภารกิจที่ได้รับมอบหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพมากกว่าการทำงานตามสายบังคับบัญชาของระบบราชการ ทั้งนี้ เพื่อทำหน้าที่ประเมินคุณภาพภายนอกทั้งสถานศึกษาภาครัฐและเอกชน ในทุกระดับและประเภทการศึกษา

การดำเนินงานของ สมศ. ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 49 กำหนดให้มีสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) หรือ สมศ. ทำหน้าที่พัฒนาระบบเกณฑ์ วิธีการประเมินคุณภาพภายนอก และทำหน้าที่ประเมินผลการจัดการศึกษา เพื่อให้มีการตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษา โดยคำนึงถึงความมุ่งหมาย หลักการ และแนวทางการจัดการศึกษาในแต่ละระดับ

ทั้งนี้ สมศ. ได้ดำเนินการประเมินคุณภาพภายนอกรอบแรก (พ.ศ. 2544 - 2548) ซึ่งเป็นการประเมินคุณภาพภายนอก เพื่อให้สถานศึกษาแต่ละแห่งประเมินตนเองได้อย่างถูกต้อง ซึ่งคาดหวังว่าจะก่อให้เกิดการปรับปรุงพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และบัดนี้การประเมินคุณภาพภายนอกรอบแรกได้เสร็จสิ้นแล้วภายในระยะเวลาที่กำหนด และสมศ.จะได้เริ่มต้นการประเมินคุณภาพภายนอกรอบที่สอง (พ.ศ. 2549 - 2553) ตั้งแต่เดือนมิถุนายน ๒๕๔๙ เป็นต้นไป ซึ่งเป็นการประเมินเพื่อรับรองมาตรฐานคุณภาพ สมศ.

ดังนั้น เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ชัดเจนในการเตรียมตัวเพื่อรับการประเมินภายนอกของสถาบันการศึกษาและผู้ประเมินภายนอกระดับอุดมศึกษา สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา จึงได้จัดทำหนังสือคู่มือการประเมินคุณภาพภายนอกระดับอุดมศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อให้สถาบันการศึกษามีความรู้ความเข้าใจตรงกัน เกี่ยวกับมาตรฐานตัวบ่งชี้เกณฑ์การประเมิน และเกณฑ์ในการรับรองมาตรฐานของ สมศ. และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าคู่มือเล่มนี้ จะทำให้สถาบันอุดมศึกษาดำเนินการประกันคุณภาพภายใน ทั้งการกำหนดมาตรฐานของสถาบัน การพัฒนาคุณภาพการศึกษา การติดตามคุณภาพการศึกษา และโดยเฉพาะการประเมินตนเองของสถาบันอุดมศึกษา สอดคล้องและรองรับการประเมินคุณภาพภายนอกมากยิ่งขึ้น และเหนือสิ่งอื่นใด สำนักงานฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคู่มือเล่มนี้จะช่วยให้การประเมินคุณภาพภายนอกประเมินได้มาตรฐาน มีความถูกต้องตรงสภาพจริงตามรูปแบบกัลยาณมิตรประเมินและตามหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินที่ สมศ. กำหนด

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ขอขอบพระคุณทุกท่าน ที่มีส่วนร่วมในการจัดทำคู่มือการประเมินคุณภาพภายนอกเล่มนี้ และขอขอบพระคุณเป็นพิเศษ แด่คณะผู้ทรงคุณวุฒิประกอบด้วย ดร.ธนู กุลชล ศาสตราจารย์ ดร.นงลักษณ์ วิรัชชัย ศาสตราจารย์ ดร.กิตติชัย วัฒนานุกร รองศาสตราจารย์ ดร.นวลทิพย์ กมลวารินทร์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มานิต บุญประเสริฐ ที่ได้ตรวจสอบคู่มือทำให้คู่มือเล่มนี้มีความถูกต้องเหมาะสมยิ่งขึ้น

(ศาสตราจารย์ ดร.สมหวัง พิธิยานุวัฒน์)

ผู้อำนวยการสำนักงานรับรองมาตรฐาน

และประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)

สารบัญ

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก	การดำเนินการจัดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษาตามจุดเน้นการปฏิบัติพันธกิจของสถาบัน	113
ภาคผนวก ข	แบบกรอกข้อมูลพื้นฐาน สำหรับการประเมินภายนอก	128
ภาคผนวก ค	แบบบันทึกคะแนนและผลการประเมิน	135
รายชื่อ - คณะกรรมการบริหาร สมศ. - คณะกรรมการพัฒนาระบบการประเมินคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา (กพอ.) - คณะผู้จัดทำคู่มือ		

สารบัญ ตาราง แผนภูมิ และแผนผัง

หน้า

ตาราง

ตารางที่ 1	การเปรียบเทียบการประเมินคุณภาพภายนอกรอบแรก (พ.ศ. 2544 - 2548) กับการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสอง (พ.ศ. 2549 - 2553)	4
ตารางที่ 2	มาตรฐานคุณภาพ สมศ.	7
ตารางที่ 3	การปรับค่า FTES ในระดับปริญญาโทและปริญญาเอกให้เป็นหน่วยวัดเดียวกับระดับปริญญาตรี	64
ตารางที่ 4	เกณฑ์การประเมินระดับตัวบ่งชี้	75-93
ตารางที่ 5	การตัดสินใจพัฒนาการของสถาบันอุดมศึกษาทั้งในตัวบ่งชี้เชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ	94
ตารางที่ 6	สรุปผลการประเมินระดับรายมาตรฐาน	96
ตารางที่ 7	ข้อสรุปเกี่ยวกับเกณฑ์การตัดสินการรับรองสถาบันอุดมศึกษาในการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสอง	100
ตารางที่ 8	คำสถิติรายตัวบ่งชี้ และสรุปผลการประเมินจำแนกรายมาตรฐาน	103-106

แผนภาพ

แผนภาพที่ 1	ความสัมพันธ์ระหว่างการประกันคุณภาพภายในกับการประเมินคุณภาพภายนอก	19
แผนภาพที่ 2	ความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรที่มีบทบาทในการประกันคุณภาพภายในและการประเมินคุณภาพภายนอก	20
แผนภาพที่ 3	กระบวนการก่อนการตรวจเยี่ยมสถาบันอุดมศึกษา	22
แผนภาพที่ 4	กระบวนการระหว่างการตรวจเยี่ยมสถาบันอุดมศึกษา	23
แผนภาพที่ 5	กระบวนการหลังการตรวจเยี่ยมสถาบันอุดมศึกษา	24

ตารางภาคผนวก

ตารางที่ 1	การจัดกลุ่มสถาบันพิจารณาจากกระจายน้ำหนัก 100 คะแนนใน 4 พันธกิจหลัก	116
ตารางที่ 2	ผลการจัดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษา แบบที่ 2 แบ่งตามการกระจายน้ำหนัก 30 คะแนน	117
ตารางที่ 3	จำนวนตัวบ่งชี้ในแต่ละมาตรฐานที่สถาบันจะได้รับการประเมินจำแนกตามรายมาตรฐาน	119
ตารางที่ 4	ตัวอย่างการจัดกลุ่มของสถาบันตามลักษณะการกระจายน้ำหนักในพันธกิจหลัก	120
ตารางที่ 5	ตัวอย่างการกระจายน้ำหนักและจำนวนตัวบ่งชี้ที่สถาบันอุดมศึกษาจะต้องใช้จำแนกตามประเภทกลุ่มสถาบัน	121
ตารางที่ 6	จำนวนและร้อยละของสถาบันอุดมศึกษาที่นำมาจัดกลุ่มสถาบันจำแนกตามประเภทของสถาบัน	121
ตารางที่ 7	รายชื่อสถาบันอุดมศึกษาและน้ำหนักในแต่ละมาตรฐาน จำแนกตามกลุ่มสถาบันอุดมศึกษา (ข้อมูล ณ วันที่ 1 พฤษภาคม 2549)	122
ตารางที่ 8	การแจกแจงร้อยละของกลุ่มสถาบันตามประเภทสถาบัน ข้อมูล ณ วันที่ 1 พฤษภาคม 2549)	126

บทที่ 1

บทนำ

ในโลกยุคปัจจุบันนี้ต่างยอมรับกันโดยทั่วไปอยู่แล้วว่าเป็นโลกแห่ง “สังคมอุดมปัญญา” (Intellectual Society) ที่ถือว่า กำลังความรู้ความสามารถของประชากรเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดในการพัฒนาประเทศ ขณะเดียวกันกิจกรรมการแข่งขันที่เข้มข้นที่สุดของยุคสมัยนี้ก็คือการแข่งขันด้านการศึกษา ที่หากประเทศใดมีการพัฒนาการศึกษาให้เจริญก้าวหน้า มีคุณภาพมาตรฐานเป็นที่ยอมรับได้ทั่วไปแล้ว ประเทศนั้นย่อมจะได้รับความเชื่อมั่นจากนานาประเทศได้อย่างต่อเนื่องยาวนาน ซึ่งจะส่งผลให้เศรษฐกิจ สังคมของประเทศนั้นมีความก้าวหน้าอย่างยั่งยืนต่อไปด้วย

จากความเคลื่อนไหวในรอบหลายปีที่ผ่านมา นับตั้งแต่การประชุมรอบอุรุกวัยที่นำไปสู่การถือองค์การการค้าโลก (World Trade Organization- WTO) ได้ประกาศให้อุตสาหกรรมการบริการต้องเปิดเสรีในปี ค.ศ. 2002 (พ.ศ. 2545) เชื่อมโยงมาถึงกรณีการเปิดเสรีทางการศึกษาในเวลาต่อมา เป็นเครื่องแสดงให้เห็นว่ากระแสความเคลื่อนไหวและการเปลี่ยนแปลงของโลกนั้นส่งอิทธิพลกว้างขวางถึงทุกประเทศ ซึ่งสิ่งทีประเทศไทยจะต้องเตรียมความพร้อมอย่างเร่งด่วน คือ การเตรียมการศึกษาให้มีคุณภาพ และมาตรฐานสูงเป็นสิ่งแรก เพื่อให้การศึกษาไทยสามารถ “เข้าแข่งขัน” ร่วมกับการศึกษาของนานาชาติได้อย่างเต็มภาคภูมิ ซึ่งจะสามารถผลักดันให้ศักยภาพด้านอื่นๆ แข็งแรงตามมา

การจะเตรียมการศึกษาของประเทศไทยให้มีคุณภาพและมาตรฐานให้สูงขึ้นอย่างได้ผลนั้น กล่าวได้ว่าการศึกษาระดับอุดมศึกษามีบทบาทสำคัญอย่างยิ่ง เพราะการศึกษาระดับอุดมศึกษามีหน้าที่โดยตรงในการสร้างความงอกงามทางปัญญาผ่านกระบวนการผลิตกำลังคนระดับสูง การพัฒนาการวิจัย การส่งเสริมความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ฯลฯ ซึ่งเท่าที่ผ่านมา การศึกษาระดับอุดมศึกษาของชาตินั้นก็ได้รับการสนับสนุนส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่องพอสมควรแม้ว่าในบางจังหวะอาจไม่ก้าวรุดหน้าไปอย่างรวดเร็วดังที่ตั้งใจก็ตาม

ในปีพ.ศ. 2540 ภายหลังจากการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับใหม่แล้ว ได้มีการร่วมกันร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติขึ้นประกาศใช้ในปีพ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2545) โดยในมาตราที่ 34 ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติฉบับนี้ได้กำหนดให้คณะกรรมการการอุดมศึกษา เป็นผู้จัดทำมาตรฐานการอุดมศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติขึ้น โดยมุ่งคำนึงถึงความเป็นอิสระและความเป็นเลิศทางวิชาการของสถาบันอุดมศึกษาไปพร้อมๆ กัน ซึ่งเป้าหมายที่สำคัญของการจัดทำมาตรฐานอุดมศึกษานั้นก็คือ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริม กำกับดูแล ตรวจสอบประเมิน และประกันคุณภาพการพัฒนาสถาบันอุดมศึกษา ใช้เป็น

แนวทางในการวิจัยเพื่อตรวจสอบความเปลี่ยนแปลง ใช้สำหรับเป็นแนวทางในการพัฒนาแนวคิดในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา อีกทั้งเพื่อใช้พัฒนาและยกระดับคุณภาพบัณฑิต ความเพียงพอของบุคลากรระดับอุดมศึกษา ความมีคุณภาพและประสิทธิภาพของสถาบันอุดมศึกษา ฯลฯ ซึ่งนอกจากที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาจะสามารถนำมาตรฐานการอุดมศึกษาไปใช้ประโยชน์ตามเจตนาข้างต้นแล้วยังอาจก่อให้เกิดประโยชน์ด้านอื่นๆอีกเป็นอเนกประการด้วย

อย่างไรก็ดี การจัดทำมาตรฐานการอุดมศึกษานี้ถือเป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งสำหรับ “ช่วย” ยกระดับคุณภาพการศึกษาของชาติ ซึ่งยังจะต้องประกอบด้วยส่วนประกอบที่สำคัญอย่างอื่นอีกมาก ทั้งนี้ในระยะเวลาอันใกล้นี้ นอกจากที่จะมีมาตรฐานการอุดมศึกษาแล้ว ก็จะมีมาตรฐานของสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งน่าจะส่งผลให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องมีเครื่องมือที่ทรงประสิทธิภาพไว้ใช้ในการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานการศึกษาระดับอุดมศึกษา และต่อจากนี้ไปความหวังที่จะเห็นการศึกษาที่มีคุณภาพและมาตรฐานที่สามารถแข่งขันกับนานาชาติได้ก็ไม่น่าจะเป็นสิ่งที่ไกลเกินฝันอีกต่อไป

บทเรียนจากการประเมินภายนอกรอบแรก

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) เองนับตั้งแต่มีพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งขึ้นตั้งแต่ปีพ.ศ. 2543 นั้นก็ได้ดำเนินการกิจในการพัฒนาระบบและเกณฑ์การประเมินคุณภาพภายนอก พัฒนาและฝึกอบรมผู้ประเมินภายนอก ให้การรับรองผู้ประเมินภายนอก กำกับดูแลการประเมินคุณภาพภายนอก และจัดทำรายงานการประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาประจำปี เพื่อเผยแพร่ต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชนโดยตลอดมา ซึ่งเท่าที่ผ่านมาก็นับได้ว่า สมศ.เองมีความสำเร็จในการดำเนินงานเป็นที่น่าพอใจ แต่กระนั้น บทเรียนที่เราได้เรียนรู้ร่วมกันนั้น สามารถใช้วางแผนเพื่อพัฒนาระบบการประเมินในรอบต่อไปด้วย ซึ่ง สมศ. สามารถประมวลบทเรียนจากการประเมินภายนอกรอบแรกได้หลายประการ ดังประเด็นสำคัญที่ควรนำมาพิจารณาปรับเปลี่ยนระบบการประเมินที่ผ่านมา เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาที่วิเคราะห์ได้จากสถานศึกษาที่ได้รับการประเมินในรอบที่ผ่านมา เนื่องจากในการประเมินรอบที่สองนี้เป็นการประเมินที่มีความละเอียดและลุ่มลึกมากกว่าในรอบแรก กล่าวคือเป็นการประเมินถึงในระดับกลุ่มสาขาวิชา จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องใช้ผู้ประเมินที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะในระดับสาขาวิชาที่ได้รับการประเมิน ทั้งมีจำนวนที่เหมาะสมเพียงพอต่อการดำเนินการประเมิน ซึ่งประเด็นเหล่านี้ล้วนเป็นประเด็นที่เกิดจากประสบการณ์และบทเรียนจากสถาบันการศึกษาที่ได้รับการประเมินในรอบแรกที่ต้องการให้ใช้ผู้ประเมินที่มีความเชี่ยวชาญในการตรวจประเมินอย่างแท้จริง และเป็นผู้ตรวจประเมินที่มีมาตรฐานในการตรวจประเมินที่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

อย่างไรก็ตามการประเมินในรอบสองนี้ สมศ. ยังดำรงเจตจำนงตามหลักการของการประเมินแบบกัลยาณมิตร ที่ยึดมั่นหลักการ “มิตรแท้ย่อมบอกในสิ่งที่เป็นจริง โดยไม่ลืมหื้มที่จะให้

กำลังใจเพื่อการพัฒนาอย่างถูกต้องทิศทาง ” มีพัฒนาการเพิ่มขึ้น คือ การประเมินในรอบสองนี้เป็นการประเมินที่มีความเป็นปรนัยสูง มีความชัดเจนของมาตรฐาน ตัวบ่งชี้ และที่สำคัญคือมีเกณฑ์สำหรับตัดสินผลการประเมิน ซึ่งเป็นเกณฑ์ที่ผันแปรไปตามแต่ละกลุ่มสถาบัน โดยหลักการพื้นฐานที่มุ่งให้สถาบันได้มีการพัฒนาจนเป็นเลิศตามอัตลักษณ์ของสถาบัน ซึ่ง สมศ. ได้เปิดโอกาสให้สถาบันอุดมศึกษาได้ประกาศจุดเน้นตามพันธกิจของสถาบัน โดยการกระจายน้ำหนักความสำคัญลงในแต่ละพันธกิจ ซึ่งเป็นการตัดสินใจที่ต้องผ่านการเห็นชอบจากสภามหาวิทยาลัย/สถาบันด้วย ซึ่งเกณฑ์ที่ใช้ในการตัดสินนั้น เป็นเกณฑ์ที่เหมาะสมและยืดหยุ่น กล่าวคือ การตัดสินผลการประเมินยึดหลักเกณฑ์ที่สำคัญ 3 เกณฑ์ คือเกณฑ์มาตรฐาน เกณฑ์พัฒนาการ และเกณฑ์การบรรลุความสำเร็จตามเป้าหมายของการปฏิบัติราชการตามแผน ความแตกต่างระหว่างการประเมินรอบแรกกับการประเมินรอบสองได้ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 การเปรียบเทียบการประเมินคุณภาพภายนอกรอบแรก (พ.ศ. 2544 - 2548)
กับการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสอง (พ.ศ. 2549 - 2553)

ประเด็นเปรียบเทียบ	การประเมินรอบแรก	การประเมินรอบสอง
1. สิ่งที่มีงประเมิน	คุณภาพของสถาบันอุดมศึกษาโดยรวม	คุณภาพของสถาบันอุดมศึกษาโดยรวมและของกลุ่มสาขาวิชา
2. มาตรฐานคุณภาพ สมศ.	8 มาตรฐาน 28 ตัวบ่งชี้ ใช้เหมือนกันทุกสถาบัน	7 มาตรฐาน 48 ตัวบ่งชี้ เป็นตัวบ่งชี้ร่วม 39 ตัวบ่งชี้ และตัวบ่งชี้เฉพาะ 9 ตัวบ่งชี้ นำนักกรรอบมาตรฐานและตัวบ่งชี้ผันแปรตามกลุ่มสถาบัน รวมทั้งมีตัวบ่งชี้เฉพาะตามจุดเน้นของกลุ่มสถาบันด้วย
3. ประสงค์อะไร	ประเมินเพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาได้สารสนเทศเพิ่มเติมในการประเมินตนเองและก่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานของสถาบันอย่างต่อเนื่อง	ประเมินเพื่อรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของสถาบันและหวังว่าจะกระตุ้นให้สถาบันพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานอย่างก้าวกระโดดและเป็นไปอย่างต่อเนื่อง กำหนดทั้งการอิงมาตรฐานขั้นต่ำ การอิงพัฒนาการ และผลสัมฤทธิ์ตามแผนของสถาบัน
4. เกณฑ์การรับรองมาตรฐานคุณภาพ สมศ.	ไม่ได้กำหนด	กำหนดทั้งระดับกลุ่มสาขาและระดับสถาบันโดยรวม
5. นิยมอะไร	คุณภาพและความเป็นกลาง	คุณภาพและความเป็นกลาง
6. มั่นใจอะไร	กลยณมิตรประเมิน และการประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิในระบบ Peer Review	กลยณมิตรประเมินและการประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิในระบบ Peer Review ซึ่งเป็นการประเมินโดยผู้รู้ที่มีความเป็นกลาง
7. ต้องการอะไร	สถาบันใช้ผลประเมินในการวางแผนพัฒนาโดยปรับการเรียน เปลี่ยนการสอนปฏิรูปการบริหารให้ได้มาตรฐาน	สถาบันใช้ผลประเมินในการวางแผนพัฒนาโดยปรับการเรียน เปลี่ยนการสอนปฏิรูปการบริหารให้ได้มาตรฐาน
8. มีอะไรเป็นที่สุด	สถาบันอุดมศึกษาคุณภาพที่มีการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานอย่างต่อเนื่องตามเอกลักษณ์	สถาบันอุดมศึกษาคุณภาพที่มีการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานอย่างต่อเนื่องตามอัตตลักษณ์และมาตรฐานสากล

คำจำกัดความที่เกี่ยวข้อง

สถาบันอุดมศึกษา หมายถึง วิทยาลัย สถาบัน มหาวิทยาลัย หรือ หน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่น ทั้งของรัฐและเอกชนที่จัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาดำกว่าปริญญา และ/หรือระดับปริญญา ในที่นี้ได้แก่ สถานศึกษาระดับอุดมศึกษา ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ และสถาบันเฉพาะทางสังกัดกระทรวงอื่นๆ

นิยามของกลุ่มสถาบัน

1. **กลุ่มสถาบันเน้นการผลิตบัณฑิตและวิจัย** เป็นกลุ่มสถาบันที่ปฏิบัติพันธกิจของสถาบันอุดมศึกษา โดยเน้นด้านการผลิตบัณฑิตระดับบัณฑิตศึกษา และวิจัยสร้างความรู้ใหม่เพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการในทุกภารกิจ และ เผยแพร่ความรู้ไปสู่ผู้ใช้ทั้งระดับชาติและนานาชาติ โดยมุ่งสู่ความทันสมัย และสามารถแข่งขันได้ในระดับสากล

2. **กลุ่มสถาบันเน้นการผลิตบัณฑิตและพัฒนาสังคม** เป็นกลุ่มสถาบันอุดมศึกษาที่ได้ปฏิบัติพันธกิจของสถาบันอุดมศึกษาโดยการผลิตบัณฑิตระดับปริญญาตรีเป็นส่วนใหญ่ ผลิตบัณฑิตระดับสูงในบางสาขาวิชาและเน้นการพัฒนาสังคม โดยการประยุกต์ความรู้เพื่อบริการวิชาการ/วิชาชีพแก่สังคม

3. **กลุ่มสถาบันที่เน้นการผลิตบัณฑิตและพัฒนาศิลปะและวัฒนธรรม** เป็นกลุ่มสถาบันที่ได้ปฏิบัติพันธกิจของสถาบันอุดมศึกษา โดยมุ่งเน้นผลิตบัณฑิตระดับปริญญาตรีเป็นส่วนใหญ่ ผลิตบัณฑิตระดับสูงในบางสาขาวิชา โดยการประยุกต์ความรู้ เพื่อสร้างและพัฒนามาตรฐานศิลปะและวัฒนธรรม รวมทั้งการเผยแพร่องค์ความรู้ ภูมิปัญญาไทยสู่สากล

4. **กลุ่มสถาบันเน้นการผลิตบัณฑิต** เป็นกลุ่มสถาบันที่เน้นการสอนในระดับปริญญาตรี ประยุกต์ความรู้เพื่อใช้ในการผลิตบัณฑิต เป็นกลุ่มสถาบันอุดมศึกษาที่เน้นการผลิตและพัฒนาคนในด้านวิชาการ และวิชาชีพต่าง ๆ

กลุ่มสาขาวิชา ใช้แนวทางการแบ่งกลุ่มตามแบบของระบบการรับเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา มี 10 กลุ่มสาขาวิชา ได้แก่

1. กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ ได้แก่ คณะแพทยศาสตร์ ทันตแพทยศาสตร์ เทคนิคการแพทย์ เภสัชศาสตร์ สหเวชศาสตร์ พยาบาลศาสตร์ สาธารณสุขศาสตร์ วิทยาศาสตร์การกีฬา พลศึกษาและสุขศึกษา

2. กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์กายภาพและชีวภาพ ได้แก่ คณะวิทยาศาสตร์ ทรัพยากรธรรมชาติ เทคโนโลยีสารสนเทศ

3. กลุ่มสาขาวิชาวิศวกรรมศาสตร์

4. กลุ่มสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์

5. กลุ่มสาขาวิชาเกษตรศาสตร์ ได้แก่ คณะเกษตรศาสตร์ อุตสาหกรรมเกษตร วนศาสตร์ เทคโนโลยีการเกษตร

6. กลุ่มสาขาวิชาบริหาร พาณิชยศาสตร์ การบัญชี การจัดการ การท่องเที่ยว และ เศรษฐศาสตร์

สาขาวิชาบริหารธุรกิจ พาณิชยศาสตร์ การบัญชี และเศรษฐศาสตร์

สาขาวิชาการท่องเที่ยวและโรงแรม

7. กลุ่มสาขาวิชาครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์

8. กลุ่มสาขาวิชาศิลปกรรม วิจิตรศิลป์และประยุกต์ศิลป์ ได้แก่ คณะศิลปกรรมศาสตร์ วิจิตรศิลป์ มัณฑศิลป์ จิตรกรรม ประติมากรรม และภาพพิมพ์

9. กลุ่มสาขาวิชามนุษย์และสังคมศาสตร์ เช่น คณะนิเทศศาสตร์ วารสารศาสตร์ อักษรศาสตร์ ศิลปศาสตร์ มนุษยศาสตร์ รัฐศาสตร์ นิติศาสตร์ สังคมวิทยา สังคมสงเคราะห์ศาสตร์ เป็นต้น

10. กลุ่มสาขาวิชาสหวิทยาการ

สาขาวิชาที่มีหลักสูตรแบบสหวิทยาการ (Interdisciplinary)

สาขาวิชาอื่น ๆ นอกเหนือจาก 9 กลุ่มสาขาวิชาข้างต้น

มาตรฐานการศึกษาระดับอุดมศึกษา หมายถึง ข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะคุณภาพที่พึงประสงค์ที่ต้องการให้เกิดขึ้นในสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาทุกแห่ง เพื่อใช้เป็นหลักในการเทียบเคียงสำหรับการส่งเสริมและกำกับดูแล การตรวจสอบ การประเมินผล และการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาระดับอุดมศึกษา ที่กำหนดโดยสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

การกำหนดมาตรฐานการศึกษาระดับอุดมศึกษา ต้องให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา ของชาติ ควรยึดหลักตามพันธกิจของอุดมศึกษา 4 ประการ อันได้แก่ การผลิตบัณฑิต การวิจัย การ บริการวิชาการ และทำนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม รวมทั้งจะต้องมีความสอดคล้องกับ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งบทบาทในการกำหนดมาตรฐานอุดมศึกษานี้ ตาม พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติกำหนดให้เป็นหน้าที่ของคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

มาตรฐานคุณภาพ สมศ. หมายถึง มาตรฐานคุณภาพใน 4 มิติ คือ ประสิทธิภาพ การบริหาร และการจัดการ การเรียนรู้ และการประกันคุณภาพ แบ่งเป็น 7 มาตรฐาน 48 ตัวบ่งชี้ตามที่ สมศ. กำหนด โดยมาตรฐานที่ 1-4 เป็นมาตรฐานด้านผลลัพธ์ ส่วนมาตรฐานที่ 5-7 เป็นมาตรฐานด้าน กระบวนการ ในแต่ละมาตรฐานมีจำนวนตัวบ่งชี้รวมและตัวบ่งชี้เฉพาะ (*) ตามจุดเน้นปฏิบัติพันธ กิจและอัตลักษณ์ของสถาบัน แสดงดังในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 มาตรฐานคุณภาพ สมศ.

มาตรฐาน	น้ำหนัก	จำนวนตัวบ่งชี้
1. มาตรฐานด้านคุณภาพบัณฑิต	อย่างน้อย 20	6+2 *
2. มาตรฐานด้านงานวิจัยและงานสร้างสรรค์	อย่างน้อย 20	5+2 *
3. มาตรฐานด้านการบริการวิชาการ	อย่างน้อย 20	4+3 *
4. มาตรฐานด้านการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม	อย่างน้อย 10	2+2 *
รวม มาตรฐาน 1- 4	100	17+9 *
5. มาตรฐานด้านการพัฒนาสถาบันและบุคลากร	20	11
6. มาตรฐานด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน	20	9
7. มาตรฐานด้านการประกันคุณภาพ	20	2
รวม มาตรฐาน 5 - 7	60	22
รวม มาตรฐาน 1 - 7	160	39+9 *

การประเมินคุณภาพภายนอกระดับอุดมศึกษา หมายถึง การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษา การติดตาม การตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา ซึ่งกระทำโดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) หรือผู้ประเมินภายนอกที่ได้รับการรับรองจาก สมศ. เพื่อมุ่งให้มีการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาให้มีคุณภาพดียิ่งขึ้น

ผู้ประเมินภายนอกระดับอุดมศึกษา หมายถึง บุคคลหรือหน่วยงานที่ได้รับการรับรองจาก สมศ. ให้ทำการประเมินคุณภาพภายนอกสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา

รายงานประจำปี หมายถึง รายงานสัมฤทธิ์ผลการดำเนินงานในรายปีของสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งถือว่าเป็นรายงานการประเมินตนเอง (SAR) ที่สถาบันอุดมศึกษาเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา อีกทั้งมีความสอดคล้องและรองรับการประเมินคุณภาพภายนอกระดับอุดมศึกษาได้

บทที่ 2

หลักการและวัตถุประสงค์ในการประเมินคุณภาพภายนอกระดับอุดมศึกษา

1. ความมุ่งหมาย หลักการ และแนวทางการจัดการศึกษาที่กำหนดในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

ความมุ่งหมายและหลักการจัดการศึกษา

1. พัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

2. กระบวนการเรียนรู้ต้องมุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข รู้จักรักษาและส่งเสริมสิทธิหน้าที่ เสรีภาพ ความเคารพกฎหมาย ความเสมอภาค และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย รู้จักรักษาผลประโยชน์ส่วนรวมและของประเทศชาติ รวมทั้งส่งเสริมศาสนา ศิลปวัฒนธรรมของชาติ การกีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและความรู้อันเป็นสากล ตลอดจนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความสามารถในการประกอบอาชีพ รู้จักพึ่งตนเอง มีความริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้ และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง

3. หลักการจัดการศึกษา

- 1) เป็นการศึกษาตลอดชีวิตสำหรับประชาชน
- 2) ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา
- 3) การพัฒนาสาระและกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง

4. หลักการจัดระบบ โครงสร้าง และกระบวนการจัดการศึกษา

- 1) มีเอกภาพด้านนโยบาย และมีความหลากหลายในการปฏิบัติ
- 2) มีการกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- 3) มีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาและจัดระบบประกันคุณภาพการศึกษาทุกระดับและประเภทการศึกษา
- 4) มีหลักการส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา และการพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง
- 5) ระดมทรัพยากรจากแหล่งต่างๆ มาใช้ในการจัดการศึกษา
- 6) การมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรมหาชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น

แนวการจัดการศึกษา

1. การจัดการศึกษายึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ

2. การจัดการศึกษาต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษาในเรื่องต่างๆ ได้แก่ ความรู้เรื่องเกี่ยวกับตนเอง และความสัมพันธ์ของตนเองกับสังคม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม การกีฬา ภูมิปัญญาไทย คณิตศาสตร์ ภาษา และความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพ

3. การจัดการกระบวนการเรียนรู้ ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน ฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติ ผสมผสานสาระความรู้ด้านต่างๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อม สื่อการเรียนรู้ และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้

4. ส่งเสริมการดำเนินงานและการจัดตั้งแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต

5. จัดการประเมินผู้เรียนโดยพิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติ การร่วมกิจกรรมและการทดสอบ และใช้วิธีการที่หลากหลายในการจัดสรรโอกาสการเข้าศึกษาต่อ และให้นำผลการประเมินผู้เรียนมาใช้ประกอบการพิจารณา

6. หลักสูตรการศึกษาต้องมีลักษณะหลากหลาย สาระของหลักสูตร ต้องมุ่งพัฒนาคน ให้มีความสมดุล ทั้งด้านความรู้ ความคิด ความสามารถ ความดีงาม และความรับผิดชอบต่อสังคม หลักสูตรการศึกษาระดับอุดมศึกษา มุ่งพัฒนาวิชาการ วิชาชีพชั้นสูงและการค้นคว้าวิจัย เพื่อพัฒนาองค์ความรู้และพัฒนาสังคม

7. ให้สถานศึกษาร่วมกับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน

8. ส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา

2. หลักการประเมินคุณภาพ

เนื่องจากการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานของอุดมศึกษาเป็นเรื่องที่สำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง ทั้งเพื่อความอยู่รอด เพื่อการพัฒนาและความสามารถในการแข่งขันทั้งในระยะสั้นและระยะยาว ของประเทศ เครื่องมือสำคัญที่จะช่วยกระตุ้นให้เกิดการพัฒนาดังกล่าวข้างต้นอย่างต่อเนื่องก็คือ การประเมินคุณภาพการศึกษา ซึ่งต้องครอบคลุมทั้งการประเมินคุณภาพภายนอกสถาบันอุดมศึกษา และการประกันคุณภาพภายในของสถาบันอุดมศึกษา รูปแบบและวิธีการดำเนินการประเมินคุณภาพภายนอกจะเป็นไปตามที่กำหนดในระเบียบของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) มีหลักการสำคัญ 5 ประการ ดังต่อไปนี้

1. เป็นการประเมินเพื่อมุ่งให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ไม่ได้มุ่งเน้นเรื่องการตัดสิน การจับผิด หรือการให้คะแนน-ให้โทษ
2. ยึดหลักความเที่ยงตรง เป็นธรรม โปร่งใส มีหลักฐานข้อมูลตามสภาพความเป็นจริง (Evidence-based) และมีความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ (Accountability)
3. มุ่งเน้นในเรื่องการส่งเสริมและประสานงานในลักษณะกัลยาณมิตรมากกว่า การกำกับควบคุม
4. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการประเมินคุณภาพและการพัฒนาการจัดการศึกษาจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง
5. มุ่งสร้างความสมดุลระหว่างเสรีภาพทางการศึกษากับจุดมุ่งหมายและหลักการการศึกษาของชาติตามที่ได้กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 โดยให้ออกภาพเชิงนโยบาย แต่ยังคงมีความหลากหลายในทางปฏิบัติที่สถาบันสามารถกำหนดเป้าหมายเฉพาะและพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เต็มตามศักยภาพของสถาบันและผู้เรียน

3. วัตถุประสงค์การประเมินคุณภาพ

วัตถุประสงค์ทั่วไป

1. เพื่อให้ทราบระดับคุณภาพของสถาบันอุดมศึกษาในการดำเนินการกิจด้านต่างๆ
2. เพื่อกระตุ้นเตือนให้สถาบันอุดมศึกษาพัฒนาคุณภาพการศึกษา และประสิทธิภาพการบริหารจัดการอย่างต่อเนื่อง
3. เพื่อให้ทราบความก้าวหน้าของการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา
4. เพื่อรายงานสถานการณ์ภาพและผลการพัฒนาในด้านคุณภาพและมาตรฐานของสถาบันอุดมศึกษาต่อสาธารณชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

วัตถุประสงค์เฉพาะ

1. เพื่อตรวจสอบยืนยันสภาพจริงในการดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษาและประเมินคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ ตามกรอบแนวทางและวิธีการที่สำนักงานกำหนด และสอดคล้องกับระบบการประกันคุณภาพของสถาบันอุดมศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัด
2. เพื่อให้ได้ข้อมูลซึ่งช่วยสะท้อนให้เห็นจุดเด่นและจุดด้อยของสถาบันอุดมศึกษา เงื่อนไขของความสำเร็จ และสาเหตุของปัญหา รวมทั้ง นวัตกรรมและการปฏิบัติที่ดีของสถาบันอุดมศึกษา
3. เพื่อช่วยเสนอแนะแนวทางปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาแก่สถาบันอุดมศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัด
4. เพื่อส่งเสริมให้สถาบันอุดมศึกษามีการพัฒนาคุณภาพและประกันคุณภาพภายในอย่างต่อเนื่อง
5. เพื่อรายงานผลการประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชน

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. เกิดการพัฒนาคุณภาพของสถาบันอุดมศึกษาอย่างต่อเนื่องเข้าสู่ระดับมาตรฐานสากล และมีความเป็นเลิศทางวิชาการ ตามจุดเน้นและอัตลักษณ์ของสถาบันอุดมศึกษา
2. การใช้ทรัพยากรในการบริหารจัดการของสถาบันอุดมศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ
3. การบริหารจัดการสถาบันอุดมศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ อันจะทำให้การผลิตบัณฑิตทุกระดับ การสร้างผลงานวิจัย และการให้บริการวิชาการ เกิดประโยชน์สูงสุด และตรงกับความต้องการของสังคมและประเทศ
4. นักศึกษา ผู้ปกครอง ผู้จ้างงาน และสาธารณชนมีข้อมูลสำหรับการตัดสินใจที่ถูกต้องและเป็นระบบ
5. สถาบันอุดมศึกษา หน่วยงานบริหารการศึกษา และรัฐบาล มีข้อมูลที่ถูกต้องและเป็นระบบในการกำหนดนโยบาย วางแผน และบริหารจัดการการศึกษา

บทที่ 3

ความสัมพันธ์ระหว่างสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา กับหน่วยงานต้นสังกัดและสถาบันอุดมศึกษา ในการประเมินคุณภาพภายนอก ระดับอุดมศึกษา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หมวด 6 ว่าด้วยมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา มาตรา 47 ให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานทุกระดับ ประกอบด้วย ระบบการประกันคุณภาพภายใน และระบบการประกันคุณภาพภายนอก สำหรับการประเมินคุณภาพภายนอกนั้น พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 กำหนดให้มีสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) เพื่อทำหน้าที่ดูแลรับผิดชอบ โดยได้กำหนดไว้ด้วยว่าให้สถานศึกษาให้ความร่วมมือในการจัดเตรียมเอกสารหลักฐานต่างๆ ที่มีข้อมูลเกี่ยวข้องกับสถานศึกษา ตลอดจนให้บุคลากร คณะกรรมการของสถานศึกษา รวมทั้งผู้ปกครองและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับสถานศึกษาให้ข้อมูลเพิ่มเติม ในส่วนที่พิจารณาเห็นว่าเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติการกิจของสถานศึกษา ตามคำร้องขอของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา หรือบุคคล หรือหน่วยงานภายนอกที่สำนักงานดังกล่าวรับรองให้ทำการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษานั้น

จากสาระในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ดังกล่าว ได้ส่งผลต่อการดำเนินงานตามภารกิจของสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทยอย่างมาก ประเด็นที่สำคัญคือ

1. สถาบันอุดมศึกษาต้องมีระบบการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อมุ่งพัฒนาคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษาให้ดีขึ้น
2. ระบบการประกันคุณภาพ ต้องมีทั้ง 3 ระบบ คือ ระบบการพัฒนาคุณภาพ ระบบการติดตามคุณภาพ และระบบการประเมินคุณภาพ ทั้งนี้ สามารถแบ่งระบบประกันคุณภาพเป็น 2 ประเภท คือ การประกันคุณภาพภายใน และการประกันคุณภาพภายนอก
3. หน่วยงานต้นสังกัดและสถาบันอุดมศึกษาทุกแห่ง มีภาระหน้าที่ร่วมกันในการจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถาบันอุดมศึกษา โดยกำหนดมาตรฐานของสถาบันอุดมศึกษาเพื่อการประกันคุณภาพภายใน และจัดระบบประกันคุณภาพภายใน ซึ่งประกอบด้วย ระบบการพัฒนาคุณภาพ ระบบการติดตามคุณภาพ และระบบการประเมินคุณภาพภายใน
4. กฎหมายกำหนดให้การประกันคุณภาพภายใน เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา แสดงว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นเรื่องการบริหารจัดการสถาบันอุดมศึกษา

5. สถาบันอุดมศึกษาต้องดำเนินการในการประกันคุณภาพภายในอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาให้ดีขึ้น

6. สถาบันอุดมศึกษาต้องจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นผลจากการประกันคุณภาพภายใน ซึ่งเป็นรายงานวิจัยประเมินตนเอง รายงานนี้ต้องเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (อาทิ สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา สำนักงานประมาณ เป็นต้น)

7. รายงานประจำปีที่เป็นรายงานวิจัยประเมินตนเองของสถาบันอุดมศึกษาต้องเปิดเผยต่อสาธารณชน แสดงถึงความโปร่งใส มีคณะกรรมการรับรอง ให้ตรวจสอบได้ อันจะนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนของสถาบันอุดมศึกษา

8. รายงานประจำปีที่เป็นรายงานวิจัยประเมินตนเองของสถาบันอุดมศึกษาถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการประเมินเพื่อการรองรับการประเมินคุณภาพภายนอกของสถาบันอุดมศึกษา

9. สถาบันอุดมศึกษาต้องให้ความร่วมมือในการจัดเตรียมเอกสารหลักฐานต่างๆ ที่มีข้อมูลเกี่ยวข้องกับสถาบันอุดมศึกษา ตลอดจนให้บุคลากร คณะกรรมการสภาสถาบัน รวมทั้งผู้ปกครองและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ให้ข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอก

1. สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) กับการประกันคุณภาพการศึกษา ระดับอุดมศึกษา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 บัญญัติมาตรา 49 และ 51 กำหนดไว้ดังนี้

มาตรา 49 ให้มีสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา มีฐานะเป็นองค์การมหาชนทำหน้าที่ พัฒนาเกณฑ์ วิธีการประเมินคุณภาพภายนอก และทำการประเมินผลการจัดการศึกษา เพื่อให้มีการตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษา โดยคำนึงถึงความมุ่งหมายและหลักการ และแนวการจัดการศึกษาในแต่ละระดับตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้

ให้มีการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาทุกแห่งอย่างน้อยหนึ่งครั้งในทุก 5 ปี นับตั้งแต่การประเมินครั้งสุดท้าย และเสนอผลการประเมินต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และสาธารณชน

มาตรา 51 ในกรณีที่ผลการประเมินภายนอกของสถานศึกษาใดไม่ได้ตามมาตรฐานที่กำหนด ให้สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา จัดทำข้อเสนอแนะการปรับปรุง แก่ไขต่อหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อให้สถานศึกษาปรับปรุงแก้ไขภายในระยะเวลาที่กำหนด หากมิได้ดำเนินการดังกล่าวให้สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษารายงานต่อคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน หรือคณะกรรมการอุดมศึกษาเพื่อดำเนินการให้มีการปรับปรุงแก้ไข

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ทั้ง 2 มาตราดังกล่าว มีผลต่อสถาบันอุดมศึกษาหลายประการ โดยมีประเด็นที่สำคัญ ดังนี้

1. มีหน่วยงานใหม่ที่มีชื่อเรียกว่าสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาหรือ สมศ. ซึ่งเป็นองค์กรมหาชน ทำหน้าที่ พัฒนาเกณฑ์และวิธีการประเมินคุณภาพภายนอก ทำการประเมินผลการจัดการศึกษา เพื่อให้มีการตรวจสอบคุณภาพของสถาบันอุดมศึกษา การตรวจสอบต้องคำนึงถึงความมุ่งหมาย หลักการ และแนวการจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษาที่กำหนดในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

2. การประเมินคุณภาพภายนอกของสถาบันอุดมศึกษาทุกแห่งต้องกระทำหนึ่งครั้งในทุก 5 ปี เป็นอย่างน้อย

3. สมศ. เสนอผลการประเมินต่อคณะรัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการศึกษาธิการ รัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง สำนักงบประมาณ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และ สาธารณชน

4. กรณีที่การตรวจสอบเพื่อประเมินผลคุณภาพภายนอกของสถาบันอุดมศึกษาไม่ได้ตามมาตรฐานที่กำหนดให้ สมศ. แจ้งหน่วยงานต้นสังกัดของสถาบันอุดมศึกษา เพื่อขอให้สถาบันอุดมศึกษาปรับปรุงแก้ไขภายในระยะเวลาที่กำหนด

5. กรณีสถาบันอุดมศึกษามีได้ดำเนินการปรับปรุงแก้ไข ภายในระยะเวลาที่กำหนด สมศ. ต้องรายงานต่อคณะกรรมการการอุดมศึกษาที่กำกับสถาบันอุดมศึกษา ทั้งของรัฐและเอกชน ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

การประเมินคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 นั้น สมศ. มีหน้าที่ ดังนี้

1. พัฒนาระบบการประเมินคุณภาพภายนอก กำหนดกรอบแนวทาง และวิธีการประเมินคุณภาพภายนอกที่มีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับระบบการประกันคุณภาพของสถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัด

2. พัฒนามาตรฐานและเกณฑ์สำหรับการประเมินคุณภาพการศึกษา

3. ให้การรับรองผู้ประเมินภายนอก

4. กำกับดูแลและกำหนดมาตรฐานการประเมินคุณภาพภายนอกที่ดำเนินการโดยผู้ประเมินภายนอก รวมทั้งให้การรับรองมาตรฐาน ทั้งนี้ ในกรณีจำเป็นหรือเพื่อประโยชน์ในการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาระบบการประเมินคุณภาพภายนอก สำนักงานฯอาจดำเนินการประเมินคุณภาพภายนอกเองก็ได้

5. พัฒนาและฝึกอบรมผู้ประเมินภายนอก จัดทำหลักสูตรการฝึกอบรม และสนับสนุนให้องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพหรือวิชาการ เข้ามามีส่วนร่วมในการฝึกอบรมผู้ประเมินภายนอกอย่างมีประสิทธิภาพ

6. เสนอรายงานการประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาประจำปีต่อ คณะรัฐมนตรี รัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการศึกษาธิการ และสำนักงานประมาณ เพื่อประกอบการพิจารณาในการกำหนดนโยบายทางการศึกษา และการจัดสรรงบประมาณเพื่อการศึกษา รวมทั้งเผยแพร่รายงานดังกล่าวต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชน

กล่าวโดยสรุป สมศ. ทำหน้าที่ในการประเมินคุณภาพการศึกษา ประเมินผลการจัดการศึกษา ตามมาตรฐานการศึกษา ตัวบ่งชี้ เกณฑ์และวิธีการที่กำหนด เพื่อกระตุ้นให้เกิดการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

คณะกรรมการพัฒนาระบบการประเมินคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา (กพอ.)

คณะกรรมการพัฒนาระบบการประเมินคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา (กพอ.) จัดตั้งขึ้นตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2543 มาตรา 24 มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

1. สนับสนุนงานด้านวิชาการแก่คณะกรรมการบริหาร สมศ.
2. พัฒนาปรับปรุงระบบและวิธีการประเมินคุณภาพภายนอก และพัฒนามาตรฐาน และเกณฑ์สำหรับการประเมินคุณภาพภายนอกระดับอุดมศึกษา ให้สอดคล้องกับนโยบายของคณะกรรมการบริหาร สมศ.
3. กำกับการดำเนินการให้มีการรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา
4. กระทำการอื่นใดตามที่คณะกรรมการบริหาร สมศ. มอบหมาย การดำเนินการของคณะกรรมการ กพอ. ต้องเป็นไปตามนโยบายของคณะกรรมการบริหาร สมศ. และรายงานต่อคณะกรรมการบริหาร สมศ. โดยคณะกรรมการ กพอ. ให้มีจำนวนไม่เกินสิบเอ็ดคน

การประเมินคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา

ในการประเมินคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษานั้น สมศ.ดำเนินการประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาในระดับสถาบัน และระดับกลุ่มสาขาวิชา โดยพยายามใช้ประโยชน์จากการประกันคุณภาพภายในให้มากที่สุด ดังนี้

1. ติดตาม ตรวจสอบ ประเมินคุณภาพและกำกับการดำเนินการให้มีการรับรองมาตรฐานการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา มาตรฐานและผลสัมฤทธิ์ของผู้สำเร็จการศึกษา และประสิทธิภาพการบริหารจัดการของสถานศึกษา
2. ส่งเสริม สนับสนุนการประกันคุณภาพภายใน ร่วมกับหน่วยงานต้นสังกัดเพื่อเตรียมความพร้อมให้กับสถาบันอุดมศึกษาเพื่อรับการประเมินคุณภาพภายนอก

ทั้งนี้การดำเนินงานดังกล่าวมุ่งให้มีการพัฒนาคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา

รูปแบบกลยณมิตรประเมินคุณภาพภายนอกของ สมศ. (Amicable Assessment Model)

การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาไทยตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หมวด 6 ว่าด้วยมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา มาตรา 47 - 51

การประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาทุกแห่งนั้น มีวัตถุประสงค์ที่สำคัญเพื่อกระตุ้นให้สถานศึกษามีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษาที่ดี รวมทั้งมีการประเมินสภาพการดำเนินงานของสถานศึกษาเพื่อสะท้อนจุดเด่น จุดด้อย เงื่อนไขความสำเร็จของสถานศึกษานั้นๆ พร้อมเสนอแนะแนวทางปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้กับสถานศึกษา และรายงานผลให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชนทราบต่อไปด้วย ดังนั้น สมศ. จึงได้กำหนดรูปแบบกลยณมิตรประเมินขึ้น เพื่อให้การประเมินคุณภาพภายนอกเป็นการประเมินที่มีคุณภาพ ประสิทธิภาพสูงสุด พร้อมด้วยคุณธรรม จริยธรรมตามนัยของความเกื้อกูลกันสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษา ดังมีขั้นตอนหลัก 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 คือ ส่งเสริมและพัฒนา ซึ่งเป็นการสร้างเจตคติที่ดีและสถานศึกษาพร้อมรับการประเมินคุณภาพภายนอกและพัฒนาสู่มาตรฐานที่มุ่งหวัง: รูปแบบการส่งเสริมและพัฒนาสถานศึกษาให้พร้อมรับการประเมินคุณภาพภายนอก

ขั้นที่ 2 คือ สร้างศรัทธาต่อหมอโรงเรียน (school doctor) ซึ่งดำเนินการให้สถานศึกษามีความไว้วางใจต่อผู้ประเมินภายนอกและมีความเป็นมิตรต่อกัน : รูปแบบการคัดเลือกและพัฒนาผู้ประเมินภายนอกให้เป็นผู้ประเมินภายนอกที่มีคุณลักษณะกลยณมิตรธรรม 7

ขั้นที่ 3 คือ เพียรประเมินอย่างกลยณมิตร เป็นการประเมินสภาพจริงเพื่อพัฒนาสู่มาตรฐาน : บูรณาการรูปแบบการประเมิน Self Assessment, Realistic Assessment, Empowerment Evaluation, Conformity Assessment และ Qualitative Assessment

ขั้นที่ 4 คือ ชี้นำและเสริมแรงพัฒนา เป็นการช่วยเหลืออย่างจริงใจและให้เสริมแรง : รายงานผลการประเมินคุณภาพภายนอกอย่างตรงไปตรงมา โดยการชื่นชมความสำเร็จของสถานศึกษา ชี้จุดพัฒนาและให้ข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาสู่มาตรฐานการศึกษาที่พึงประสงค์ (ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 51) โดยต้นสังกัดให้เสริมแรง เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษาได้นำผลประเมินและข้อเสนอแนะไปใช้พัฒนาระบบการเรียนการสอน และการบริหารให้ได้มาตรฐาน โดยมีแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีความสุข ได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ โดยหวังว่าจะเกิดวัฒนธรรมความต้องการใช้ผลประเมินเพื่อพัฒนาสถานศึกษาและในอนาคตเมื่อดำเนินการรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพ

การศึกษาได้ดำเนินการประเมินเพื่อพัฒนาและรับรองมาตรฐานสถานศึกษาก็จะให้หนังสือรับรองคุณภาพจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาด้วย

2. หน่วยงานต้นสังกัดกับการประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา

หน่วยงานต้นสังกัดของสถาบันอุดมศึกษา ได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ โดยมีองค์กรหลักในกำกับที่เกี่ยวกับอุดมศึกษา คือ คณะกรรมการการอุดมศึกษา กำกับดูแลสถาบันอุดมศึกษาระดับปริญญาและระดับต่ำกว่าปริญญา กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา และกระทรวงอื่นๆ ที่มีสถาบันอุดมศึกษาเฉพาะทางภายใต้สังกัด หน่วยงานต้นสังกัดมีบทบาทหน้าที่ดังนี้

1. พัฒนาระบบและกลไกการประกันคุณภาพภายในร่วมกับสถาบันอุดมศึกษา
2. กำหนดหลักการและแนวปฏิบัติในการประกันคุณภาพภายใน
3. สนับสนุน ส่งเสริม ดำเนินการการประกันคุณภาพภายใน เพื่อเตรียมพร้อมรับการประเมินคุณภาพภายนอก
4. กรณีที่ผลการประเมินคุณภาพภายนอกของสถาบันอุดมศึกษาไม่ได้มาตรฐาน หน่วยงานต้นสังกัดจะเป็นผู้กำกับดูแลดำเนินการให้สถาบันอุดมศึกษาปรับปรุงแก้ไขภายในระยะเวลาที่กำหนด

3. สถาบันอุดมศึกษากับการประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา

สถาบันอุดมศึกษามีหน้าที่ดังนี้

1. พัฒนาระบบและกลไกการประกันคุณภาพภายใน (ตั้งแต่ระดับภาควิชาหรือกลุ่มวิชา คณะวิชา และสถาบันโดยรวม)
2. ดำเนินการตรวจสอบและพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาตามระบบการประกันคุณภาพภายใน ที่สถาบันและหน่วยงานต้นสังกัดได้พัฒนาขึ้น
3. จัดทำรายงานประจำปีซึ่งเป็นผลจากการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน
4. ให้ข้อมูล เอกสาร หลักฐานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับสถาบัน และเตรียมความพร้อมอื่นๆ เพื่อการตรวจสอบและประเมินคุณภาพภายนอก
5. ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของ สมศ. และหน่วยงานต้นสังกัด

โดยสรุป สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ทำหน้าที่ในการประเมินคุณภาพการศึกษา ประเมินผลการจัดการศึกษา ตามตัวบ่งชี้ เกณฑ์และวิธีการที่กำหนด เพื่อกระตุ้นให้เกิดการพัฒนาคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา ตามมาตรฐานการศึกษาระดับอุดมศึกษา ซึ่งคณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด โดยยึดตามกรอบพันธกิจและประเภทของ

สถาบันอุดมศึกษา ส่วนสถาบันอุดมศึกษามีหน้าที่จัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาและดำเนินการตามภารกิจ ทั้งในด้านการผลิตบัณฑิต การวิจัย การบริการวิชาการ และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมให้มีคุณภาพ และให้ได้ตามมาตรฐานการศึกษาระดับอุดมศึกษา รวมทั้งพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายใน และจัดทำรายงานประจำปี

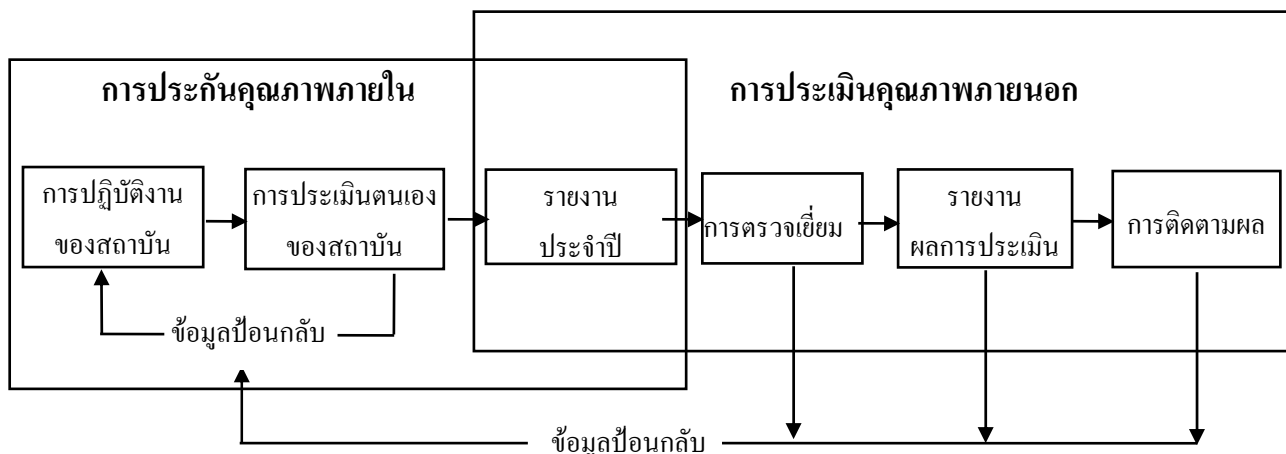
4. ความสัมพันธ์ระหว่างการประกันคุณภาพภายในกับการประเมินคุณภาพภายนอก

การประกันคุณภาพภายใน เป็นการพัฒนาคุณภาพ การประเมินผล การติดตาม ตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาจากภายใน โดยบุคลากรของสถาบันอุดมศึกษานั้นเอง หรือโดยหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถาบันอุดมศึกษานั้น ผลจากการตรวจสอบคุณภาพภายใน คือ มีการวางระบบพัฒนาคุณภาพ การติดตามคุณภาพ และการประเมินคุณภาพงานที่มีระบบและกลไกชัดเจน รวมทั้งมีการพัฒนาฐานข้อมูลในด้านต่างๆ ส่วนการประเมินคุณภาพภายนอกเป็นการประเมินคุณภาพการจัดการศึกษา การติดตาม การตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาซึ่งกระทำโดยหน่วยงานภายนอกหรือผู้ประเมินภายนอก เพื่อมุ่งให้มีการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานของสถาบันอุดมศึกษาให้มีคุณภาพดียิ่งขึ้น

การประกันคุณภาพภายในจะเน้นการพัฒนาคุณภาพ การติดตามคุณภาพ และการประเมินคุณภาพ สำหรับการประเมินคุณภาพเป็นการประเมิน และการตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานด้านปัจจัยนำเข้า (Input) และกระบวนการ (Process) ซึ่งเป็นการเน้นประเมิน “เหตุ” ส่วนการประเมินคุณภาพภายนอกจะเน้นการประเมิน “ผล” คือ ประเมินผลผลิต (Output) และผลลัพธ์ (Outcome) ของคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาในด้านต่างๆ ดังนั้นการประกันคุณภาพภายในย่อมส่งผลถึงการประเมินคุณภาพภายนอกโดยตรง

การประเมินคุณภาพภายนอกจะใช้ตัวบ่งชี้ตามมาตรฐานต่างๆ ในการประเมินผลการดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษา รวมทั้งการตรวจเยี่ยมสถานศึกษา ซึ่งในการประเมินจะต้องคำนึงถึงปรัชญา พันธกิจ และลักษณะการเรียนการสอนของแต่ละสถาบันอุดมศึกษา โดยสถาบันอุดมศึกษาจะต้องมีการจัดทำรายงานประจำปี เตรียมเอกสาร ข้อมูล ในด้านต่างๆ รวมถึงข้อมูลตามตัวบ่งชี้ เพื่อพร้อมรับการประเมินภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ต่อไป แสดงได้ดังแผนภาพที่ 1

แผนภาพที่ 1 ความสัมพันธ์ระหว่างการประกันคุณภาพภายในกับการประเมินคุณภาพภายนอก

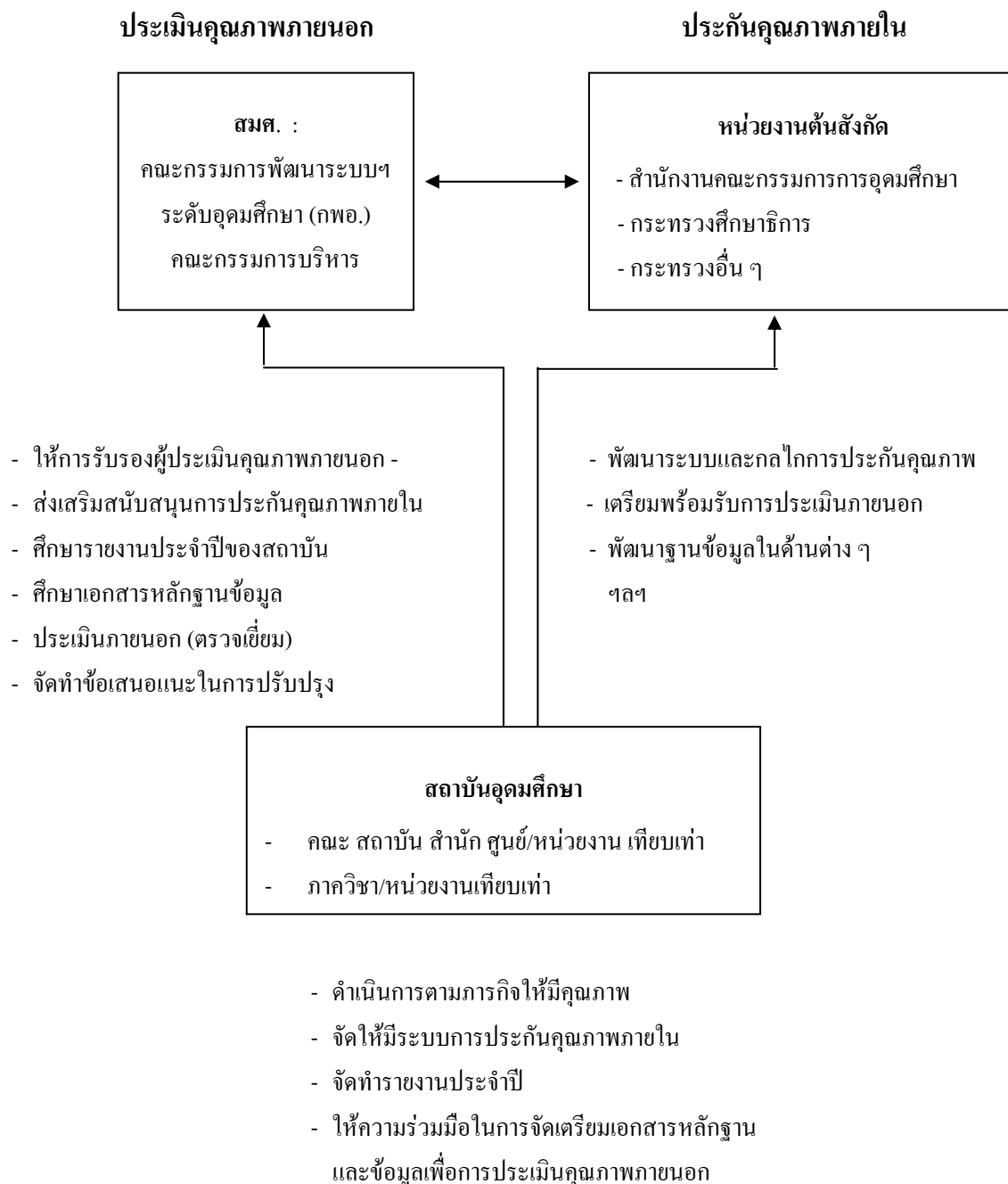
จากแผนภาพที่ 1 แสดงให้เห็นว่าเมื่อสถาบันอุดมศึกษามีการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน และจัดทำรายงานประจำปีที่มีลักษณะการวิจัยประเมินตนเองเป็นประจำทุกปี รายงานดังกล่าวจะเสนอต่อ สมศ. เพื่อรับการประเมินคุณภาพภายนอก

รายงานประจำปีของสถาบันอุดมศึกษาจะช่วยให้คณะผู้ประเมินภายนอกสามารถวางแผนเพื่อรวบรวม วิเคราะห์ข้อมูลและประเมินคุณภาพของสถาบันได้ภายในเวลาอันรวดเร็ว การประเมินตนเองจึงเป็นเครื่องมือที่สำคัญอย่างหนึ่งของการประเมินคุณภาพภายนอกการประเมินตนเอง มิได้มีความหมายเฉพาะการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งเป็นผลจากระบบการจัดการเรียนการสอน การวิจัยและการบริการสังคมแต่เพียงอย่างเดียวเท่านั้น แต่ยังหมายรวมถึงกระบวนการดำเนินงานบริหารจัดการทุกด้านตามสภาพที่เป็นอยู่จริงของสถาบันอุดมศึกษา

ดังนั้น การประเมินภายนอกจึงเป็นการประเมินจากสภาพที่ “เป็น” มิใช่สภาพที่ “เห็น” กล่าวคือการประเมินภายนอก เน้นการประเมินตามสภาพเป็นจริงของข้อมูล ไม่ว่าจะเป็นสภาพการจัดการเรียนการสอน การบริหารจัดการและการบริการต่างๆ อย่างไรก็ตาม ถึงแม้เกณฑ์การประเมินตนเองจะครอบคลุมการบริหารงานของสถาบันอุดมศึกษาทุกด้าน แต่เนื่องจากการประเมินคุณภาพภายนอกเป็นการประเมิน โดยมีความต่อเนื่องมาจากการประเมินคุณภาพภายในของสถาบันอุดมศึกษาเอง จึงเป็นงานที่ยืนยันผลของการประเมินภายในที่ทำโดยสถาบันอุดมศึกษา

จากที่กล่าวมาทั้งหมด พอจะสรุปได้ว่าการประกันคุณภาพทั้งภายในและภายนอกนั้น สถาบันอุดมศึกษา หน่วยงานต้นสังกัด และ สมศ. รวมทั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ต่างก็ต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานโดยมีบทบาทหน้าที่ที่แตกต่างกันไป แสดงได้ดังแผนภาพที่ 2

**แผนภาพที่ 2 ความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรที่มีบทบาทในการประกันคุณภาพภายในและ
การประเมินคุณภาพภายนอก**

บทที่ 4

กระบวนการประเมินคุณภาพภายนอกระดับอุดมศึกษา

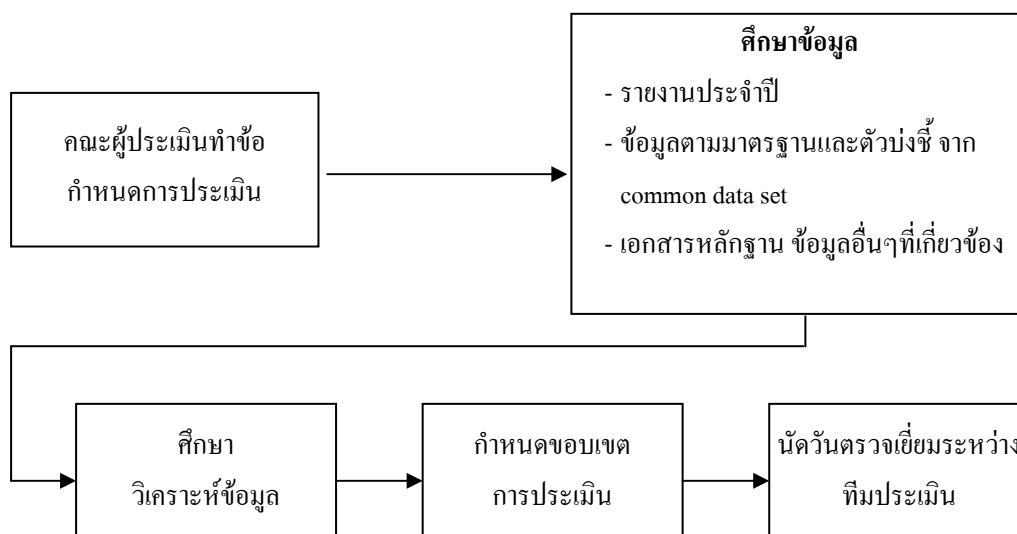
การประเมินคุณภาพภายนอกระดับอุดมศึกษาเป็นกระบวนการที่คณะผู้ประเมินภายนอกดำเนินการประเมินคุณภาพการจัดการศึกษา โดยการรวบรวมและศึกษาข้อมูลจากรายงานผลการประเมินตนเองของสถาบันอุดมศึกษา ข้อมูลจากเอกสารรายงานต่างๆ ตลอดจนการเก็บรวบรวมข้อมูลการปฏิบัติงานจริงจากการสังเกต สอบถาม สัมภาษณ์ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องหรือมีส่วนได้เสีย เพื่อประเมินสถานศึกษานั้นๆ โดยมีจุดมุ่งหมายสำคัญ คือ เพื่อให้สถาบันอุดมศึกษา มีการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพของสถาบันอุดมศึกษาอย่างต่อเนื่อง อันจะส่งผลต่อคุณภาพของบัณฑิตและผลผลิตของสถาบันอุดมศึกษาโดยรวมต่อไป กระบวนการประเมินคุณภาพภายนอกประกอบด้วย ขั้นตอนหลัก 3 ขั้นตอน คือ

ขั้นตอนก่อนการตรวจเยี่ยมสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งเป็นการวางแผนการประเมินเพื่อตอบ โจทย์การประเมินคุณภาพภายนอกที่สำคัญ คือ สถาบันจัดการศึกษาได้มาตรฐานคุณภาพ สมศ. หรือไม่ ถ้าได้ มีอะไรที่เป็นแบบปฏิบัติที่ดี นวัตกรรม หรือ แบบปฏิบัติที่เป็นเลิศบ้างหรือไม่ ถ้ายังไม่ได้มาตรฐาน มีสาเหตุมาจากอะไร จะต้องดำเนินการอย่างไรจึงจะได้มาตรฐาน และทำอย่างไรจะพัฒนาสถาบันสู่ความเป็นเลิศในทุกภารกิจตามอัตลักษณ์ของสถาบันและมีคุณภาพระดับสากล เพื่อดำเนินการตามหลักการ “เข้าใจ เข้าถึง แล้วจึงเข้าประเมิน” ผลการศึกษาเอกสารดังกล่าว นำไปสรุปเป็นสัณฐาน (Profile) ของสถาบัน ซึ่งแสดงถึงความเข้าใจของคณะผู้ประเมินต่อสถาบันอุดมศึกษาที่มุ่งประเมิน

ขั้นตอนระหว่างการตรวจเยี่ยมสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งเป็นการศึกษาเฉพาะกรณีอย่างลุ่มลึก เพื่อให้เข้าใจและเข้าถึงซึ่งมาตรฐานและคุณภาพสถาบันอุดมศึกษาอย่างแท้จริง พร้อมทั้งระบุเหตุปัจจัยแห่งมาตรฐานคุณภาพดังกล่าว โดยการตรวจสอบข้อมูลสามเส้า ครอบคลุมทั้งปัจจัยที่เป็นสาเหตุและผลที่เกิดขึ้น พร้อมการวิเคราะห์และบันทึกสนาม รวมทั้งจัดทำรายงานสะสมเป็นรายวัน เพื่อให้ได้ผลประเมินเบื้องต้นที่นำสู่การรายงานด้วยวาจา เพื่อให้เกิดความเข้าใจและยอมรับร่วมกัน

ขั้นตอนหลังการตรวจเยี่ยมสถาบันอุดมศึกษา เป็นการจัดทำรายงานฉบับสมบูรณ์ในรูปแบบบทความขนาดยาว เพื่อตอบโจทย์การประเมินและสนองความต้องการใช้ผลประเมิน เพื่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานอย่างต่อเนื่อง แต่ละขั้นตอนมีรายละเอียดในการดำเนินงาน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ก่อนการตรวจเยี่ยมสถาบันอุดมศึกษา มีขั้นตอนการดำเนินงานตามแผนภาพที่ 3

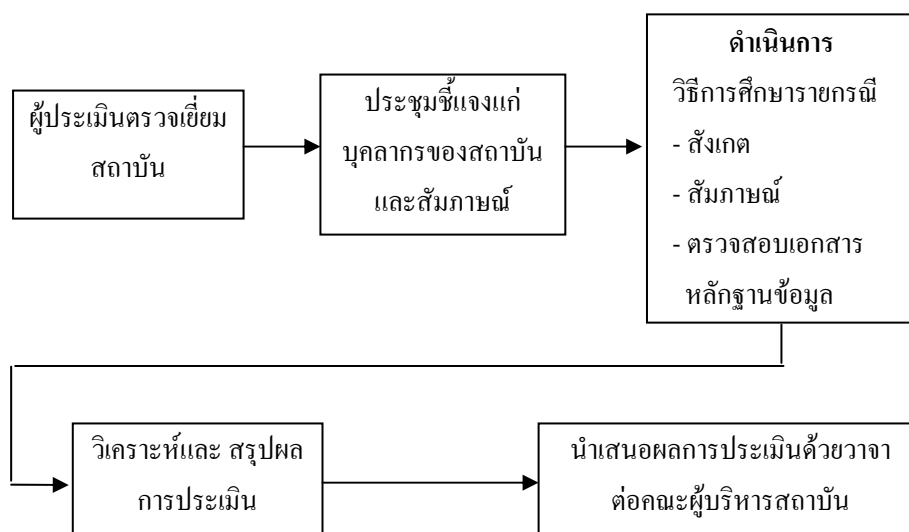
แผนภาพที่ 3 กระบวนการก่อนการตรวจเยี่ยมสถาบันอุดมศึกษา

1. สมศ. ดำเนินการคัดเลือกและเตรียมคณะผู้ประเมินภายนอกและกำหนดสถาบันอุดมศึกษาที่จะประเมิน
2. คณะผู้ประเมินภายนอกที่ได้รับการรับรองและมอบหมายให้เป็นผู้ประเมินภายนอกสถาบันอุดมศึกษาแต่ละแห่ง ทำการศึกษารวบรวมข้อมูลจากรายงานการประเมินตนเอง/ รายงานประจำปีของสถาบันอุดมศึกษาและเอกสารรายงานอื่นๆ ซึ่งสถาบันอุดมศึกษาจัดส่งมาให้ล่วงหน้า
3. คณะผู้ประเมินภายนอกทำการศึกษาวิเคราะห์ สรุปข้อมูลตามมาตรฐานและตัวบ่งชี้ของ สมศ. จากข้อมูลในข้อ 2 แบบกรอกข้อมูลพื้นฐาน (Common data set) และเอกสารข้อมูลอื่นๆ ซึ่ง สมศ. ได้แจ้งให้สถาบันส่งข้อมูลดังกล่าวก่อนที่จะเข้าตรวจประเมินอย่างน้อย 30 วัน
4. คณะผู้ประเมินประชุมปรึกษาหารือ กำหนดประเด็นและรายการข้อมูลที่จะต้องตรวจสอบระหว่างการตรวจเยี่ยมว่า จะต้องรวบรวมข้อมูลอะไรบ้าง จากแหล่งใด ด้วยวิธีการอย่างไร ทั้งนี้เพื่อให้มีหลักฐานครบถ้วนเพียงพอในการสรุปผลการประเมินอย่างถูกต้องชัดเจน
5. คณะผู้ประเมินภายนอกร่วมกันวางแผนการตรวจเยี่ยมและแผนการประเมินตามหลักการ “team up and pair off” กำหนดตารางการปฏิบัติงาน และมอบหมายภาระงานให้ผู้ประเมินภายนอกแต่ละคนและแต่ละคู่ให้ชัดเจน แล้วนัดวันที่จะไปตรวจเยี่ยมระหว่างทีมประเมินด้วยกัน โดยขอให้สถาบันอุดมศึกษา ช่วยเตรียมสถานที่ในสถาบันอุดมศึกษาที่คณะผู้ประเมินภายนอกจะสามารถทำงาน และมีโอกาสประชุมปรึกษาหารือกันอย่างเป็นอิสระ และไม่รบกวนผู้อื่นในระหว่างการตรวจเยี่ยม รวมทั้งจัดเตรียมเอกสารต่างๆ ทั้งในส่วนที่ได้แจ้งไว้ล่วงหน้าและส่วนที่อาจขอเพิ่มเติม ตลอดจนนัดหมายผู้เกี่ยวข้อง เช่น ผู้บริหาร คณาจารย์ เจ้าหน้าที่ นิสิต

นักศึกษา เป็นต้น เพื่อให้คณะผู้ประเมินภายนอกเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการสอบถามสัมภาษณ์ตามกำหนดการในตารางการปฏิบัติงานของคณะผู้ประเมินภายนอก

ในขั้นตอนแรกจะนำไปสู่การจัดทำประเด็นตรวจสอบ การเขียนรายงานเกี่ยวกับสถาบันที่มุ่งประเมินและวางแผนประเมิน ทั้งประเมินเชื่อมโยงเหตุผลและผล เพื่อตอบ โจทย์ประเมิน และสนองความต้องการของผู้ใช้ผลประเมินคุณภาพภายนอก

ขั้นตอนที่ 2 ระหว่างการตรวจเยี่ยมสถาบันอุดมศึกษา มีขั้นตอนการดำเนินงานตามแผนภาพที่ 4

แผนภาพที่ 4 กระบวนการระหว่างการตรวจเยี่ยมสถาบันอุดมศึกษา

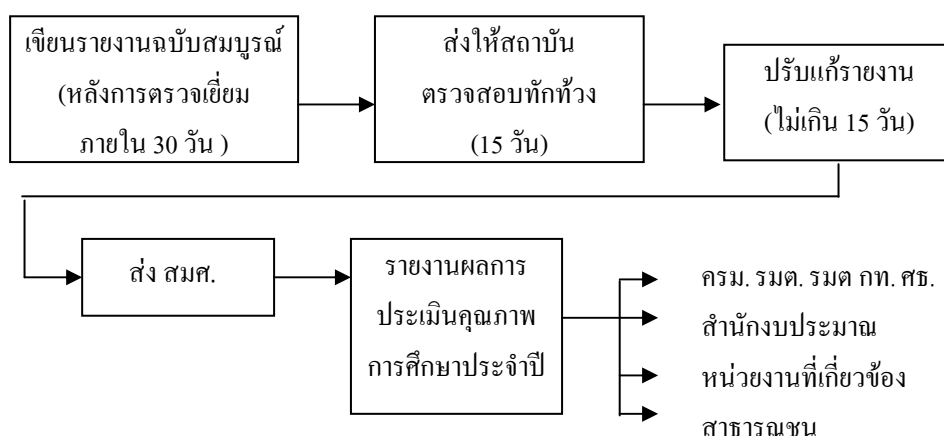
1. คณะผู้ประเมินเดินทางไปยังสถาบันอุดมศึกษาตามกำหนดวัน เวลาที่ได้วางแผนไว้ ซึ่งการตรวจเยี่ยมสถาบันอุดมศึกษาหนึ่ง จะใช้เวลาประมาณ 3-5 วัน (ตามขนาดของสถาบันอุดมศึกษา)
2. เมื่อเดินทางไปถึงสถาบันอุดมศึกษาในวันแรก ให้มีการประชุมชี้แจงแก่คณะผู้บริหารและบุคลากรของสถาบัน เพื่อให้รับทราบกระบวนการและวัตถุประสงค์ในการประเมิน/ ตรวจเยี่ยม ซึ่งมุ่งเน้นการร่วมมือกันในการพัฒนาปรับปรุงสถาบัน และสร้างความคุ้นเคยระหว่างคณะผู้ประเมินกับผู้บริหารและบุคลากรสถาบัน รวมทั้งเพื่อแจ้งให้ทราบเกี่ยวกับแผนและตารางการปฏิบัติงานของคณะผู้ประเมินภายนอก และการปฏิบัติของสถาบันระหว่างการตรวจเยี่ยม การพูดคุยในการประชุมอาจเป็นลักษณะที่ไม่เป็นทางการ(Informal) และมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซักถามเพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันและร่วมมือซึ่งกันและกัน โดยเฉพาะการนำผลประเมินคุณภาพภายนอกในรอบแรกไปสู่การปฏิบัติและการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของสถาบัน เพื่อโยงสู่การประเมินมาตรฐานอื่น และภาพรวมของสถาบันอุดมศึกษา
3. ในระหว่างการตรวจเยี่ยม คณะผู้ประเมินภายนอกจะทำการประเมินคุณภาพสถาบันอุดมศึกษาตามข้อบ่งชี้และประเด็นที่ได้กำหนดไว้ ซึ่งเป็นการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลจาก

เอกสารต่างๆ ตามที่สถาบันส่งให้ สมศ. รวมทั้งหลักฐานอื่นๆ ที่สะท้อนสภาพความเป็นจริงอื่นๆ ของสถาบัน การรวบรวมข้อมูลหลักฐานเพิ่มเติมเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอกอาจใช้วิธีการที่หลากหลาย ทั้งการสุ่มตัวอย่าง การสังเกตการเรียนการสอน การสัมภาษณ์ เช่น กรรมการสภามหาวิทยาลัย/ สถาบัน ผู้บริหาร คณาจารย์ เจ้าหน้าที่ นิสิต/นักศึกษา ศิษย์เก่า ตลอดจนผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องต่างๆ เป็นต้น โดยเฉพาะการตรวจสอบสามเส้า เพื่อให้แน่ใจว่าเป็นการประเมินตามหลักการ “จงอย่าประเมินสถาบันตามที่เห็น จงประเมินตามที่สถาบันเป็น”

4. เมื่อได้ข้อมูลครบถ้วนแล้ว คณะผู้ประเมินจะนำข้อค้นพบหรือข้อมูลที่ได้ทั้งหมดมาอภิปรายร่วมกัน เพื่อวิเคราะห์สรุปผลการตรวจเยี่ยมและข้อเสนอแนะ โดยมีการดำเนินการเป็นรายวัน และมีการเขียนรายงานแบบสะสมเป็นรายวันด้วย

5. นำเสนอผลการประเมินต่อผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาด้วยวาจา และให้โอกาสสถาบันชี้แจงในกรณีที่สถาบันเห็นว่าข้อสังเกตยังไม่ถูกต้อง ไม่ชัดเจน หรือไม่ครอบคลุมบางประเด็น

ขั้นตอนที่ 3 หลังการตรวจเยี่ยมสถาบันอุดมศึกษา มีขั้นตอนการดำเนินการตามแผนภาพที่ 5

แผนภาพที่ 5 กระบวนการหลังการตรวจเยี่ยมสถาบันอุดมศึกษา

1. เมื่อเสร็จภารกิจในการตรวจเยี่ยมสถาบันอุดมศึกษา คณะผู้ประเมินภายนอกจะร่วมกันจัดทำร่างรายงานผลการประเมินสถาบันอุดมศึกษา จากข้อมูลหลักฐานต่างๆทั้งหมดที่รวบรวมได้
2. คณะผู้ประเมินภายนอกเสนอรายงานผลการประเมินสถาบันอุดมศึกษาต่อสถาบันอุดมศึกษาภายใน 30 วัน หลังการตรวจเยี่ยม เพื่อให้สถาบันพิจารณาตรวจสอบและทักท้วงหรือให้ข้อมูลเพิ่มเติมภายใน 15 วัน นับจากวันที่สถาบันอุดมศึกษาได้รับร่างรายงานฯ
3. ผู้ประเมินปรับปรุงแก้ไขรายงานผลการประเมิน
4. เสนอรายงานต่อ สมศ. เพื่อให้การรับรองรายงานผลการประเมินฉบับสมบูรณ์
5. สมศ.จัดทำรายงานการประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาประจำปีเสนอต่อคณะรัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ รัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง สำนักงานประมาณ เพื่อ

ประกอบพิจารณา กำหนดนโยบายทางการศึกษา และจัดสรรงบประมาณการศึกษา รวมทั้งเผยแพร่รายงานต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชน

6. ในกรณีที่ผลการประเมินภายนอกของสถาบันใด ได้รับผลการประเมินในระดับรับรองมาตรฐานแบบมีเงื่อนไข หรือไม่ได้รับการรับรองมาตรฐานการศึกษา สถาบันนั้นจะต้องจัดทำแผนการพัฒนาสถาบันเพื่อนำไปสู่การรับรองมาตรฐานการศึกษาภายในระยะที่ได้กำหนดร่วมกันระหว่างสถาบันอุดมศึกษาและคณะผู้ประเมินภายนอก ซึ่ง สมศ. จะจัดทำข้อเสนอแนะการปรับปรุงแก้ไขต่อหน่วยงานต้นสังกัดของสถาบันการศึกษานั้น และเสนอต่อคณะกรรมการอุดมศึกษาเพื่อดำเนิน การกำกับดูแลให้มีการปรับปรุงแก้ไขต่อไปด้วย

โดยสรุป คาถาสำหรับการประเมินคุณภาพภายนอกอย่างลุ่มลึก ถูกต้อง ได้มาตรฐาน ตอบโจทย์การประเมิน และตอบสนองผู้ต้องการใช้ผลประเมินอย่างกว้างขวาง มีดังนี้

1. เข้าใจ เข้าถึง แล้วจึงเข้าประเมินสถาบัน
2. จัดทีมให้มีเอกภาพและมีอย่างน้อย 2 คน ที่ประเมินมาตรฐานเดียวกัน (Team up & Pair off)
3. ใช้วิธีวิทยาการวิจัยเฉพาะกรณี และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative case study method)
4. ใช้การประเมินแบบเชื่อมโยงเหตุและปัจจัยที่ทำให้สถาบันจัดการศึกษาได้หรือไม่ได้ตามมาตรฐานคุณภาพ สมศ.
5. การประเมินสภาพจริง: Mechanism + Context → Output/Outcome
“ตถตา” มันเป็นอย่างนั้นเอง
สิ่งที่เป็นอย่างจริงไม่จำเป็นต้องปรากฏ สิ่งปรากฏไม่จำเป็นต้องเป็นจริง
จงอย่าประเมินตามที่เห็น จงประเมินตามที่เป็น
6. Theory-driven evaluation: Predict and prevent > find and fix

บทที่ 5

คำอธิบายรายมาตรฐานและตัวบ่งชี้ การประเมินคุณภาพภายนอก ระดับอุดมศึกษา

นิยามศัพท์ปฏิบัติการ

นักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่า (Full Time Equivalent Student: FTES) หมายถึง นักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนตามเกณฑ์จำนวนหน่วยกิตมาตรฐานของการลงทะเบียน คำนวณจากหน่วยกิตนักศึกษา จำนวนนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่า รวบรวมหลังจากนักศึกษาลงทะเบียนแล้วเสร็จ 1 เดือน (หมดกำหนดเวลาการเพิ่ม-ถอน) ของแต่ละภาคการศึกษา

ระบบทวิภาค - สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี : ลงทะเบียน 36 หน่วยกิตต่อปีการศึกษา (18 หน่วยกิตต่อภาคการศึกษา)

- สำหรับนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาทั้งโครงการปกติและโครงการภาคพิเศษ: ลงทะเบียน 24 หน่วยกิตต่อปีการศึกษา (12 หน่วยกิต ต่อภาคการศึกษาปกติ)

ระบบไตรภาค - สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี : ลงทะเบียน 39 หน่วยกิตต่อปีการศึกษา (13 หน่วยกิตต่อภาคเรียนการศึกษา)

สำหรับนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา : ลงทะเบียน 27 หน่วยกิตต่อปีการศึกษา (9 หน่วยกิตต่อภาคการศึกษา)

หน่วยกิตนักศึกษา (Student Credit Hours: SCH) หมายถึง ผลรวมของผลคูณระหว่างจำนวนนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนกับจำนวนหน่วยกิตแต่ละรายวิชาที่เปิดสอนทุกรายวิชา ทั้งที่สอนในเวลาราชการ และนอกเวลาราชการตลอดปีการศึกษา (ระดับกลุ่มสาขาและระดับสถาบัน)

ขั้นตอนการคำนวณค่า FTES มีดังนี้

1) คำนวณค่า หน่วยกิตนักศึกษา (SCH) โดยใช้สูตรดังนี้

$$SCH = \sum n_i c_i$$

เมื่อ n_i = จำนวนนักศึกษาที่ลงทะเบียนในวิชาที่ i

c_i = จำนวนหน่วยกิตของวิชาที่ i

2) คำนวณค่า นักศึกษาเต็มเวลา (FTES) โดยใช้สูตรดังต่อไปนี้

$$FTES = \frac{SCH}{\text{จำนวนหน่วยกิตเฉลี่ยต่อปีการศึกษาของหลักสูตรในระดับปริญญาชั้นๆ}}$$

อาจารย์ประจำเต็มเวลาเทียบเท่า (Full-time Equivalent Academic / Instructor: FTEA/ FTEI) หมายถึง อาจารย์ข้าราชการ อาจารย์พนักงาน รวมทั้งอาจารย์ที่มีสัญญาจ้างกับสถาบันหรือสถานศึกษาทั้งปีการศึกษา ที่มีระยะเวลาทำงานไม่ต่ำกว่า 9 เดือน ในกรณีที่อาจารย์มีระยะเวลาทำงาน 6 เดือน ให้นับเป็น 0.5 คน รวบรวมสิ้นสุดปีการศึกษา

งบดำเนินการ หมายถึง งบหมวดเงินเดือน ค่าตอบแทน ค่าใช้สอย ค่าวัสดุ ค่าสาธารณูปโภค เงินอุดหนุน และค่าเสื่อมราคา โดยไม่รวมงบลงทุน (งบครุภัณฑ์ ที่ดิน สิ่งก่อสร้าง) งบดำเนินการคิดจากสองแหล่ง คือ จากงบประมาณแผ่นดินและงบเงินรายได้ (เงินนอกงบประมาณแผ่นดิน)

บัณฑิต หมายถึง ผู้สำเร็จการศึกษาในหลักสูตรระดับปริญญาตรี (ทุกหลักสูตร ได้แก่ หลักสูตรปกติ หลักสูตรต่อเนื่อง และหลักสูตรสมทบ)

วารสารระดับนานาชาติที่อยู่ในฐานข้อมูลสากล ได้แก่ วารสารที่ปรากฏในฐานข้อมูลวารสารที่เป็นที่ยอมรับระดับนานาชาติ เช่น ฐานข้อมูล Science Citation Index (SCI) ฐานข้อมูล Ei Compendex ฐานข้อมูล INSPEC ฐานข้อมูล ScienceDirect ฐานข้อมูล PUBMED ฐานข้อมูล AGRICOLA (AGRICultural Online Access) ฐานข้อมูล ERIC (Education Database) หรือฐานข้อมูล PUBSCIENCE เป็นต้น

วารสารระดับนานาชาติที่ไม่อยู่ในฐานข้อมูลสากล ได้แก่ วารสารที่คณะกรรมการ ต้องเป็นชาวต่างประเทศ อย่างน้อย 1 คน และวารสารต้องมีบทความวิจัยจากต่างประเทศลงตีพิมพ์ด้วย

ตัวอย่างแหล่งสืบค้นฐานข้อมูลมาตรฐานสากล

- 1) ISI = <http://portal.isiknowledge.com/>
- 2) MathSciNet = <http://www.ams.org/mathscinet>
- 3) ScienceDirect = <http://www.sciencedirect.com/>
- 4) Agricola = <http://agricola.nal.usda.gov/>
- 5) Biosis = <http://www.biosis.org/>
- 6) Scopus = <http://www.info.scopus.com/>
- 7) Pubmed = <http://www.pubmed.gov/>
- 8) Academic Search Premium = <http://www.ebsco.com/home/> (select ebscohost and then academic search premium)
- 9) Infotrieve = <http://www.infotrieve.com>
- 10) Wilson = <http://www.nova.edu/library/dils/lessons/wilsonweb/>

วารสารระดับชาติ ได้แก่ วารสารที่ตีพิมพ์บทความจากนักวิชาการกลุ่มต่างๆ จากสถาบันต่างๆ และคณะบรรณาธิการจะต้องเป็นผู้ที่มีชื่อเสียงในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องกับวารสาร และกองบรรณาธิการต้องมาจากสถาบันอื่นๆ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 25

การนับวารสารระดับชาติและระดับนานาชาติ สามารถนับรวมฐานข้อมูลที่ สกว.ให้การรับรองด้วย โดยสถาบันสามารถตรวจสอบรายชื่อดังกล่าวได้จาก <http://www.trf.or.th> และสามารถนับรวมรายชื่อวารสาร 8 ชื่อเรื่องที่ สกอ. ให้การรับรอง ดังรายชื่อวารสารต่อไปนี้

วารสาร	คณะ	สังกัด
1. วารสารนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	คณะนิติศาสตร์	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
2. วารสารประชากรและสังคม	-	สมาคมนักวิจัยประชากรและสังคม
3.วารสารเศรษฐศาสตร์จุฬาลงกรณ์ Chulalonakorn Journal of Economics (CJE)	คณะเศรษฐศาสตร์	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
4. วารสารเศรษฐศาสตร์ธรรมศาสตร์	คณะเศรษฐศาสตร์	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
5. วารสารเอเชียปริทัศน์	สถาบันเอเชียศึกษา	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
6. MANUSYA		หน่วยงานอิสระ ด้วยการสนับสนุน ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
7. Prajan Vihara	-	มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ
8. The Journal	คณะศิลปศาสตร์	มหาวิทยาลัยมหิดล

คำอธิบายและข้อมูลที่สถาบันอุดมศึกษาต้องรายงานมีดังนี้

1. มาตรฐานด้านคุณภาพบัณฑิต

บัณฑิตเป็นผู้เรื่องปัญญา มีความสามารถในการเรียนรู้และพัฒนาตนเอง สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ มีทักษะและภูมิปัญญาในงานอาชีพในฐานะนักวิชาชีพชั้นสูง มีทักษะวิจัยในฐานะนักวิชาการชั้นสูง มีจิตสำนึกและภูมิธรรมในฐานะพลเมืองดีของสังคมไทยและสังคมโลก

ตัวบ่งชี้ร่วม

ตัวบ่งชี้ 1.1 ร้อยละของบัณฑิตระดับปริญญาตรีที่ได้งานทำและประกอบอาชีพอิสระ ภายใน 1 ปี

คำอธิบาย

จำนวนของบัณฑิตที่ได้งานทำ หมายถึง ผู้ที่สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรีที่เรียนในหลักสูตรภาคปกติและภาคพิเศษหรือภาคนอกเวลาในสาขานั้นๆ ที่ได้งานทำ หรือ มีกิจการของตนเองที่มีรายได้ประจำ ภายในระยะเวลา 1 ปี นับจากวันที่สำเร็จการศึกษา เมื่อเทียบกับบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษานั้น โดยไม่นับรวมผู้ที่ศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา การนับการมีงานทำ ให้สามารถนับกรณีการทำงานสุจริตทุกประเภทที่สามารถสร้างรายได้เข้ามาประจำเพื่อเลี้ยงชีพตนเองได้ โดยการนับจำนวนผู้ปฏิบัติงานทำของผู้สำเร็จการศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนในภาคพิเศษหรือภาคนอกเวลา ให้นับเฉพาะผู้ที่เปลี่ยนงานใหม่หลังสำเร็จการศึกษาเท่านั้น ไม่นับผู้ที่มิมีงานทำ หรือ มีกิจการของตนเองที่มีรายได้ประจำอยู่แล้ว

วันที่สำเร็จการศึกษา หมายถึง วันที่สภามหาวิทยาลัยอนุมัติให้สำเร็จการศึกษา

สูตรการคำนวณ :

$$\frac{\text{จำนวนบัณฑิตที่ได้งานทำและประกอบอาชีพอิสระ ภายใน 1 ปี นับจากวันที่สำเร็จการศึกษา}}{\text{จำนวนบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาทั้งหมด ในปีการศึกษานั้น}} \times 100$$

ข้อมูลที่ต้องการ :

ข้อมูลได้จากการสำรวจภาวะการมีงานทำของบัณฑิตทั้งในระดับสถาบันและระดับกลุ่มสาขาที่มีการสำรวจและรวบรวมไว้ ซึ่งอาจเป็นแบบสำรวจที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา หรือสถาบันอุดมศึกษาจัดเก็บขึ้น ทั้งนี้หากไม่สามารถเก็บข้อมูลจากบัณฑิตได้ทั้งหมด สถาบันอาจจัดเก็บในวันซ้อมรับพระราชทานปริญญาบัตร หรือวันรับพระราชทานปริญญาบัตร โดยต้อง

แสดงให้เห็นว่าบัณฑิตที่ตอบแบบสอบถามนั้นมีความเป็นตัวแทนของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในปีนั้น ข้อมูลที่ต้องรายงาน ได้แก่

1. จำนวนบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาทั้งหมด ในปีการศึกษานั้น
2. จำนวนบัณฑิตที่ได้นำมาทำแล้ว ภายใน 1 ปีนับจากวันที่สำเร็จการศึกษา
3. จำนวนบัณฑิตที่มีกิจการของตนเองที่มีรายได้ประจำ ภายใน 1 ปีนับจากวันที่สำเร็จการศึกษา
4. จำนวนบัณฑิตที่ศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา ภายใน 1 ปีนับจากวันที่สำเร็จการศึกษา
5. จำนวนบัณฑิตที่มีงานทำหรือมีรายได้ประจำอยู่ก่อนที่จะสำเร็จการศึกษา

ในกรณีที่สถาบันการศึกษาไม่สามารถดำเนินการสำรวจ/เก็บข้อมูลเพื่อประกอบการประเมินปีนั้น ได้ทันผู้ประเมินอาจอนุโลมให้ใช้ข้อมูลจากการสำรวจในปีที่ผ่านมาแทนได้

ตัวบ่งชี้ 1.2 ร้อยละของบัณฑิตระดับปริญญาตรีที่ได้ทำงานตรงสาขาที่สำเร็จการศึกษา

คำอธิบาย

ร้อยละของบัณฑิตปริญญาตรีที่ได้งานทำตรงสาขาที่สำเร็จการศึกษา หมายถึง ร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษาในหลักสูตรระดับปริญญาตรีทุกหลักสูตร ได้แก่ หลักสูตรปกติ หลักสูตรต่อเนื่อง หลักสูตรสมทบ ที่ได้งานทำตรงหรือสอดคล้องกับสาขาที่สำเร็จการศึกษาเทียบกับบัณฑิตที่ตอบแบบสอบถาม เมื่อเทียบกับบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษานั้นที่ได้งานทำ โดยให้นับเฉพาะบัณฑิตที่ไม่มีงานทำก่อนเข้าศึกษาต่อ โดยการตัดสินความสอดคล้องของสาขาที่สำเร็จการศึกษากับงานที่ทำนั้นให้ขึ้นอยู่กับดุลพินิจของผู้ประเมิน

สูตรการคำนวณ :

$\frac{\text{จำนวนบัณฑิตปริญญาตรีที่ได้งานทำตรงสาขาที่สำเร็จการศึกษา}}{\text{จำนวนบัณฑิตปริญญาตรีในปีการศึกษานั้นที่ได้งานทำทั้งหมด}} \times 100$	
---	--

ข้อมูลที่ต้องการ :

ข้อมูลได้จากการสำรวจภาวะการมีงานทำของบัณฑิตทั้งในระดับสถาบันและระดับกลุ่มสาขาที่มีการสำรวจและรวบรวมไว้ ซึ่งอาจเป็นแบบสำรวจที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา หรือสถาบันอุดมศึกษาจัดเก็บขึ้น ทั้งนี้หากไม่สามารถเก็บข้อมูลจากบัณฑิตได้ทั้งหมด สถาบันอาจจัดเก็บข้อมูลในวันซ้อมรับพระราชทานปริญญาบัตร หรือวันรับพระราชทานปริญญาบัตร โดยต้องแสดงให้เห็นว่าบัณฑิตที่ตอบแบบสอบถามนั้นมีความเป็นตัวแทนของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในปีนั้นที่ได้งานทำทั้งหมด ข้อมูลที่ต้องรายงาน ได้แก่

1. จำนวนบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาทั้งหมด ในปีการศึกษานั้น
2. จำนวนบัณฑิตที่ได้งานทำภายใน 1 ปีนับจากวันที่สำเร็จการศึกษา
3. จำนวนบัณฑิตที่ได้งานทำตรงสาขาภายใน 1 ปีนับจากวันที่สำเร็จการศึกษา

ตัวบ่งชี้ 1.3 ร้อยละของบัณฑิตที่ได้รับเงินเดือนเริ่มต้นเป็นไปตามเกณฑ์

คำอธิบาย

ร้อยละของบัณฑิตที่ได้รับเงินเดือนเริ่มต้นเป็นไปตามเกณฑ์ หมายถึง ร้อยละของบัณฑิตที่ได้รับเงินเดือนประจำเริ่มต้น หรือรายได้ประจำจากการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระที่บัณฑิตได้รับเทียบกับบัณฑิตที่มีงานทำ/ มีรายได้ประจำจากการประกอบอาชีพอิสระ ซึ่งเป็นข้อมูลที่มีการสำรวจและรวบรวมไว้ อาจเป็นแบบสำรวจที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา หรือสถาบันอุดมศึกษาจัดเก็บขึ้น ทั้งนี้หากไม่สามารถเก็บข้อมูลจากบัณฑิตได้ทั้งหมด สถาบันอาจจัดเก็บข้อมูลในวันซ่อมรับพระราชทานปริญญาบัตร หรือวันรับพระราชทานปริญญาบัตร โดยต้องแสดงให้เห็นว่าบัณฑิตที่ตอบแบบสอบถามนั้นมีความเป็นตัวแทนของบัณฑิตที่ได้งานทำ/มีรายได้ประจำจากการประกอบอาชีพอิสระในปีการศึกษานั้น

เกณฑ์เงินเดือนรายได้เริ่มต้นคิดจากเกณฑ์เงินเดือนของคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (กพ.) สำหรับปีการศึกษา 2548 ใช้เกณฑ์เงินเดือนเริ่มต้นของปริญญาตรีขั้นต่ำ 7,630 บาท ทั้งนี้หากอัตราเงินเดือนดังกล่าวมีการเปลี่ยนแปลง สมศ. จะแจ้งให้ทราบต่อไป

สูตรการคำนวณ:

$\frac{\text{(จำนวนบัณฑิตที่ได้รับเงินเดือนเริ่มต้นเป็นไปตามเกณฑ์)}}{\text{(จำนวนบัณฑิตที่ได้งานทำ/ มีรายได้ประจำจากการประกอบอาชีพอิสระทั้งหมด ในปีการศึกษานั้น)}} \times 100$
--

ข้อมูลที่ต้องการ :

1. จำนวนบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาทั้งหมด และจำนวนบัณฑิตที่ได้งานทำ/ มีรายได้ประจำจากการประกอบอาชีพอิสระในปีการศึกษานั้นๆ
2. จำนวนบัณฑิตที่ได้รับเงินเดือนรายได้เริ่มต้นเป็นไปตามเกณฑ์เงินเดือนของคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (กพ.) ในปีการศึกษานั้นๆ

ตัวบ่งชี้ 1.4 ระดับความพึงพอใจของนายจ้าง ผู้ประกอบการ และผู้ใช้บัณฑิต

คำอธิบาย

ระดับความพึงพอใจของนายจ้าง ผู้ประกอบการ ผู้ใช้บัณฑิต หมายถึง ค่าเฉลี่ยของความพึงพอใจของนายจ้าง ผู้ประกอบการ ผู้ใช้บัณฑิตหรือผู้รับบริการ จากการประเมินบัณฑิตที่ทำงานด้วย ตั้งแต่ 1-3 ปี โดยพิจารณาคุณสมบัติที่ครอบคลุมคุณสมบัติหลัก 3 ด้านของบัณฑิตที่สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้แก่ ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการตามลักษณะงานในสาขานั้นๆ ความรู้ความสามารถพื้นฐานที่ส่งผลต่อการทำงาน และคุณธรรมจริยธรรม จรรยาบรรณในวิชาชีพโดยระดับความพึงพอใจให้สำรวจโดยใช้คะแนน 5 ระดับ แต่หาก

สถาบันมีการสำรวจไว้เดิมแล้วโดยใช้ระดับคะแนนแบบ 4 ระดับ ให้ทำการเปรียบเทียบระดับคะแนนให้เป็น 5 ระดับ โดยใช้สูตรดังนี้

$$y = mx + c$$

เมื่อ y = คะแนนใหม่ที่ปรับแล้ว

x = คะแนนที่ประเมินได้

$$m = 4/3$$

$$c = (-1/3)$$

ข้อมูลที่ต้องการ

- ระดับความพึงพอใจของนายจ้าง ผู้ประกอบการ ผู้ใช้บัณฑิตหรือผู้รับบริการ ที่มีต่อบัณฑิต ครอบคลุมสมรรถนะ 3 ด้าน

หมายเหตุ สมศ. จะจัดให้มีหน่วยงานกลางเพื่อการจัดเก็บข้อมูลตัวบ่งชี้ที่ 1.1 – 1.4 แต่ทั้งนี้มหาวิทยาลัยควรดำเนินการสำรวจข้อมูลในประเด็นตามตัวบ่งชี้ที่ 1.1 – 1.4 และประเด็นที่สะท้อนความเป็นเอกลักษณ์ของสถาบันด้วย

ตัวบ่งชี้ 1.5 จำนวนนักศึกษา หรือศิษย์เก่าที่ได้รับการประกาศเกียรติคุณยกย่อง ในด้านวิชาการ วิชาชีพ คุณธรรม จริยธรรม หรือรางวัลทางวิชาการ หรือด้านอื่นที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพบัณฑิต ในระดับชาติ หรือระดับนานาชาติ ในรอบ 3 ปีที่ผ่านมา

คำอธิบาย

จำนวนนักศึกษาหรือศิษย์เก่าที่ได้รับการรางวัลหรือประกาศเกียรติคุณยกย่อง ต้องเป็นรางวัลหรือประกาศเกียรติคุณของต่างหน่วยงาน เช่น หน่วยงานของภาครัฐในระดับกระทรวง ทบวง กรม หรือจังหวัด หน่วยงานของรัฐและเอกชนที่เป็นองค์กรทางวิชาการ หรือองค์กรวิชาชีพ หรือหน่วยงาน/องค์กรวิชาการ/วิชาชีพที่ได้รับการยอมรับในระดับนานาชาติ เป็นต้น โดยมีลักษณะอักษรปรากฏ ซึ่งแสดงถึงการเชิดชูเกียรติสร้างชื่อเสียงให้กับบุคลากรและหน่วยงาน โดยให้นับรวมในรอบ 3 ปีติดต่อกัน ทั้งนี้สามารถนับรวมรางวัลผลงานวิทยานิพนธ์ได้ด้วย ทั้งนี้การนับรางวัลของนักศึกษา สามารถนับได้ทั้งรางวัลของนักศึกษาภาคปกติ และรางวัลของนักศึกษาภาคนอกเวลา และหากผู้ได้รับรางวัลนั้นเป็นศิษย์เก่าหลายสถาบัน สถาบันเหล่านั้นต่างก็สามารถนับรางวัลนั้นได้ และสามารถนับซ้ำได้หากนักศึกษาหรือศิษย์เก่าผู้นั้นได้รับรางวัลหลายครั้งในรอบ 3 ปีที่ผ่านมา

ข้อมูลที่ต้องการ

1. จำนวนนักศึกษาและบัณฑิตที่ได้รับรางวัลและประกาศเกียรติคุณฯ ในรอบ 3 ปีที่ผ่านมา
2. ชื่อนักศึกษา และศิษย์เก่า ชื่อรางวัล/ประกาศเกียรติคุณ หน่วยงานที่ให้ และเดือนและปีที่ได้รับ ในรอบ 3 ปีที่ผ่านมา

ตัวบ่งชี้ 1.6 จำนวนวิทยานิพนธ์และงานวิชาการของนักศึกษาที่ได้รับรางวัลในระดับชาติหรือระดับนานาชาติในรอบ 3 ปีที่ผ่านมา

คำอธิบาย

จำนวนวิทยานิพนธ์และงานวิชาการของนักศึกษาที่ได้รับรางวัลในระดับชาติ หรือระดับนานาชาติ ในรอบ 3 ปีที่ผ่านมา หมายถึง จำนวนผลงานวิทยานิพนธ์หรืองานวิชาการของนักศึกษาหรือของบัณฑิต ไม่ว่าจะเป็นระดับปริญญาตรี โท หรือเอก ทั้งนักศึกษาภาคปกติ และนักศึกษาภาคนอกเวลาที่ได้รับรางวัลในระดับชาติ หรือระดับนานาชาติ ในรอบ 3 ปีที่ผ่านมา ทั้งนี้ในการประเมินจะนับเฉพาะจำนวนวิทยานิพนธ์หรือจำนวนชิ้นงานวิชาการเท่านั้น และสามารถนับซ้ำจำนวนครั้งที่ได้รับรางวัล หากผลงานนั้นได้รับรางวัลหลายครั้งในรอบ 3 ปีที่ผ่านมา

การได้รับรางวัล ต้องเป็นรางวัลของหน่วยงานที่มีพันธกิจหลักในการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิจัยของประเทศ เช่น สภาวิจัยแห่งชาติ สกว. หรือหน่วยงาน/องค์กรวิชาการ/วิชาชีพที่ได้รับการยอมรับในระดับนานาชาติ เป็นต้น โดยมีลายลักษณ์อักษรปรากฏ ซึ่งแสดงถึงการเชิดชูเกียรติสร้างชื่อเสียงให้กับบุคลากรและหน่วยงาน

ข้อมูลที่ต้องการ

1. จำนวนผลงานวิทยานิพนธ์และงานวิชาการของนักศึกษาที่ได้รับรางวัลในรอบ 3 ปีที่ผ่านมา
2. ชื่อนักศึกษา ชื่อวิทยานิพนธ์/ ผลงานวิชาการ ชื่อรางวัล หน่วยงานที่ให้ และเดือนและปีที่ได้รับรางวัล

ตัวบ่งชี้เฉพาะ

ตัวบ่งชี้ 1.7 ร้อยละของบทความจากวิทยานิพนธ์ปริญญาโทที่ดีพิมพ์ เผยแพร่ต่อจำนวนวิทยานิพนธ์ปริญญาโททั้งหมด

คำอธิบาย

บทความจากวิทยานิพนธ์ปริญญาโทของมหาบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในแต่ละปีการศึกษา ที่ได้ตีพิมพ์เผยแพร่ในระดับชาติหรือระดับนานาชาติต่อจำนวนวิทยานิพนธ์ปริญญาโทของมหาบัณฑิตทั้งหมดที่สำเร็จการศึกษาในแต่ละปีการศึกษา ทั้งนี้ไม่นับภาคนิพนธ์ หรือสารนิพนธ์ และการนับว่าเป็นวิทยานิพนธ์นั้น จะนับเมื่อลงทะเบียน 12 หน่วยกิต

สูตรการคำนวณ

$\frac{\text{(บทความจากวิทยานิพนธ์ปริญญาโทของมหาบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษานั้นที่ได้ตีพิมพ์เผยแพร่)}}{\text{(จำนวนวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโทของมหาบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษานั้น)}} \times 100$

ข้อมูลที่ต้องการ

1. บทความจากวิทยานิพนธ์ปริญญาโทของมหาบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษานั้น ที่ได้ตีพิมพ์เผยแพร่ในระดับชาติหรือระดับนานาชาติ
2. จำนวนวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโทของมหาบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษานั้นทั้งหมด

หมายเหตุ

1. ผลงานที่ตีพิมพ์ เผยแพร่ รวบรวมจากผลงานในปีการศึกษานั้นๆ
2. การเผยแพร่ผลงาน 1 เรื่อง ที่เผยแพร่มากกว่า 1 ครั้ง ให้นับเพียง 1 ครั้ง โดยควรนำเสนอผลการเผยแพร่ที่มีคุณภาพเชิงวิชาการมากที่สุด
3. การตีพิมพ์ในวารสาร นับเมื่อกองบรรณาธิการวารสารนั้นตอบรับ
4. บทความที่ได้รับการนำเสนอในการประชุม/สัมมนาวิชาการระดับนานาชาติหรือระดับชาติ หมายถึง บทความที่ไม่ใช่บทคัดย่อสำหรับบทความที่ได้รับการคัดเลือกตีพิมพ์รวมเล่มในรายงานสืบเนื่องจากการประชุม (Proceedings)
5. การรายงานข้อมูลบทความจากที่ได้รับการตีพิมพ์ในวารสารทั้งหมดในปีการศึกษานั้น ได้รับการประเมิน โดยจำแนกตามประเภทผลงานที่ได้รับการตีพิมพ์ในวารสารระดับต่างๆ โดยระบุรายละเอียดดังนี้

ชื่อ เล่มที่ และวัน/เดือน/ปี ของวารสารที่ตีพิมพ์

ชื่อบทความ

ชื่อผู้เขียน

เลขหน้า

ตัวบ่งชี้ 1.8 บทความจากวิทยานิพนธ์ปริญญาเอกที่ตีพิมพ์เผยแพร่ต่อจำนวนวิทยานิพนธ์ปริญญาเอกทั้งหมด

คำอธิบาย

บทความจากวิทยานิพนธ์ปริญญาเอกของคุณผู้บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในแต่ละปีการศึกษา ที่ได้ตีพิมพ์เผยแพร่ในระดับชาติหรือระดับนานาชาติ ต่อจำนวนวิทยานิพนธ์ปริญญาเอกของ

ดัชนีบัณฑิตทั้งหมดที่สำเร็จการศึกษาในแต่ละปีการศึกษา ทั้งนี้ ไม่นับภาคนิพนธ์หรือสารนิพนธ์ และการนับว่าเป็นวิทยานิพนธ์นั้น จะนับเมื่อลงทะเบียนตั้งแต่ 48 หน่วยกิต

สูตรการคำนวณ

$\frac{\text{(บทความจากวิทยานิพนธ์ปริญาเอกของดัชนีบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษานั้นที่ได้ตีพิมพ์เผยแพร่)}}{\text{(จำนวนวิทยานิพนธ์ระดับปริญาเอกของดัชนีบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษานั้น)}} \times 100$

ข้อมูลที่ต้องการ

1. บทความจากวิทยานิพนธ์ปริญาเอกของดัชนีบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษานั้น ที่ได้ตีพิมพ์เผยแพร่ในระดับชาติหรือระดับนานาชาติ
2. จำนวนวิทยานิพนธ์ระดับปริญาเอกของดัชนีบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษานั้น ทั้งหมด

หมายเหตุ

1. ผลงานที่ตีพิมพ์ เผยแพร่ รวบรวมจากผลงานในปีการศึกษานั้นๆ
2. การเผยแพร่ผลงาน 1 เรื่อง ที่เผยแพร่มากกว่า 1 ครั้ง ให้นับเพียง 1 ครั้ง โดยควรนำเสนอผลการเผยแพร่ที่มีคุณภาพเชิงวิชาการมากที่สุด
3. การตีพิมพ์ในวารสารนับเมื่อกองบรรณาธิการวารสารนั้นตอบรับ
4. บทความที่ได้รับการนำเสนอในการประชุม/สัมมนาวิชาการระดับนานาชาติหรือระดับชาติ หมายถึง บทความที่ไม่ใช่บทความคัดย่อสำหรับบทความที่ได้รับการคัดเลือกตีพิมพ์รวมเล่มในรายงานสืบเนื่องจากการประชุม (Proceedings)
5. การรายงานข้อมูลบทความจากที่ได้รับการตีพิมพ์ในวารสารทั้งหมดในปีการศึกษาที่ได้รับการประเมิน โดยจำแนกตามประเภทผลงานที่ได้รับการตีพิมพ์ในวารสารระดับต่างๆ โดยระบุรายละเอียดดังนี้

ชื่อ เล่มที่ และวัน/เดือน/ปี ของวารสารที่ตีพิมพ์

ชื่อบทความ

ชื่อผู้เขียน

เลขหน้า

2. มาตรฐานด้านงานวิจัยและงานสร้างสรรค์

ผลงานวิจัยและงานสร้างสรรค์เป็นงานนวัตกรรมที่นำไปสู่การสร้างและพัฒนาทรัพยากรบุคคลที่เชี่ยวชาญสูง การสร้างและพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ซึ่งเป็นการขยายพรมแดนของความรู้ และทรัพย์สินทางปัญญาที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้งานได้จริง เป็นปัจจัยสำคัญของการพัฒนาคุณภาพ ประสิทธิภาพ และขีดความสามารถของคนไทย รวมทั้งการพัฒนาสู่สังคมเรียนรู้ สังคมความรู้ และสังคมแห่งภูมิปัญญา อันก่อให้เกิดวัฒนธรรมการใช้ความรู้ในการกำหนดทิศทางและการพัฒนา ตลอดจนการเพิ่มศักยภาพการแข่งขันของประเทศ

ตัวบ่งชี้ร่วม

ตัวบ่งชี้ 2.1 ร้อยละของงานวิจัย และงานสร้างสรรค์ที่ตีพิมพ์ เผยแพร่ และ/หรือนำไปใช้ประโยชน์ ทั้งในระดับชาติและระดับนานาชาติ ต่อจำนวนอาจารย์ประจำ

คำอธิบาย

ร้อยละของงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ที่ตีพิมพ์เผยแพร่ และ/หรือนำไปใช้ประโยชน์ ทั้งในระดับชาติและระดับนานาชาติต่อจำนวนอาจารย์ประจำและนักวิจัย ทั้งนี้ให้นับอาจารย์ประจำและนักวิจัยเฉพาะที่ปฏิบัติงานจริง ไม่นับรวมอาจารย์และนักวิจัยที่ลาศึกษาต่อ

งานสร้างสรรค์ หมายถึง ผลงานวิชาการ (ไม่จำเป็นต้องเป็นงานวิจัย) ที่มีการศึกษาค้นคว้า ที่แสดงออกทางศิลปะอันเป็นที่ยอมรับ ทั้งนี้ให้นับรวมผลงานของนักวิจัยได้ด้วย

สูตรการคำนวณ

$\frac{\text{(จำนวนงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ที่ได้รับการตีพิมพ์ เผยแพร่ และ/หรือนำไปใช้ประโยชน์ทั้งในระดับชาติและระดับนานาชาติในปีการศึกษานั้น)}}{\text{(อาจารย์ประจำและนักวิจัยในปีการศึกษานั้น)}} \times 100$
--

ข้อมูลที่ต้องการ

1. งานวิจัย และงานสร้างสรรค์ที่ตีพิมพ์ เผยแพร่ และ/หรือนำไปใช้ประโยชน์ทั้งในระดับชาติและระดับนานาชาติในปีการศึกษานั้น
2. จำนวนอาจารย์ประจำในปีการศึกษานั้น ให้นับรวมนักวิจัยได้ด้วย และไม่นับรวมอาจารย์และนักวิจัยที่ลาศึกษาต่อ

หมายเหตุ

1. ผลงานที่ตีพิมพ์ เผยแพร่ และใช้ประโยชน์รวบรวมจากผลงานในปีการศึกษานั้นๆ
2. การเผยแพร่ผลงาน 1 เรื่อง ที่เผยแพร่มากกว่า 1 ครั้ง ให้นับเพียง 1 ครั้ง โดยควรนำเสนอผลการเผยแพร่ที่มีคุณภาพเชิงวิชาการมากที่สุด
3. การตีพิมพ์ในวารสารนับเมื่อกองบรรณาธิการวารสารนั้นตอบรับ
4. บทความที่ได้รับการนำเสนอในการประชุม/สัมมนาวิชาการระดับนานาชาติหรือระดับชาติ หมายถึง บทความที่ไม่ใช่บทความคัดย่อสำหรับบทความที่ได้รับการคัดเลือกตีพิมพ์รวมเล่มในรายงานสืบเนื่องจากการประชุม (Proceedings)
5. การรายงานข้อมูลบทความจากที่ได้รับการตีพิมพ์ในวารสารทั้งหมดในปีการศึกษาที่ได้รับการประเมิน โดยจำแนกตามประเภทผลงานที่ได้รับการตีพิมพ์ในวารสารระดับต่างๆ โดยระบุรายละเอียดดังนี้

ชื่อ เล่มที่ และวัน/เดือน/ปี ของวารสารที่ตีพิมพ์

ชื่อบทความ และเลขหน้า

ชื่อผู้เขียน

ตัวบ่งชี้ 2.2 เงินสนับสนุนงานวิจัย และงานสร้างสรรค์ของสถาบันต่อจำนวนอาจารย์ประจำ

คำอธิบาย

จำนวนเงินสนับสนุนงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ที่สถาบันจัดสรรเพื่อการสนับสนุนการทำวิจัยและงานสร้างสรรค์ต่ออาจารย์ประจำทั้งหมด โดยให้นับอาจารย์ประจำและนักวิจัยเฉพาะที่ปฏิบัติงานจริง ไม่นับรวมอาจารย์ประจำ และนักวิจัยที่ลาศึกษาต่อเงินที่จัดสรรไว้เพื่อการวิจัยครอบคลุมถึงงบประมาณแผ่นดิน และรายได้ของสถาบันที่ได้จัดสรรให้อาจารย์และนักวิจัยเพื่อทำวิจัยและงานสร้างสรรค์ การนับจำนวนเงินให้นับเฉพาะเงินที่ได้รับอนุมัติให้มีการเบิกจ่าย ไม่ใช่ตัวเลขและงบประมาณที่จัดสรร

งานสร้างสรรค์ หมายถึง ผลงานวิชาการ (ไม่จำเป็นต้องเป็นงานวิจัย) ที่มีการศึกษา ค้นคว้า หรือแสดงออกทางศิลปะอันเป็นที่ยอมรับ

สูตรการคำนวณ

(จำนวนเงินสนับสนุนงานวิจัย และงานสร้างสรรค์ที่สถาบันจัดสรรให้กับอาจารย์ประจำและนักวิจัยในปีการศึกษานั้น)
(จำนวนอาจารย์ประจำและนักวิจัยในปีการศึกษานั้น)

ข้อมูลที่ต้องการ :

1. จำนวนอาจารย์ประจำในปีการศึกษานั้น ให้นำรวมนักวิจัยได้ด้วย และไม่
นับรวมอาจารย์และนักวิจัยที่ลาศึกษาต่อ
2. จำนวนเงินสนับสนุนการทำวิจัยและงานสร้างสรรค์ที่สถาบันได้จัดสรรให้กับอาจารย์
และนักวิจัย ในปีการศึกษานั้น การนับจำนวนเงินให้นำเฉพาะเงินที่ได้รับอนุมัติให้มี
การเบิกจ่ายไม่ใช่ตัวเลขงบประมาณที่จัดสรร

ตัวบ่งชี้ 2.3 เงินสนับสนุนงานวิจัย และงานสร้างสรรค์จากภายนอกสถาบันต่อจำนวนอาจารย์ ประจำ

คำอธิบาย

จำนวนเงินสนับสนุนงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ที่ได้รับจัดสรรจากหน่วยงาน
ภายนอก ต่ออาจารย์ประจำ ทั้งนี้ให้นำอาจารย์ประจำและนักวิจัยเฉพาะที่ปฏิบัติงานจริง ไม่นับรวม
อาจารย์ประจำและนักวิจัยที่ลาศึกษาต่อ

เงินสนับสนุนงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ หมายถึง จำนวนเงิน รวมถึงวัสดุ อุปกรณ์
เครื่องมือต่างๆที่อาจารย์ประจำและนักวิจัยได้รับการสนับสนุนจากภายนอกสำหรับงานวิจัยและ
งานสร้างสรรค์ ในกรณีที่เป็นวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ ให้คำนวณเป็นจำนวนเงินตามราคาของสิ่ง
นั้นๆ เงินที่จัดสรรให้เพื่อการวิจัยครอบคลุมรายได้ของสถาบันที่ได้จัดสรรให้อาจารย์และนักวิจัย
และงานสร้างสรรค์ เงินสนับสนุนที่ได้จากแหล่งทุนภายนอกรวมถึง

- แหล่งทุนในประเทศ เช่น สวทช. สกว. สกอ. วช. สสส. เป็นต้น
- แหล่งทุนต่างประเทศ
- จากหน่วยงานภาคอุตสาหกรรม กระทรวง จังหวัด อื่นๆ ที่ไม่ใช่แหล่งทุนวิจัย
- จากภาคเอกชน
- จากแหล่งอื่นๆ

สูตรการคำนวณ :

(จำนวนเงินสนับสนุนงานวิจัย และงานสร้างสรรค์ที่อาจารย์ประจำและนักวิจัยได้รับจาก ภายนอกสถาบันในปีการศึกษานั้น)
(จำนวนอาจารย์ประจำและนักวิจัยในปีการศึกษานั้น)

ข้อมูลที่ต้องการ

1. จำนวนอาจารย์ประจำในปีการศึกษานั้น ให้นับรวมนักวิจัยได้ด้วย ทั้งนี้ให้นับอาจารย์ประจำเฉพาะที่ปฏิบัติงานจริง ไม่นับรวมอาจารย์ประจำและนักวิจัยที่ลาศึกษาต่อ
2. จำนวนเงินสนับสนุนการทำวิจัยและงานสร้างสรรค์ จำแนกตามแหล่งเงินทุน ดังนี้
 - 1) แหล่งทุนในประเทศ เช่น สวทช. สกว. สกอ. วช. เป็นต้น
 - 2) แหล่งทุนต่างประเทศ
 - 3) จากหน่วยงานภาคอุตสาหกรรม กระทรวง จังหวัด อื่นๆ ที่ไม่ใช่แหล่งทุนวิจัย
 - 4) จากภาคเอกชน
 - 5) จากแหล่งอื่นๆ
3. ชื่อผู้ทำผลงาน ชื่องานวิจัย งบประมาณที่ได้รับจริงในปีการศึกษานั้นๆ

หมายเหตุ

1. กรณีมีผู้ร่วมทำหลายคนหลายหน่วยงาน ให้แบ่งสัดส่วนเงินเป็นค่าเฉลี่ยตามจำนวนผู้เข้าร่วมโครงการวิจัย
2. กรณีที่โครงการวิจัยนั้นได้รับทุนสนับสนุนเป็นเวลามากกว่า 1 ปี ให้รายงานจำนวนเงินเฉลี่ยตามสัดส่วนในปีการศึกษานั้น

ตัวบ่งชี้ 2.4 ร้อยละของอาจารย์ประจำที่ได้รับทุนทำวิจัย หรืองานสร้างสรรค์จากภายในสถาบันต่อจำนวนอาจารย์ประจำ

คำอธิบาย

ร้อยละของอาจารย์และนักวิจัยที่ได้รับทุนทำวิจัยหรืองานสร้างสรรค์จากภายในสถาบัน เทียบกับอาจารย์ประจำ ทั้งนี้ให้นับเฉพาะอาจารย์ประจำและนักวิจัยที่ปฏิบัติงานจริง ไม่นับรวมอาจารย์ประจำและนักวิจัยที่ลาศึกษาต่อ และไม่นับซ้ำแม้ว่าอาจารย์ประจำหรือนักวิจัยท่านนั้นได้รับทุนวิจัยหลายครั้งในปีการศึกษานั้นๆ

การได้รับทุนทำวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ หมายถึง การได้รับเงิน วัสดุ อุปกรณ์ หรือเครื่องมือต่างๆ ที่ได้รับการสนับสนุนจากภายในสถาบันเพื่อการทำงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ ในกรณีที่เงินวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ ให้คำนวณเป็นจำนวนเงินตามราคาของสิ่งนั้นๆ

สูตรการคำนวณ

(จำนวนอาจารย์ประจำและนักวิจัยที่ได้รับทุนทำวิจัยหรืองานสร้างสรรค์จากภายในสถาบันปีการศึกษานั้น)		
	x	100
(จำนวนอาจารย์ประจำและนักวิจัยในปีการศึกษานั้น)		

ข้อมูลที่ต้องการ :

1. จำนวนอาจารย์ประจำในปีการศึกษานั้น ให้นับรวมนักวิจัยได้ด้วย ทั้งนี้ให้นับอาจารย์ประจำและนักวิจัยเฉพาะที่ปฏิบัติงานจริงไม่นับรวมอาจารย์ประจำและนักวิจัยที่ลาศึกษาต่อ
2. จำนวนอาจารย์และนักวิจัยที่ได้รับทุนทำวิจัยหรืองานสร้างสรรค์จากภายในสถาบันในปีการศึกษานั้น และไม่นับซ้ำแม้ว่าอาจารย์ประจำหรือนักวิจัยท่านนั้นได้รับทุนทำวิจัยหลายครั้งในปีการศึกษานั้นๆ

ตัวบ่งชี้ 2.5 ร้อยละของอาจารย์ประจำที่ได้รับทุนทำวิจัยหรืองานสร้างสรรค์จากภายนอกสถาบันต่อจำนวนอาจารย์ประจำ

คำอธิบาย

ร้อยละของอาจารย์ประจำและนักวิจัยที่ได้รับทุนทำวิจัยหรืองานสร้างสรรค์จากภายนอกสถาบันเทียบกับอาจารย์ประจำ ทั้งนี้ให้นับอาจารย์ประจำและนักวิจัยเฉพาะที่ปฏิบัติงานจริง ไม่นับรวมอาจารย์ประจำและนักวิจัยที่ลาศึกษาต่อ

การได้รับทุนทำวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ หมายถึง การได้รับเงิน วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือต่างๆ ที่ได้รับการสนับสนุนจากภายนอกสำหรับงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ ในกรณีที่เป็นวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ ให้คำนวณเป็นจำนวนเงินตามราคาของสิ่งนั้นๆ

แหล่งทุนทำวิจัยหรืองานสร้างสรรค์จากภายนอกสถาบัน จำแนกดังนี้

- 1) แหล่งทุนในประเทศ เช่น สวทช. สกว. สกอ. วช. สสส. เป็นต้น
- 2) แหล่งทุนต่างประเทศ
- 3) จากหน่วยงานภาคอุตสาหกรรม กระทรวง จังหวัด อื่นๆ ที่ไม่ใช่แหล่งทุนวิจัย
- 4) จากภาคเอกชน
- 5) จากแหล่งอื่นๆ

สูตรการคำนวณ

$\frac{(\text{จำนวนอาจารย์ประจำและนักวิจัยที่ได้รับทุนทำวิจัยหรืองานสร้างสรรค์จากภายนอกสถาบัน})}{(\text{จำนวนอาจารย์ประจำและนักวิจัยในปีการศึกษานั้น})} \times 100$

ข้อมูลที่ต้องการ/ วิธีการเก็บข้อมูล

- 1.จำนวนอาจารย์ประจำและนักวิจัยในปีการศึกษานั้น ทั้งนี้ให้นับอาจารย์ประจำและนักวิจัยที่ปฏิบัติงานจริง ไม่นับรวมอาจารย์ประจำและนักวิจัยที่ลาศึกษาต่อ

2. จำนวนอาจารย์และนักวิจัยที่ได้รับทุนทำวิจัยหรืองานสร้างสรรค์จากภายนอก ในปี การศึกษานั้น และไม่นับซ้ำแม้ว่าอาจารย์ประจำหรือนักวิจัยท่านนั้นได้รับทุนทำวิจัยหลายครั้งในปี การศึกษานั้นๆ

ตัวบ่งชี้เฉพาะ

ตัวบ่งชี้ 2.6 ร้อยละของบทความวิจัยที่ได้รับการอ้างอิง (Citation) ใน refereed journal หรือในฐาน ข้อมูลระดับชาติหรือระดับนานาชาติ ต่ออาจารย์ประจำ

คำอธิบาย

ร้อยละของบทความวิจัยที่ได้รับการอ้างอิง (Citation) ใน refereed journal หรือใน ฐานข้อมูลระดับชาติหรือระดับนานาชาติต่ออาจารย์ประจำ การนับบทความที่ได้รับการอ้างอิงใน refereed journal หรือในฐานข้อมูลในระดับชาติหรือระดับนานาชาตินั้น ไม่นับซ้ำ แม้ว่าบทความวิจัย นั้นจะได้รับการอ้างอิงหลายครั้งก็ตาม

บทความวิจัยในฐานข้อมูลมาตรฐานสากลตามที่กำหนด ให้นับเฉพาะที่เป็น บทความวิจัยเท่านั้น ได้แก่ "Research article", "letter" และ "review"

- การจำแนกฐานข้อมูล มีดังนี้

1) ฐานข้อมูล ISI

2) ฐานข้อมูลอื่นที่ไม่ซ้ำกับ ISI เช่น MathScinet, ScienceDirect, Biosci, Biosis, Agricolar,

Scopus, Pubmed, Academic search premium, Infotrieve, Ingenta connect, Wilson, ERIC

สูตรการคำนวณ :

$\frac{\text{(จำนวนบทความวิจัยที่ได้รับการอ้างอิง (citation) ใน refereed journal หรือในฐานข้อมูลระดับชาติหรือระดับนานาชาติ ในปีการศึกษานั้น)}}{\text{(จำนวนอาจารย์ประจำทั้งหมดและนักวิจัยในปีการศึกษานั้น)}} \times 100$
--

ข้อมูลที่ต้องการ :

1. จำนวนบทความวิจัยที่ได้รับการอ้างอิง (citation) ใน refereed journal หรือในฐานข้อมูล ระดับชาติหรือระดับนานาชาติ ในปีการศึกษานั้น ทั้งนี้สามารถนับผลงานของนักวิจัยและผลงาน ของอาจารย์ที่ลาศึกษาต่อได้ด้วย

2. จำนวนอาจารย์ประจำทั้งหมดในปีการศึกษานั้น

ตัวบ่งชี้ 2.7 จำนวนผลงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ที่ได้รับการจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาหรืออนุสิทธิบัตรในรอบ 5 ปีที่ผ่านมา

คำอธิบาย

จำนวนผลงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ของอาจารย์ที่ได้รับการจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญา สิทธิบัตร หรืออนุสิทธิบัตรในรอบ 5 ปีที่ผ่านมา โดยสามารถนับได้ทั้งการจดทะเบียนในประเทศและต่างประเทศ ทั้งนี้ไม่นับการจดลิขสิทธิ์หรือเครื่องหมายทางการค้า

ข้อมูลที่ต้องการ :

จำนวนและรายการการจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญา สิทธิบัตร หรืออนุสิทธิบัตร จำแนกในประเทศหรือต่างประเทศ ในรอบ 5 ปีที่ผ่านมา ทั้งนี้การนับจำนวนการจดทะเบียนจะนับได้ต่อเมื่อได้รับการจดทะเบียนแล้วเท่านั้น ไม่นับรวมกรณีอยู่ในระหว่างยื่นจดทะเบียน และไม่นับรวมการจดลิขสิทธิ์และการจดทะเบียนเครื่องหมายทางการค้า

3. มาตรฐานด้านการบริการวิชาการ

การให้บริการวิชาการและวิชาชีพที่เป็นประโยชน์ เป็นที่พึงและเป็นแหล่งอ้างอิงทางวิชาการและวิชาชีพ เสนอแนะแนวทางที่เหมาะสมสอดคล้อง เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงและความเข้มแข็งของสังคม ชุมชน ประเทศชาติ และนานาชาติ ตลอดจนการส่งเสริมบทบาททางวิชาการและวิชาชีพของสถาบันการศึกษาในการพัฒนาสังคมเรียนรู้และสังคมความรู้ โดยคำนึงถึงความรับผิดชอบต่อสาธารณะ

ตัวบ่งชี้ร่วม

ตัวบ่งชี้ 3.1 ร้อยละของกิจกรรม/โครงการบริการวิชาการและวิชาชีพที่ตอบสนองความต้องการ

พัฒนาและเสริมสร้างความเข้มแข็งของสังคม ชุมชน ประเทศชาติ และนานาชาติต่ออาจารย์ประจำ

คำอธิบาย

ร้อยละของกิจกรรม หรือโครงการที่สถาบันได้จัดขึ้นเพื่อให้บริการทางวิชาการแก่สังคมและชุมชน หรือเพื่อตอบสนองความต้องการของสังคม ชุมชน ประเทศชาติ หรือ นานาชาติต่อจำนวนอาจารย์ประจำ รวมถึงการบริการวิชาการที่มีค่าตอบแทนและบริการวิชาการแบบให้เปล่า ทั้งนี้การนับอาจารย์ประจำให้นับอาจารย์ประจำเฉพาะที่ปฏิบัติงานจริง ไม่นับรวมอาจารย์ที่ลาศึกษาต่อ

- ลักษณะการบริการวิชาการ มีดังนี้
 - 1) บริการวิเคราะห์ ทดสอบ ตรวจสอบ และตรวจซ่อม
 - 2) บริการเครื่องมือและอุปกรณ์ต่างๆ ทางการศึกษา
 - 3) บริการจัดฝึกอบรม สัมมนา และประชุมเชิงปฏิบัติการแบบเก็บค่าลงทะเบียน
 - 4) บริการจัดฝึกอบรม สัมมนา และประชุมเชิงปฏิบัติการแบบให้เปล่า
 - 5) บริการจัดฝึกอบรม สัมมนา และประชุมเชิงปฏิบัติการในลักษณะการว่าจ้าง
 - 6) บริการเกี่ยวกับสุขภาพที่นอกเหนือจากหน้าที่ความรับผิดชอบโดยตรงของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
 - 7) บริการศึกษา วิจัย สำรวจ การวางแผน การจัดการ
 - 8) บริการศึกษาความเหมาะสมของโครงการการศึกษาผลกระทบสิ่งแวดล้อม
 - 9) บริการวางระบบ ออกแบบ สร้าง ประดิษฐ์ และผลิต
 - 10) บริการอื่น ๆ ทั้งนี้ไม่นับรวมการเป็นวิทยากรที่ไม่ได้อยู่ในแผนของสถาบัน

- การให้บริการวิชาการ หมายถึง การที่สถาบันการศึกษาและสถาบันอยู่ในฐานะที่เป็นที่พึ่งของชุมชน หรือเป็นแหล่งอ้างอิงทางวิชาการ หรือทำหน้าที่ใดๆ ที่มีผลต่อการพัฒนาขึ้นของชุมชนในด้านวิชาการหรือการพัฒนาความรู้ ตลอดจนความเข้มแข็งของชุมชน ประเทศชาติและนานาชาติ

- โครงการบริการวิชาการที่มีผลต่อการพัฒนาและเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน หมายถึง โครงการบริการวิชาการที่สถาบันจัดขึ้น หรือดำเนินการขึ้นแล้วมีผลก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้นแก่ชุมชนในด้านต่างๆ และทำให้ชุมชนสามารถพึ่งตนเองได้ตามศักยภาพของตน เช่น การให้ความรู้เกี่ยวกับโครงการตามพระราชดำริ การอบรมเพื่อพัฒนาความสามารถของชุมชนในด้านการเกษตร ฯลฯ โดยหากโครงการใดมีกิจกรรมย่อยแทรกอยู่ในหนึ่งโครงการให้สามารถนับกิจกรรมย่อยแทนการนับโครงการได้

สูตรการคำนวณ

$\frac{\text{(จำนวนกิจกรรม หรือโครงการที่สถาบันได้จัดขึ้นเพื่อให้บริการทางวิชาการแก่สังคมและชุมชน หรือเพื่อตอบสนองความต้องการของสังคม ชุมชน ประเทศชาติ หรือ นานาชาติ ในปีการศึกษานั้น)}}{\text{(จำนวนอาจารย์ประจำปีการศึกษานั้น)}} \times 100$
--

ข้อมูลที่ต้องการ :

1. จำนวนกิจกรรม หรือโครงการที่สถาบันได้จัดขึ้นเพื่อให้บริการทางวิชาการแก่สังคมและชุมชน หรือเพื่อตอบสนองความต้องการของสังคม ชุมชน ประเทศชาติ หรือ นานาชาติ ในปีการศึกษานั้น

2. จำนวนอาจารย์ประจำในปีการศึกษานั้น ทั้งนี้การนับอาจารย์ประจำให้นับอาจารย์ประจำเฉพาะที่ปฏิบัติงานจริง ไม่นับรวมอาจารย์ที่ลาศึกษาต่อ

หมายเหตุ

1. กรณี 1 โครงการหรือกิจกรรมมีการจัดหลายครั้ง ให้นับทุกครั้งหากกลุ่มเป้าหมายแตกต่างกัน
2. กรณีบริการวิชาการ 1 โครงการหรือกิจกรรม มีหลายกลุ่มสาขาหรือหลายหน่วยงานช่วยกันดำเนินโครงการ ให้นับแยกได้
3. กรณีบริการวิชาการที่จัดขึ้นโดยหน่วยงานภายนอกและขอความร่วมมือให้สถาบันส่งคณาจารย์ไปช่วย ให้รายงานเป็นโครงการ 1 โครงการตามชื่อโครงการ

ตัวบ่งชี้ 3.2 ร้อยละของอาจารย์ที่เป็นที่ปรึกษา เป็นกรรมการวิทยานิพนธ์ภายนอกสถาบัน เป็นกรรมการวิชาการและกรรมการวิชาชีพในระดับชาติหรือระดับนานาชาติต่ออาจารย์ประจำ

คำอธิบาย

ร้อยละของอาจารย์ประจำที่ไปเป็นที่ปรึกษา กรรมการวิทยานิพนธ์ระดับบัณฑิตศึกษา ภายนอกสถาบัน หรือเป็นกรรมการทางด้านวิชาการ/วิชาชีพให้กับหน่วยงานภายนอกหรือสถาบัน องค์การต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนต่อจำนวนอาจารย์ประจำทุกระดับ ทั้งนี้สามารถนับอาจารย์ประจำที่ลาศึกษาต่อได้ด้วย โดยจะไม่นับซ้ำแม้ว่าอาจารย์ท่านนั้นจะเป็นกรรมการหลายตำแหน่งก็ตาม

กรรมการวิชาการ หมายถึง กรรมการร่างหลักสูตร กรรมการประเมินหลักสูตร กรรมการประเมินผลงานวิชาการ หรืออยู่ในกองบรรณาธิการของวารสารวิชาการต่างๆ กรรมการประชุมวิชาการที่มีลักษณะการจัดเป็นประจำระดับชาติ/นานาชาติ กรรมการประจำของหน่วยงานภาครัฐ รวมทั้งการเป็นกรรมการวิทยานิพนธ์ภายนอกสถาบัน เป็นต้น

กรรมการวิชาชีพ หมายถึง การเป็นกรรมการของสมาคมวิชาชีพต่างๆ ที่ปรึกษา ระดับสูงของประเทศที่ได้รับคัดเลือกหรือได้รับมอบหมายให้ร่วมเป็นคณะกรรมการหรือคณะดำเนินการ เพื่อพัฒนางานวิชาการหรือวิชาชีพภายนอกสถาบันในระดับชาติ หรือนานาชาติ

สูตรการคำนวณ

(จำนวนอาจารย์ที่เป็นที่ปรึกษา เป็นกรรมการวิทยานิพนธ์ภายนอกสถาบัน เป็นกรรมการวิชาการ และกรรมการวิชาชีพในระดับชาติหรือระดับนานาชาติในปีการศึกษานั้น)	
	x 100
(จำนวนอาจารย์ประจำทั้งหมดในปีการศึกษานั้น)	

ข้อมูลที่ต้องการ :

1. จำนวนอาจารย์ที่เป็นที่ปรึกษา เป็นกรรมการวิทยานิพนธ์ภายนอกสถาบัน เป็นกรรมการวิชาการและกรรมการวิชาชีพในระดับชาติหรือระดับนานาชาติในปีการศึกษานั้น
2. จำนวนอาจารย์ประจำทั้งหมดในปีการศึกษานั้น ทั้งนี้สามารถนับอาจารย์ประจำที่ลาศึกษาต่อได้ด้วย

ตัวบ่งชี้ 3.3 มีการนำความรู้และประสบการณ์จากการบริการวิชาการและวิชาชีพมาใช้ในการพัฒนาการเรียน การสอน และการวิจัย

คำอธิบาย

การที่สถาบันได้นำองค์ความรู้และมวลประสบการณ์จากการให้บริการวิชาการแก่สังคม ชุมชนและประเทศชาติมาใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการเรียนการสอนหรือการวิจัย

ข้อมูลที่ต้องการ

1. แผนในการนำความรู้และประสบการณ์จากการบริการวิชาการและวิชาชีพมาใช้ในการเรียนการสอนและการวิจัยที่เป็นรูปธรรม เช่น แผนการสอน แผนงานวิจัย หลักสูตร เป็นต้น
2. โครงการ กิจกรรม หรือหลักฐานที่แสดงว่าได้นำองค์ความรู้และมวลประสบการณ์จากการให้บริการวิชาการแก่สังคม ชุมชนและประเทศชาติมาใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการเรียนการสอนหรือการวิจัย

ตัวบ่งชี้ 3.4 ค่าใช้จ่าย และมูลค่าของสถาบันในการบริการวิชาการและวิชาชีพเพื่อสังคมต่ออาจารย์ประจำ

คำอธิบาย

จำนวนค่าใช้จ่ายและมูลค่าที่ใช้กับทุกโครงการ/กิจกรรมในการบริการวิชาการและวิชาชีพแก่ชุมชนสังคม โดยไม่เรียกเก็บเงินใดๆ จากผู้รับบริการ ต่ออาจารย์ประจำ ทั้งนี้ให้นับอาจารย์ประจำเฉพาะที่ปฏิบัติงานจริง ไม่นับรวมอาจารย์ที่ลาศึกษาต่อ การนับโครงการ/กิจกรรมในการบริการวิชาการและวิชาชีพแก่ชุมชนสังคมที่ไม่เรียกเก็บเงินใดๆ จากผู้รับบริการ ให้นับรวมถึงโครงการ/กิจกรรม ในการบริการวิชาการและวิชาชีพแก่ชุมชนสังคม ที่มีการเรียกเก็บเงินผู้รับบริการในลักษณะที่ไม่เป็นการดำเนินการเพื่อมุ่งแสวงหาผลกำไรเป็นหลัก ได้ด้วย

ค่าใช้จ่าย (in-cash) หมายถึง ค่าใช้จ่ายทั้งหมดในรูปของตัวเงินที่ใช้ในการบริการวิชาการและวิชาชีพ

มูลค่า (in-kind) หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่ได้จากการคำนวณเป็นจำนวนเงินเทียบเคียงจากบริการที่สถาบันจัดให้ เช่น ค่าตอบแทนวิทยากรที่เป็นบุคลากรของสถาบัน ค่าใช้อุปกรณ์และสถานที่ เป็นต้น

สูตรการคำนวณ

ค่าใช้จ่ายและมูลค่าของสถาบันในการบริการวิชาการเพื่อสังคมในปีการศึกษานั้น
จำนวนอาจารย์ประจำในปีการศึกษานั้น

ข้อมูลที่ต้องการ :

1. จำนวนค่าใช้จ่ายที่สถาบันใช้ไปในการให้บริการทางวิชาการและวิชาชีพแก่ชุมชนหรือสังคมในแต่ละปีการศึกษา
2. มูลค่าที่เกิดขึ้นจากการที่อาจารย์ประจำของสถาบันได้ให้บริการทางวิชาการและวิชาชีพแก่ชุมชนหรือสังคมในแต่ละปีการศึกษา รวมทั้งค่าวัสดุอุปกรณ์ และค่าแรงงานที่ใช้เพื่อประกอบการให้บริการวิชาการในปีการศึกษานั้น
3. จำนวนอาจารย์ประจำในปีการศึกษานั้น ทั้งนี้ให้นับอาจารย์ประจำเฉพาะที่ปฏิบัติงานจริง ไม่นับรวมอาจารย์ที่ลาศึกษาต่อ

ตัวบ่งชี้เฉพาะ

ตัวบ่งชี้ 3.5 จำนวนแหล่งให้บริการวิชาการและวิชาชีพที่ได้รับการยอมรับในระดับชาติหรือระดับนานาชาติ

คำอธิบาย

จำนวนแหล่งให้บริการวิชาการและวิชาชีพที่เป็นที่ยอมรับในระดับชาติหรือนานาชาติ อยู่ในความรับผิดชอบของสถาบันซึ่งยังดำเนินการอยู่ในปัจจุบัน

การเป็นแหล่งให้บริการวิชาการและวิชาชีพ หมายถึง การที่สถาบัน/ กลุ่มสาขาวิชา มีศูนย์ หรือมีการจัดกิจกรรมทางวิชาการในหน่วยงานที่อยู่ในความรับผิดชอบของสถาบันเป็นประจำ หรือการที่สถาบันได้ทำหน้าที่เป็นแหล่งอ้างอิงทางวิชาการ เป็นที่พึ่งพาในทางวิชาการในรูปแบบต่างๆ หรือทำหน้าที่ใดๆ ที่มีผลต่อการพัฒนาขึ้นของชุมชนในด้านวิชาการและการพัฒนาความรู้ ซึ่งได้รับการยอมรับในระดับชาติหรือระดับนานาชาตินั้น พิจารณาจากการมีเอกสารแสดง (เช่น วุฒิบัตร หรือใบรับรอง) จากองค์กรหรือหน่วยงานอื่น เช่น สถาบันทดสอบทางวิชาการ/ภาษาที่ได้รับการรับรองจาก สำนักงาน กพ. เช่น สถาบันทดสอบทางวิชาการของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ศูนย์เครือข่ายของ สมศ. หน่วยงานที่กระทรวง/หน่วยงานระดับชาติได้รับการรับรอง เช่น กระทรวง

อุตสาหกรรมให้การรับรองให้คณะวิศวกรรมศาสตร์ของมหาวิทยาลัยเป็นศูนย์ทดสอบความ
แข็งแรงของเหล็ก กระทรวงวิทยาศาสตร์ให้การรับรองเป็นศูนย์ไซโคลตรอนของชาติ เป็นต้น

ข้อมูลที่ต้องการ :

จำนวนศูนย์หรือหน่วยงานที่ให้บริการวิชาการที่ได้รับการยอมรับในสังคม แยก
รายงานในระดับชาติหรือระดับนานาชาติ โดยมีหลักฐานยืนยัน

ตัวบ่งชี้ 3.6 รายรับของสถาบันในการให้บริการวิชาการและวิชาชีพในนามสถาบันต่ออาจารย์ ประจำ

คำอธิบาย

จำนวนรายรับหลังจากหักต้นทุนในการให้บริการวิชาการและวิชาชีพที่สามารถนำ
ผลลัพธ์กลับสู่องค์กรในนามสถาบันหรือคณะวิชา/หน่วยงานในสังกัดของสถาบัน ต่ออาจารย์
ประจำ ทั้งนี้ให้นับอาจารย์ประจำเฉพาะที่ปฏิบัติงานจริง ไม่นับรวมอาจารย์ที่ลาศึกษาต่อ
แหล่งที่มาของรายรับ ได้แก่

- จากกิจกรรม/โครงการที่ดำเนินการบริการวิชาการและวิชาชีพในนาม
สถาบัน หรือคณะวิชา/หน่วยงานในสังกัดของสถาบัน (สถาบันเป็นผู้จัด)
- จากการหักเป็นค่า Over charge จากโครงการที่ผ่านสถาบัน (คณาจารย์ของ
สถาบันได้รับงบประมาณภายนอกให้ดำเนินการ)

สูตรการคำนวณ :

รายรับของสถาบันในการให้บริการวิชาการและวิชาชีพในนามสถาบันในปีการศึกษานั้น
จำนวนอาจารย์ประจำในปีการศึกษานั้น

ข้อมูลที่ต้องการ

1. จำนวนเงินที่สถาบันได้รับจากการให้บริการทางวิชาการแก่ชุมชนหรือสังคมในแต่ละปี
การศึกษา
2. จำนวนอาจารย์ประจำในปีการศึกษานั้น ทั้งนี้ให้นับอาจารย์ประจำเฉพาะที่ปฏิบัติงาน
จริง ไม่นับรวมอาจารย์ที่ลาศึกษาต่อ

หมายเหตุ

- ไม่รวมรายได้จากการจัดการเรียนการสอนภาคพิเศษ หรือการศึกษาเพื่อปวงชน (กศปช.)

ตัวบ่งชี้ 3.7 ระดับความสำเร็จในการบริการวิชาการและวิชาชีพตามพันธกิจของสถาบัน

คำอธิบาย

สถาบันมีระดับความสำเร็จในการให้บริการวิชาการ การเป็นที่พึ่งทางวิชาการที่เหมาะสมให้แก่สังคม ชุมชน ท้องถิ่นและ ประเทศชาติซึ่งเป็นไปตามพันธกิจของสถาบัน และได้ใช้องค์ความรู้จากการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับบริบทของชุมชนและสังคมไปในการให้บริการทางวิชาการ วิชาชีพแก่ชุมชน รวมทั้งได้นำองค์ความรู้จากการวิจัย หรือการค้นคว้าไปใช้ในการให้บริการทางวิชาการ วิชาชีพแก่ชุมชน

ข้อมูลที่ต้องการ

1. แผนในการให้บริการวิชาการที่สถาบันได้ให้บริการทางวิชาการแก่ชุมชนหรือสังคมในแต่ละปีการศึกษา
2. หลักฐานที่แสดงว่าการให้บริการทางวิชาการของสถาบันได้เป็นไปตามพันธกิจของสถาบัน อาทิ รายงานประจำปี โครงการบริการวิชาการ การวิเคราะห์ทดสอบ การวิจัยและให้คำปรึกษา ผลการประเมินโครงการ งานวิจัยเชิงประเมินโครงการ
3. หลักฐานที่แสดงว่าการให้บริการทางวิชาการแก่ชุมชน สังคม และประเทศชาติที่สถาบันดำเนินการแต่ละปีนั้นได้บรรลุผลสำเร็จอย่างไร เช่น รายงานประจำปี โครงการบริการวิชาการ การวิเคราะห์ทดสอบ การวิจัยและให้คำปรึกษา ผลการประเมินโครงการ งานวิจัยเชิงประเมินโครงการ
4. โครงการบริการวิชาการที่มีการบูรณาการเข้ากับการเรียนการสอน การวิจัย และ/หรือ การทำนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม
5. โครงการวิจัยผลงานสร้างสรรค์ หรือการพัฒนาองค์ความรู้ที่เกิดจากการบูรณาการงานบริการวิชาการแก่สังคม เช่น โครงการวิจัยประเมินผลการให้บริการวิชาการ
6. หลักฐานเครือข่ายความร่วมมือระหว่างสถาบันการศึกษาและองค์กรในชุมชนในการพัฒนาความเข้มแข็งของชุมชน และพัฒนาสังคมแห่งการเรียนรู้

4. มาตรฐานด้านการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม

การอนุรักษ์ สืบสาน พัฒนา เผยแพร่เอกลักษณ์ศิลปะและวัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย ภูมิปัญญาท้องถิ่นอันเป็นมรดกไทย และการบูรณาการในการผลิตบัณฑิต การวิจัย และการบริการ วิชาการและวิชาชีพ รวมทั้งการสร้างสรรค์และส่งเสริมภูมิปัญญาไทยให้เป็นรากฐานของการพัฒนา องค์ความรู้ที่สามารถพัฒนาสู่สากล

ตัวบ่งชี้ร่วม

ตัวบ่งชี้ 4.1 ร้อยละของโครงการ/ กิจกรรมในการอนุรักษ์ พัฒนา และส่งเสริมเอกลักษณ์ ศิลปะ และวัฒนธรรมต่อจำนวนนักศึกษา

คำอธิบาย

ร้อยละของกิจกรรมที่สถาบันดำเนินการอนุรักษ์ พัฒนา สร้างเสริมวัฒนธรรมรวมถึง ศิลปวัฒนธรรมและชีวิตวัฒนธรรมให้นักศึกษา ทั้งนี้ในการสนับสนุนดังกล่าวอาจกระทำโดย ผ่านกระบวนการสร้างบัณฑิต งานวิจัยและนวัตกรรม การบริการวิชาการ หรืออาจเป็นการจัด กิจกรรมเกี่ยวกับการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรมโดยตรง ต่อจำนวนนักศึกษาระดับปริญญาตรี ภาคปกติเต็มเวลาเทียบเท่า

ลักษณะกิจกรรมศิลปะและวัฒนธรรม ประกอบด้วย

- 1) โครงการ/กิจกรรมที่ส่งเสริมให้เกิดความเข้าใจและความภาคภูมิใจในวิถีชีวิตและ ภูมิปัญญาไทย
- 2) โครงการ/กิจกรรมที่ส่งเสริมให้เกิดความเข้าใจและภาคภูมิใจในขนบธรรมเนียม ประเพณีไทยทั้งของท้องถิ่นและของชาติ
- 3) โครงการ/กิจกรรมที่ส่งเสริมให้เกิดความเข้าใจและศรัทธาในสถาบันทางศาสนา
- 4) โครงการ/กิจกรรมที่ก่อให้เกิดระบบคุณค่าหรือค่านิยมที่นับถือความดีงามและ คุณธรรม จริยธรรม
- 5) โครงการ/กิจกรรมการแสดงศิลปวัฒนธรรมไทย
- 6) การแสดงศิลปวัฒนธรรมสากลและของชาติอื่นๆ

สูตรการคำนวณ :

(จำนวนโครงการ/ กิจกรรมในการอนุรักษ์ พัฒนา และส่งเสริมเอกลักษณ์ ศิลปะและวัฒนธรรม ในปีการศึกษานั้น)	
	x 100
(จำนวนนักศึกษาระดับปริญญาตรีภาคปกติเต็มเวลาเทียบเท่าในปีการศึกษานั้น)	

ข้อมูลที่ต้องการ

1. จำนวนกิจกรรมในการอนุรักษ์ พัฒนา และสร้างเสริมเอกลักษณ์ ศิลปะและวัฒนธรรม ในปีการศึกษานั้น
2. จำนวนนักศึกษาปริญญาตรีภาคปกติเต็มเวลาเทียบเท่า

หมายเหตุ

1. กรณีเป็นโครงการของสถาบัน และกลุ่มสาขาวิชาจัดกิจกรรมร่วมด้วย แต่ละกลุ่มสาขาวิชา สามารถนับเป็นกิจกรรมได้
2. กรณีงานที่จัดขึ้นโดยหน่วยงานภายนอกและขอความร่วมมือให้สถาบันไปช่วย ให้สามารถนับได้
3. ลักษณะ โครงการ/กิจกรรมศิลปะและวัฒนธรรม

3.1 โครงการ / กิจกรรมที่ส่งเสริมให้เกิดความเข้าใจและความภาคภูมิใจในวิถีชีวิต และ ภูมิปัญญาไทย กิจกรรมที่มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศทางวัฒนธรรม ซึ่งจะนำไปสู่การเกิดความเข้าใจและภาคภูมิใจในวิถีชีวิต และภูมิปัญญาไทย ซึ่งเกี่ยวข้องกับปัจจัย 4 ในการดำรงชีวิต คือ อาหารพื้นบ้าน ยารักษาโรคและการรักษาโรคแบบพื้นบ้าน เสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่ม ตลอดจนเครื่องใช้ในชีวิตประจำวัน บ้านเรือนหรือการตกแต่งอาคาร สถานที่ โดยเน้นวัฒนธรรมไทย หรือวัฒนธรรมท้องถิ่น อาจเป็นกิจกรรม/โครงการ ที่หน่วยงานจัดขึ้นเองโดยตรง เช่น การจัดงาน หรือนิทรรศการทางวัฒนธรรม กิจกรรมการประกวดที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมหรือวิถีชีวิต เช่น การประกวดนกเขาขาว นกกรงหัวจุก การประกวดทำอาหารไทย เป็นต้น หรือ กิจกรรมที่หน่วยงานจัด สอดแทรกเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมหลักอื่น ๆ เช่น การจัดเลี้ยงอาหารพื้นบ้าน ในงานสัมมนา ระดับต่าง ๆ หรือ การรณรงค์ให้บุคลากรและนักศึกษาแต่งกายชุดพื้นบ้าน การนำผ้าพื้นบ้านมาตัด เป็นเสื้อ 5 ส หรือแบบฟอร์มประจำหน่วยงาน เป็นต้น ตลอดจนการสนับสนุนให้มีกลุ่มหรือชมรม ผู้สนใจกิจกรรมทางวัฒนธรรมด้านต่างๆขึ้นในหน่วยงาน เช่น กลุ่มดนตรีไทย กลุ่มวรรณกรรม เป็นต้น

3.2 โครงการกิจกรรมที่ส่งเสริมให้เกิดความเข้าใจและภาคภูมิใจในขนบธรรมเนียม ประเพณีไทยทั้งของท้องถิ่นและของชาติ

ขนบธรรมเนียมประเพณี หมายถึง แบบแผนการประพฤติปฏิบัติในโอกาสหรือเทศกาล ต่าง ๆ ที่สืบทอดมาจากบรรพบุรุษของชุมชนท้องถิ่น ภายใต้อิทธิพลของความเชื่อที่ถูกต้องถึงศรัทธาความเชื่อ และค่านิยม เพื่อให้สามารถนำมาปฏิบัติอย่างเหมาะสมกับยุคสมัย

ตัวอย่างกิจกรรมได้แก่ วันไหว้ครู วันลอยกระทง วันสงกรานต์ วันทำบุญเดือนสิบ การ ทำบุญวันว่าง เป็นต้น

3.2 โครงการ/กิจกรรมที่ส่งเสริมให้เกิดความเข้าใจและศรัทธาในสถาบันทางศาสนา โดย ให้นับได้ทุกศาสนาที่มุ่งเน้นเป้าหมายเพื่อก่อให้เกิดสันติสุขในปัจเจกบุคคลและสังคมโลก

ตัวอย่างกิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมการสวดมนต์และการดักบาตร การปฏิบัติธรรมในวันสำคัญทางศาสนาต่างๆ เช่น งานหล่อเทียนพรรษา การทอดกฐิน การทอดผ้าป่า วันคริสต์มาส วันฮารีรายอ การส่งเสริมการปฏิบัติศาสนกิจตลอดจนการสร้างบรรยากาศที่สนับสนุนการปฏิบัติศาสนกิจ เช่น ห้องละหมาด ห้องฝึกสมาธิ เป็นต้น

3.4 โครงการ/กิจกรรมที่ก่อให้เกิดระบบคุณค่าหรือค่านิยมที่นับถือความดีงามและคุณธรรม จริยธรรมในยุคปัจจุบัน ซึ่งต้องคำนึงถึงบริบทและเงื่อนไขต่างๆ ที่เรื่อนั้นตั้งอยู่ในยุคปัจจุบัน ดังนั้น จึงควรส่งเสริมให้มีการทำกิจกรรมในรูปแบบต่าง ๆ ซึ่งอยู่นอกขอบเขต รูปแบบงานในเรื่องวิถีชีวิตของไทย หรือประเพณีไทย หรือที่เกี่ยวข้องกับสถาบันทางศาสนา ซึ่งนอกจากเป็นการส่งเสริมให้เกิดการสร้างสรรค์ ให้เกิดกิจกรรมหลากหลายรูปแบบ แล้วยังช่วยสร้างกิจกรรมเพื่อการดึงดูดให้เยาวชนไทยเกิดความตระหนักในเรื่องระบบคุณค่าและคุณธรรม จริยธรรมมากยิ่งขึ้น

ตัวอย่างกิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมค่ายพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม ค่ายพัฒนาทักษะชีวิต การเข้าค่าย/ กิจกรรมพัฒนาจิต เป็นต้น ซึ่งอาจจัดสำหรับกลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ เช่น นักเรียน นักศึกษา เยาวชน บุคลากร สมาชิกในชุมชน เป็นต้น

3.5 โครงการ/กิจกรรมการแสดงศิลปวัฒนธรรมไทย เช่น ดนตรีไทย และพื้นบ้าน ศิลปการแสดงของไทยและพื้นบ้าน ประดิษฐ์ศิลป์ไทยและพื้นบ้าน งานหัตถกรรมกีฬาและการละเล่นพื้นบ้านต่าง ๆ อาจเป็นโครงการ/กิจกรรม ทั้งในส่วนที่จัดขึ้นเองโดยตรง หรือการให้บริการการแสดงแก่หน่วยงานต่าง ๆ หรือการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ได้แก่ การแสดงนาฏศิลป์ ดนตรีไทย การแสดงโนรา การแสดงหนังตะลุง และการละเล่นพื้นบ้านต่าง ๆ เช่น ตะกร้อไทย สะบ้า หมากขุม เป็นต้น หรือการนำกลุ่มนักศึกษา/บุคลากร ไปร่วมกิจกรรมดังกล่าวที่หน่วยงานอื่นจัดขึ้น เพื่อสร้างโอกาสในการมีส่วนร่วมทางศิลปะและวัฒนธรรมขึ้นเป็นต้น

3.6 การแสดงศิลปวัฒนธรรมสากลและของชาติอื่นๆ อันเป็นการแสดงถึงความเข้าใจ วัฒนธรรมของชาติต่างๆ ซึ่งมีความสำคัญต่อการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ ดังนั้นการจัดให้นักศึกษา เยาวชน ประชาชน มีประสบการณ์และการเรียนรู้วัฒนธรรมนานาชาติผ่านกิจกรรมรูปแบบต่างๆ นั้น มีความสำคัญต่อการดำรงอยู่อย่างมีความเข้าใจที่ชัดเจนต่อวัฒนธรรมของตนเองและวัฒนธรรมของชาติอื่น ๆ อันเป็นวัฒนธรรมโดยรวมของโลก

ศิลปวัฒนธรรมสากลและชีวิตวัฒนธรรมของประเทศต่างๆ ที่สื่อออกมาในรูปแบบต่าง ๆ เช่น ดนตรี ศิลปะการแสดง ประดิษฐ์ศิลป์ งานหัตถกรรม ศิลปกรรมต่างๆ ที่อาจจะสื่อสารออกมาในรูปแบบของการแสดงภาพยนตร์ภาพถ่าย ภาพเขียนนิทรรศการวัฒนธรรมต่างๆ ซึ่งอาจเป็นกิจกรรมที่หน่วยงานจัดขึ้นโดยตรง หรือการให้บริการแก่หน่วยงานอื่นๆ หรือการเข้าร่วมชมกิจกรรมต่างๆ ได้แก่ การแสดงดนตรีสากลและดนตรีประจำชนชาติต่างๆ การแสดงจินตลีลา ประกอบเพลง การประกวดดนตรีสากล การจัดการแสดงผลงานสร้างสรรค์ทางด้านศิลปกรรม ประเภทต่างๆ เช่น นิทรรศการศิลปกรรม ประติมากรรม เป็นต้น

ตัวบ่งชี้ 4.2 ร้อยละของค่าใช้จ่ายและมูลค่าที่ใช้ในการอนุรักษ์ พัฒนาและสร้างเสริมเอกลักษณ์
ศิลปะและวัฒนธรรมต้องบดำเนินการ

คำอธิบาย

ค่าใช้จ่ายและมูลค่าที่สถาบันใช้ไปเพื่อการอนุรักษ์ พัฒนา และสร้างเสริมเอกลักษณ์
ศิลปะและวัฒนธรรมเทียบงบดำเนินการ

ค่าใช้จ่าย (in-cash) หมายถึง ค่าใช้จ่ายทั้งหมดในรูปของตัวเงินที่ใช้ในการทำนุบำรุงศิลปะ
และวัฒนธรรม

มูลค่า (in-kind) หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่ได้จากการคำนวณเป็นจำนวนเงินเทียบเคียงจากบริการ
ที่สถาบันจัดให้ เช่น ค่าตอบแทนวิทยากรที่เป็นบุคลากรของสถาบัน ค่าใช้อุปกรณ์และสถานที่ เป็นต้น
งบดำเนินการ หมายถึง ค่าตอบแทน ค่าใช้สอย ค่าวัสดุ ค่าสาธารณูปโภค เงินอุดหนุน และ
ค่าเสื่อมราคา โดยไม่รวมงบลงทุน (งบครุภัณฑ์ ที่ดิน สิ่งก่อสร้าง)

สูตรการคำนวณ

$\frac{\text{(จำนวนค่าใช้จ่ายและมูลค่าใช้จ่ายเป็นตัวเงินที่เกิดขึ้นในการที่อาจารย์ประจำของสถาบันได้ใช้เพื่อการอนุรักษ์ พัฒนา และสร้างเสริมเอกลักษณ์ศิลปะและวัฒนธรรมในปีการศึกษานั้น)}}{\text{(งบดำเนินการในปีการศึกษานั้น)}} \times 100$	
--	--

ข้อมูลที่ต้องการ :

1. จำนวนค่าใช้จ่ายที่สถาบันใช้ไปในการอนุรักษ์ พัฒนา และเสริมสร้างเอกลักษณ์ ศิลปะ
และวัฒนธรรม ให้บริการทางวิชาการแก่ชุมชนหรือสังคมในแต่ละปีการศึกษา
2. ค่าใช้จ่ายที่ได้จากการคำนวณเป็นจำนวนเงินเทียบเคียงจากการที่อาจารย์ประจำของ
สถาบันได้ใช้เพื่ออนุรักษ์ พัฒนา และสร้างเสริมเอกลักษณ์ศิลปะและวัฒนธรรมในแต่ละปีการศึกษา
3. งบดำเนินการในปีการศึกษานั้น

หมายเหตุ

1. นับเฉพาะโครงการที่ไม่เรียกเก็บเงินใดๆ จากผู้รับบริการ
2. นับค่าใช้จ่ายและมูลค่าที่ใช้จริง ไม่ใช่ที่ตั้งงบประมาณ
3. นับเฉพาะโครงการที่สถาบันพิจารณาเห็นชอบให้ดำเนินการ

ตัวบ่งชี้เฉพาะ

ตัวบ่งชี้ 4.3 มีผลงาน หรือชิ้นงานการพัฒนางานองค์ความรู้ และสร้างมาตรฐานศิลปะและวัฒนธรรม

คำอธิบาย

การที่สถาบันมีผลงาน หรือชิ้นงานที่เกิดขึ้นจากการพัฒนางานองค์ความรู้ด้านศิลปะและวัฒนธรรมที่สามารถนับได้ และ เป็นที่ยอมรับของวงวิชาการด้านนี้ และมีร่องรอยหรือกระบวนการ หรือความสำเร็จของการสร้างมาตรฐานศิลปะและวัฒนธรรมที่ชัดเจน

ข้อมูลที่ต้องการ

1. จำนวนผลงาน หรือชิ้นงานที่เกิดขึ้นจากการพัฒนางานองค์ความรู้ด้านศิลปะและวัฒนธรรม ในแต่ละปีการศึกษา
2. หลักฐานที่แสดงถึงกระบวนการของการสร้างมาตรฐานศิลปะและวัฒนธรรมที่ชัดเจน ในแต่ละปีการศึกษา อาทิ นโยบาย มติของกรรมการสภาสถาบันที่เกี่ยวกับการดำเนินการสร้าง มาตรฐานศิลปะและวัฒนธรรม รายงานการประชุม หรือเอกสารหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้อง
3. หลักฐานที่แสดงถึงความสำเร็จของการสร้างมาตรฐานศิลปะและวัฒนธรรมที่ชัดเจนใน แต่ละปีการศึกษา

ตัวบ่งชี้ 4.4 ประสิทธิภาพในการอนุรักษ์ พัฒนา และสร้างเสริมเอกลักษณ์ ศิลปะและวัฒนธรรม

คำอธิบาย

การที่สถาบันสามารถแสดงผลให้เป็นที่ประจักษ์ได้ว่ากิจกรรมการอนุรักษ์ พัฒนาและสร้าง เสริมเอกลักษณ์ศิลปะและวัฒนธรรมที่ได้ดำเนินการในแต่ละปีการศึกษานั้น บรรลุความสำเร็จ ตามพันธกิจในระดับใด

ข้อมูลที่ต้องการ

1. หลักฐานที่แสดงว่ากิจกรรมหรือโครงการด้านการทำนุบำรุง การอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม ที่สถาบันดำเนินการในแต่ละปีการศึกษาได้เกิดประสิทธิผลและประโยชน์ต่อสาธารณะ สังคม ชุมชน หรือเทศชาติ อาทิ รายงานประจำปี ผลการประเมินโครงการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม งานวิจัยเชิง ประเมินโครงการ ฯลฯ
2. หลักฐานที่แสดงว่าสถาบันได้มีการบูรณาการศิลปะและวัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการบริการวิชาการในแต่ละปีการศึกษา
3. หลักฐานที่แสดงว่าสถาบันมีการวิจัยที่แสดงถึงการบูรณาการศิลปะและวัฒนธรรม ภูมิ ปัญญาไทย ภูมิปัญญาท้องถิ่นในแต่ละปีการศึกษา
4. หลักฐานที่แสดงว่าสถาบันมีการสร้างนวัตกรรมหรือองค์ความรู้ภูมิปัญญาไทยในแต่ละ ปีการศึกษา

5. หลักฐานที่แสดงว่าสถาบันมีการเผยแพร่องค์ความรู้ภูมิปัญญาไทยออกไปสู่สากลในแต่ละปีการศึกษา

5. มาตรฐานด้านการพัฒนาสถาบันและบุคลากร

การบริหารและการจัดการศึกษาที่ประชาคมในและนอกสถาบัน และผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมตามหลักการบริหารจัดการที่ดี เน้นการกระจายอำนาจ กำกับด้วยนโยบาย การวางแผน ภาวะผู้นำของผู้บริหาร การพัฒนาบุคลากร ที่เป็นระบบและดำเนินการอย่างต่อเนื่อง การนำระบบสารสนเทศมาใช้ในการเรียนการสอน การวิจัย และการบริหาร โดยมุ่งสร้างความเป็นเลิศทางวิชาการรวมทั้งการสร้างเสถียรภาพทางการเงิน การใช้เงินอย่างคุ้มค่า มีอิสระ คล่องตัว โปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้

ตัวบ่งชี้ร่วม

ตัวบ่งชี้ 5.1 ระดับคุณภาพของสภามหาวิทยาลัย/สถาบัน

คำอธิบาย

การที่สภามหาวิทยาลัย/สถาบัน (รวมถึงกรรมการบริหารสถาบันในกรณีที่ไม่มีสภาสถาบัน) มีนโยบายการกำกับดูแลกิจการ และให้ความสำคัญเพื่อให้การดำเนินงานเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลและการพัฒนาสถาบันอย่างยั่งยืน โดยมีการบริหารที่ดี ด้วยความโปร่งใส ตรวจสอบได้ และคำนึงถึงความรับผิดชอบและเป็นธรรมต่อผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย โดยในทางปฏิบัติการกำกับดูแลกิจการของสถาบันตามหลักสากลจะดำเนินการโดยผ่านสภามหาวิทยาลัย/สถาบัน ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการผลักดันการกำหนดนโยบาย แผนงาน และกลยุทธ์ในการดำเนินงานเพื่อให้ฝ่ายบริหารและคณาจารย์ มีการดำเนินงานตามนโยบายและเป้าหมายของสถาบันให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล ภายใต้ระบบการทำงานที่ดี มีการบริหารแบบมีส่วนร่วม เน้นการกระจายอำนาจ โปร่งใสและตรวจสอบได้ และมีระบบตรวจสอบการทำงานตามภารกิจของสถาบัน ตลอดจนจัดให้มีการติดตามและประเมินผลการทำงานอย่างต่อเนื่องเพื่อปรับปรุงการทำงานและพัฒนาการทำงานที่ดียิ่งขึ้น รวมทั้งมีความสามารถในการผลักดันสถาบันให้สามารถแข่งขันในระดับสากลได้ ดังนั้นบทบาทของคณะกรรมการในการกำกับดูแลที่ดี จึงส่งผลต่อการดำเนินงานของสถาบันโดยตรง

นอกจากนี้ ในเรื่องของรายงานทางการเงินและการเปิดเผยสารสนเทศและความโปร่งใสนั้นเป็นส่วนประกอบที่สำคัญในการแสดงถึงความรับผิดชอบการทำงานขององค์กรต่อผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย ตลอดจนแสดงถึงความโปร่งใสที่พร้อมให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย สามารถร่วมตรวจสอบการทำงานขององค์กรได้

ระบบงานที่สำคัญ มี 3 ด้าน ได้แก่

1. การควบคุมภายในและการตรวจสอบภายใน
2. การบริหารจัดการสารสนเทศ
3. การบริหารทรัพยากรบุคคล

ข้อมูลที่ต้องการ :

1. รายงานการประชุมของสภามหาวิทยาลัย/ สถาบันหรือกรรมการบริหารสถาบันหรือกลุ่มสาขาวิชา ที่แสดงถึงการให้ความเห็นชอบต่อแผนยุทธศาสตร์/ แผนกลยุทธ์ของสถาบัน/ กลุ่มสาขาวิชา
2. หลักฐานที่แสดงถึงการเปิดโอกาสให้ตรวจสอบสภามหาวิทยาลัย/ สถาบันหรือกรรมการบริหารสถาบันหรือกลุ่มสาขาวิชา เช่นรายงานทางการเงิน สภาสถาบัน/ กลุ่มสาขาวิชา มีส่วนร่วมในการกำหนดและให้ความเห็นชอบแผนยุทธศาสตร์/ แผนกลยุทธ์ และให้ข้อสังเกตที่มีนัยสำคัญ
3. รายงานการติดตามผลการดำเนินงานที่สำคัญตามภารกิจหลักของสถาบันอย่างครบถ้วน
4. แผนการประชุมของกรรมการสภาสถาบัน/ กรรมการบริหารสถาบันหรือกลุ่มสาขาวิชา
5. จำนวนครั้งในการประชุมจริงของสภามหาวิทยาลัย/สถาบัน/กรรมการบริหารสถาบันหรือ กลุ่มสาขาวิชา
6. หลักฐานจำนวนวันที่ส่งเอกสารให้กรรมการสภามหาวิทยาลัย/ สถาบันหรือกรรมการบริหารสถาบันหรือกลุ่มสาขาวิชาก่อนประชุม
7. ผลการประเมินผลงานของผู้บริหารสูงสุดของสถาบันกลุ่มสาขาวิชา
8. หลักเกณฑ์การประเมินผลงานของผู้บริหารสูงสุดของสถาบันหรือกลุ่มสาขาวิชา

ตัวบ่งชี้ 5.2 มีการพัฒนาสถาบันสู่องค์กรการเรียนรู้ โดยอาศัยผลการประเมินจากภายในและภายนอก
คำอธิบาย

การที่สถาบันอุดมศึกษามีแผนการจัดการความรู้เพื่อสนับสนุนประเด็นยุทธศาสตร์ ได้แก่ การรวบรวมองค์ความรู้ที่มีอยู่ในองค์กรซึ่งกระจัดกระจายอยู่ในตัวบุคคลหรือเอกสารมาพัฒนาให้เป็นระบบ เพื่อให้ทุกคนในองค์กรสามารถเข้าถึงความรู้ และพัฒนาตนเองให้เป็นผู้รู้ รวมทั้งปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันจะส่งผลให้สถาบันอุดมศึกษามีความสามารถในเชิงแข่งขันสูงสุด

กระบวนการในการบริหารจัดการความรู้ในองค์กร ประกอบด้วย การระบุนความรู้ การคัดเลือก การรวบรวม การจัดระบบจัดเก็บความรู้ การเข้าถึงข้อมูลเพื่อสร้างเป็นความรู้ และการแลกเปลี่ยนความรู้ทั้งภายในและภายนอกองค์กร การสร้างบรรยากาศและวัฒนธรรมการเรียนรู้

ภายในองค์กร การกำหนดแนววิธีปฏิบัติงานตลอดจนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการความรู้ในองค์กรให้ดียิ่งขึ้น

ข้อมูลที่ต้องการ :

1. แผนการจัดการความรู้
2. ผลการดำเนินงาน/ ความสำเร็จจากการจัดการความรู้
3. หลักฐานการนำผลการประเมินไปปรับใช้ในการพัฒนากระบวนการจัดการความรู้ให้เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการทำงานปกติ และปรับปรุงแผนการจัดการความรู้

ตัวบ่งชี้ 5.3 มีการกำหนดแผนกลยุทธ์ที่เชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ

คำอธิบาย

การแสดงให้เห็นถึงความพยายามของสถาบันอุดมศึกษาที่จะพัฒนาเพื่อการบริหารจัดการของสถาบันอุดมศึกษาเป็นไปในแนวทางเดียวกันกับแผนยุทธศาสตร์ของชาติ ทั้งนี้มหาวิทยาลัยสามารถใช้ผลวิเคราะห์ความสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์อุดมศึกษาได้

ข้อมูลที่ต้องการ :

1. รายชื่อคณะกรรมการ/ คณะทำงานเพื่อพัฒนาแผนยุทธศาสตร์/ แผนกลยุทธ์
2. แผนยุทธศาสตร์/ แผนกลยุทธ์
3. ผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องของแผนยุทธศาสตร์/ แผนกลยุทธ์กับยุทธศาสตร์ชาติหรือแผนยุทธศาสตร์อุดมศึกษา

ตัวบ่งชี้ 5.4 การใช้ทรัพยากรภายในและภายนอกสถาบันร่วมกัน

คำอธิบาย

การแสดงให้เห็นถึงความพยายามของสถาบันอุดมศึกษา ที่จะบริหารทรัพยากรให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดโดยมีการใช้ทรัพยากรร่วมกับหน่วยอื่นๆ ไม่ว่าจะเป็นหน่วยเดียวกันกันในสถาบันอุดมศึกษาหรือนอกสถาบันอุดมศึกษา

ข้อมูลที่ต้องการ :

1. รายชื่อคณะกรรมการ/ คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการวิเคราะห์ความต้องการในการใช้ทรัพยากรของสถาบัน
2. ผลการวิเคราะห์ความต้องการในการใช้ทรัพยากรของสถาบัน
3. แผนการใช้ทรัพยากร ร่วมกับหน่วยงานภายในและภายนอกสถาบัน
4. ผลการประหยัดงบประมาณที่เกิดจากการใช้ทรัพยากรร่วมกับหน่วยอื่น

ตัวบ่งชี้ 5.5 ศักยภาพของระบบฐานข้อมูลเพื่อการบริหาร การเรียนการสอน และการวิจัย

คำอธิบาย

การแสดงให้เห็นถึงความพยายามของสถาบันอุดมศึกษา ในการพัฒนาระบบฐานข้อมูลเพื่อการบริหาร การเรียนการสอน และการวิจัย รวมทั้งมีการประเมินประสิทธิภาพและความปลอดภัยของระบบฐานข้อมูล และประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้ฐานข้อมูล อีกทั้งมีการพัฒนาระบบให้มีความทันสมัยอยู่เสมอ

ข้อมูลที่ต้องการ :

1. นโยบายในการจัดทำระบบฐานข้อมูลเพื่อการตัดสินใจ
2. ระบบฐานข้อมูลเพื่อการตัดสินใจ
3. ผลการประเมินประสิทธิภาพและความปลอดภัยของระบบฐานข้อมูล
4. ผลการประเมินประสิทธิภาพและความปลอดภัยของระบบฐานข้อมูล และประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้ฐานข้อมูล

ตัวบ่งชี้ 5.6 สินทรัพย์ถาวรต่อจำนวนนักศึกษา (เต็มเวลาเทียบเท่า)

คำอธิบาย

การแสดงให้เห็นถึงเสถียรภาพทางการเงินและศักยภาพด้านทรัพยากรการเงินของสถาบันในระยะยาว

สินทรัพย์ถาวรหมายถึง สินทรัพย์ที่สถาบันครอบครองในฐานะนิติบุคคลตามกฎหมาย โดยจัดเป็นประเภทย่อย 3 ประเภท คือ ครุภัณฑ์ อาคารสถานที่ และที่ดิน ซึ่งโดยทั่วไปแล้วสินทรัพย์ถาวรจะแสดงถึงการจัดสรรเงินของสถาบันที่จะนำไปใช้จ่ายในหมวดครุภัณฑ์และการก่อสร้างอาคาร

จำนวนนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่า ให้นำรวมทั้งระดับปริญญาตรี ปริญญาโท และระดับปริญญาเอก

สูตรการคำนวณ :

(สินทรัพย์ถาวรในปีงบประมาณนั้น)
(จำนวนนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่า ในปีงบประมาณนั้น)

ข้อมูลที่ต้องการ :

1. สินทรัพย์ถาวรจำแนกตามคำนิยาม ได้แก่ ครุภัณฑ์ อาคารสถานที่ และที่ดิน
2. จำนวนนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่าในปีงบประมาณนั้น

ตัวบ่งชี้ 5.7 ค่าใช้จ่ายทั้งหมดต่อจำนวนนักศึกษา (เต็มเวลาเทียบเท่า)

คำอธิบาย

ค่าใช้จ่ายที่สถาบันอุดมศึกษาสำหรับใช้ในการผลิตบัณฑิตระดับปริญญาตรีต่อหัว จำแนกตามกลุ่มสาขา ค่าใช้จ่ายทั้งหมด หมายถึง งบประมาณเงินเดือน ค่าตอบแทน ค่าใช้สอย ค่าวัสดุ ค่าสาธารณูปโภค เงินอุดหนุน และค่าเสื่อมราคา ทั้งนี้ให้คิดตามปีงบประมาณ

เกณฑ์ปกติของค่าใช้จ่ายทั้งหมดต่อจำนวนนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่า

1. วิทยาศาสตร์สุขภาพ	(- แพทยศาสตร์ = 395,208 บาทต่อคน - เกษตรศาสตร์ = 127,152 บาทต่อคน - ทันตแพทยศาสตร์ = 327,426 บาทต่อคน - พยาบาลศาสตร์/สาธารณสุขศาสตร์/ สหเวชศาสตร์ = 119,905 บาทต่อคน)
2. วิทยาศาสตร์กายภาพ	(66,338 บาทต่อคน)
3. วิศวกรรมศาสตร์	(70,312 บาทต่อคน)
4. สถาปัตยกรรมศาสตร์	(71,394 บาทต่อคน)
5. เกษตรศาสตร์	(109,910 บาทต่อคน)
6. บริหารธุรกิจ	(62,532 บาทต่อคน)
7. ครุศาสตร์	(90,610 บาทต่อคน)
8. ศิลปกรรมศาสตร์	(65,494 บาทต่อคน)
9. สังคมศาสตร์	(45,457 บาทต่อคน)

สูตรการคำนวณค่าใช้จ่ายทั้งหมดต่อจำนวนนักศึกษา(เต็มเวลาเทียบเท่า)

การพิจารณาจะแนบตัวบ่งชี้ในระดับสถาบัน ให้เทียบค่าใช้จ่ายจำนวนทั้งหมดต่อจำนวน นักศึกษาระดับสถาบัน กับ เกณฑ์ปกติ ของค่าใช้จ่ายทั้งหมดต่อจำนวนนักศึกษาระดับสถาบัน โดย คิดเป็นร้อยละที่เบี่ยงเบนจากปกติ

ขั้นตอนการคิดคะแนนระดับสถาบัน :

1.1 คำนวณเกณฑ์ระดับสถาบัน โดยนำเกณฑ์ค่าใช้จ่ายทั้งหมดต่อจำนวนนักศึกษา (เต็มเวลาเทียบเท่า) ของแต่ละกลุ่มสาขาที่กำหนดไว้แล้วมาคำนวณหาค่าเกณฑ์ค่าใช้จ่ายทั้งหมดต่อจำนวนนักศึกษา (เต็มเวลาเทียบเท่า) ระดับสถาบันดังสูตร

$$\frac{\text{เกณฑ์ค่าใช้จ่ายทั้งหมดต่อจำนวนนักศึกษา(เต็มเวลาเทียบเท่า)ระดับสถาบัน}}{\text{ผลรวมของผลคูณระหว่างเกณฑ์ระดับกลุ่มสาขาวิชา กับ FTES ของกลุ่มสาขานั้น}} = \frac{\text{ผลรวมของ FTES ของทุกกลุ่มสาขาวิชาที่สถาบันนั้นเปิดสอน}}$$

1.2 คำนวณผลการดำเนินงานระดับสถาบันโดยหาค่าใช้จ่ายทั้งหมดต่อจำนวนนักศึกษา (เต็มเวลาเทียบเท่า) ของสถาบันดังสูตร

$$\frac{\text{ค่าใช้จ่ายทั้งหมดต่อจำนวนนักศึกษา(เต็มเวลาเทียบเท่า)ระดับสถาบัน}}{\text{ผลรวมของผลคูณค่าใช้จ่ายทั้งหมดต่อจำนวนนักศึกษา (เต็มเวลาเทียบเท่า) ระดับกลุ่มสาขาวิชา กับ FTES ของกลุ่มสาขานั้น}} = \frac{\text{ผลรวมของ FTES ของทุกกลุ่มสาขาวิชาที่สถาบันนั้นเปิดสอน}}$$

1.3 คำนวณผลการดำเนินงานของตัวบ่งชี้ โดยนำค่าที่คำนวณได้จากข้อ 1.2 ไปเปรียบเทียบกับข้อ 1.1 โดยใช้สูตรข้างล่างนี้ และให้คะแนนโดยใช้เกณฑ์ตามที่ปรากฏในเกณฑ์การให้คะแนนของตัวบ่งชี้ที่ 5.7 ในบทที่ 6 ของคู่มือ

$$\text{ร้อยละที่เบี่ยงเบนไปจากเกณฑ์} = \frac{2-1}{1} \times 100$$

โดยที่ :

1. หมายถึง ผลจากการคำนวณข้อ 1.1
2. หมายถึง ผลจากการคำนวณข้อ 1.2

ข้อมูลที่ต้องการ :

1. ค่าใช้จ่ายทั้งหมดในปีงบประมาณนั้น จำแนกตามกลุ่มสาขาวิชา
2. จำนวนนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่าจำแนกตามกลุ่มสาขาวิชา ในปีงบประมาณนั้น

ตัวบ่งชี้ 5.8 ร้อยละของเงินเหลือจ่ายสุทธิต้องบ่งชี้การ

คำอธิบาย

รายได้ทั้งหมดของสถาบันภายหลังหักจากงบดำเนินการทั้งหมดออกแล้ว โดยแสดงในรูปของร้อยละของงบดำเนินการ เป็นการแสดงให้เห็นถึงประสิทธิภาพในการบริหารจัดการด้านการเงินของสถาบันอุดมศึกษา และใช้บ่งบอกเสถียรภาพทางการเงินและศักยภาพด้านทรัพยากรการเงินของสถาบันในระยะยาว ทั้งนี้ให้คิดตามปีงบประมาณ

งบดำเนินการ ได้แก่ ค่าตอบแทน ค่าใช้สอย ค่าวัสดุ ค่าสาธารณูปโภค เงินอุดหนุน และค่าเสื่อมราคา โดยไม่รวมงบลงทุน (งบครุภัณฑ์ ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง) งบดำเนินการคิดจากทั้งสองแหล่งคือ จากงบประมาณแผ่นดินและงบเงินรายได้ (เงินนอกงบประมาณแผ่นดิน) ทั้งนี้ให้คิดตามปีงบประมาณ

สูตรการคำนวณ :

$\frac{\text{(เงินเหลือจ่ายสุทธิในปีงบประมาณนั้น)}}{\text{(งบดำเนินการในปีงบประมาณนั้น)}} \times 100$

ข้อมูลที่ต้องการ :

1. งบดำเนินการที่ใช้จ่ายจริงทั้งหมด ในปีงบประมาณ จำแนกตามกลุ่มสาขาวิชา
2. งบดำเนินการในงบประมาณนั้น ได้แก่ ค่าตอบแทน ค่าใช้สอย ค่าวัสดุ ค่าสาธารณูปโภค เงินอุดหนุน และค่าเสื่อมราคาโดยไม่รวมงบลงทุน (งบครุภัณฑ์ ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง) งบดำเนินการคิดจากทั้งสองแหล่งคือ จากงบประมาณแผ่นดินและงบเงินรายได้ (เงินนอกงบประมาณแผ่นดิน)

ตัวบ่งชี้ 5.9 ร้อยละของอาจารย์ประจำที่เข้าร่วมประชุมวิชาการหรือนำเสนอผลงานวิชาการ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ

คำอธิบาย

ร้อยละอาจารย์ประจำของสถาบันอุดมศึกษาที่เข้าร่วมประชุมวิชาการ หรือนำเสนอผลงานทางวิชาการทั้งในประเทศและต่างประเทศในปีการศึกษานั้น ต่อจำนวนอาจารย์ประจำ ทั้งนี้ให้นับอาจารย์ประจำเฉพาะที่ปฏิบัติงานจริง ไม่นับรวมอาจารย์ที่ลาศึกษาต่อ การเจ้านับอาจารย์ประจำที่เข้าร่วมประชุมวิชาการหรือนำเสนอผลงานทางวิชาการ ในแต่ละปีการศึกษา จะไม่นับซ้ำ ถึงแม้ว่าอาจารย์ผู้นั้นจะเข้าร่วมประชุมวิชาการนำเสนอผลงานหลายครั้ง

ผลงานทางวิชาการของอาจารย์ประจำ ได้แก่

1. ผลงานทางวิชาการที่ได้มีการศึกษาค้นคว้าตามกระบวนการ ระเบียบวิธีวิจัยที่เหมาะสมกับสาขาวิชา

2. การแสดงออกทางศิลปะอันเป็นที่ยอมรับระดับนานาชาติและระดับชาติ
3. งานที่ได้รับสิทธิบัตร / อนุสิทธิบัตรทั้งในและต่างประเทศ
4. การแสดงความก้าวหน้าทางวิชาการ เสริมสร้างองค์ความรู้หรือวิธีการที่เป็นประโยชน์ต่อสาขาวิชา หรือแสดงความเป็นต้นแบบ ต้นความคิดของผลงาน หรือแสดงความสามารถในการบุกเบิกงานในสาขาวิชานั้น
5. สิ่งประดิษฐ์หรืองานสร้างสรรค์ทางด้านศิลปกรรม และจิตรกรรม

สูตรการคำนวณ :

จำนวนอาจารย์ประจำที่เข้าร่วมประชุมวิชาการหรือนำเสนอผลงานทางวิชาการทั้งในและต่างประเทศในปีการศึกษานั้น	
	X
จำนวนอาจารย์ประจำ ในปีการศึกษานั้น	100

ข้อมูลที่ต้องการ :

1. จำนวนอาจารย์ประจำ ในปีการศึกษานั้น เฉพาะอาจารย์ที่ปฏิบัติงานจริง
2. จำนวนอาจารย์ประจำที่นำเสนอผลงานทางวิชาการในประเทศ ในปีการศึกษานั้น
3. จำนวนอาจารย์ประจำที่นำเสนอผลงานทางวิชาการในต่างประเทศ ในปีการศึกษานั้น

ตัวบ่งชี้ 5.10 งบประมาณสำหรับการพัฒนาอาจารย์ทั้งในประเทศและต่างประเทศต่ออาจารย์ประจำ

คำอธิบาย

จำนวนเงินที่สถาบันจัดสรรเพื่อพัฒนาอาจารย์ทั้งในประเทศและต่างประเทศ ต่อจำนวนอาจารย์ประจำ นับรวมอาจารย์ที่ลาศึกษาต่อด้วย

เงินที่สถาบันจัดสรรเพื่อพัฒนาอาจารย์ทั้งในประเทศและต่างประเทศ ได้แก่เงินที่ใช้เพื่อ

1. การส่งบุคลากรไปศึกษาต่อ
2. การส่งบุคลากรไปอบรม หรือดูงาน
3. การฝึกอบรมที่สถาบันจัดขึ้นเอง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาศักยภาพของ

คณาจารย์

สูตรการคำนวณ :

เงินจัดสรรสำหรับการพัฒนาอาจารย์ทั้งในประเทศและต่างประเทศในปีการศึกษานั้น	
	X
จำนวนอาจารย์ประจำ ในปีการศึกษานั้น	100

ข้อมูลที่ต้องการ :

1. จำนวนอาจารย์ประจำ ในปีการศึกษานั้น นับรวมอาจารย์ที่ลาศึกษาต่อด้วย

2. จำนวนเงินที่สถาบันจัดสรรสำหรับการพัฒนาอาจารย์ในประเทศ ในปีการศึกษานั้น
3. จำนวนเงินที่สถาบันจัดสรรสำหรับการพัฒนาอาจารย์ในต่างประเทศ ในปีการศึกษานั้น

ตัวบ่งชี้ 5.11 ร้อยละของบุคลากรประจำสายสนับสนุนที่ได้รับการพัฒนาความรู้ และทักษะในวิชาชีพ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ

คำอธิบาย

ร้อยละของบุคลากรประจำสายสนับสนุนที่ได้รับการพัฒนาความรู้ และทักษะในวิชาชีพ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ ต่อบุคลากรประจำสายสนับสนุนทั้งหมด โดยนับรวมบุคลากรที่ลาศึกษาต่อด้วย แต่จะไม่นับซ้ำแม้ว่าบุคลากรสายสนับสนุนท่านนั้น จะได้รับการพัฒนาความรู้ และทักษะในวิชาชีพหลายครั้งในปีการศึกษานั้นก็ตาม

บุคลากรสายสนับสนุน (Non-academic) หมายถึง บุคลากรสายช่วยวิชาการ สายการจัดการ และธุรการ การพัฒนาความรู้ และทักษะในวิชาชีพ ได้แก่

1. การส่งบุคลากรสายสนับสนุนไปศึกษาต่อ
2. การส่งบุคลากรสายสนับสนุนไปอบรม สัมมนาหรือดูงาน
3. การฝึกอบรมที่สถาบันจัดขึ้นเอง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาศักยภาพของบุคลากรสายสนับสนุน

สูตรการคำนวณ :

จำนวนบุคลากรสายสนับสนุนที่ได้รับการพัฒนาความรู้ และทักษะในวิชาชีพทั้งในประเทศและต่างประเทศในปีการศึกษานั้น	
จำนวนบุคลากรสายสนับสนุนในปีการศึกษานั้น	X 100

ข้อมูลที่ต้องการ :

1. จำนวนบุคลากรสายสนับสนุนในปีการศึกษานั้น นับรวมบุคลากรสายสนับสนุนที่ลาศึกษาต่อด้วย
2. จำนวนบุคลากรสายสนับสนุนที่ได้รับการพัฒนาความรู้และทักษะในวิชาชีพในประเทศ ในปีการศึกษานั้น
3. จำนวนบุคลากรสายสนับสนุนที่ได้รับการพัฒนาความรู้และทักษะในวิชาชีพในต่างประเทศ ในปีการศึกษานั้น

6. มาตรฐานด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน

กระบวนการพัฒนาและบริหารหลักสูตรให้มีความทันสมัย ชีดยุ่นและสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและสังคม มีการจัดการเรียนการสอนที่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน เน้นการเรียนรู้ด้วยตนเองตามความต้องการ/ความสนใจของผู้เรียน โดยใช้เทคนิคการสอนและอุปกรณ์การสอนที่หลากหลาย มีการประเมินผลการเรียนการสอนตามสภาพจริง และมีการใช้ประโยชน์ผลการประเมินในการพัฒนาผู้เรียน

การระดมทรัพยากรทั้งด้านบุคลากร งบประมาณ อาคารสถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวก รวมทั้งความร่วมมือจากแหล่งต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกสถาบันอุดมศึกษา ในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร และกิจกรรมการศึกษา เพื่อให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพสูงสุด

ตัวบ่งชี้ 6.1 ร้อยละของหลักสูตรที่ได้มาตรฐานต่อหลักสูตรทั้งหมด

คำอธิบาย

ร้อยละของหลักสูตรที่สถาบันอุดมศึกษาเปิดสอนที่ได้มาตรฐานหลักสูตรตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ (ตุลาคม พ.ศ. 2548) เมื่อเทียบจากหลักสูตรทั้งหมดที่สถาบันอุดมศึกษาเปิดสอนในปีการศึกษานั้น โดยการนับหลักสูตรที่ได้รับมาตรฐานหลักสูตรให้นับสะสม และการเจนนับให้นับตามสาขาวิชาที่เปิดสอน มิให้นับตามชื่อปริญญา

สูตรการคำนวณ

จำนวนหลักสูตรที่ได้มาตรฐานหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ	X	100
จำนวนหลักสูตรทั้งหมดที่สถาบันอุดมศึกษาเปิดสอนในปีการศึกษานั้น		

ข้อมูลที่ต้องการ

1. จำนวนหลักสูตรที่ได้มาตรฐานหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการทั้งหมด
2. หลักสูตรทั้งหมดที่สถาบันอุดมศึกษาเปิดสอนในปีการศึกษานั้น

ตัวบ่งชี้ 6.2 จำนวนนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่าต่อจำนวนอาจารย์ประจำ

คำอธิบาย

สัดส่วนของนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่าต่อจำนวนอาจารย์ประจำ ให้เปรียบเทียบจำนวนนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา (ปริญญาโท ปริญญาเอก) และนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่เรียนเต็มเวลา ต่ออาจารย์ประจำ นับเฉพาะอาจารย์ที่ปฏิบัติงานจริง

นักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่า หมายถึง นักศึกษาที่มีสถานภาพเป็นนักศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาและได้มีการลงทะเบียนเรียนในปีการศึกษานั้น ข้อพิจารณาการนับรวมนักศึกษาภาคปกติกับนักศึกษาภาคพิเศษในการคำนวณค่าตัวชี้วัดนี้ ให้ใช้เกณฑ์การพิจารณาดังนี้ หากการสอนใน

ช่วงเวลาพิเศษดังกล่าว สถาบันได้มีการคำนวณเป็นภาระงานสอนของอาจารย์และไม่มีการจ่ายค่าตอบแทนเป็นการพิเศษในการสอนนอกเวลา ให้ถือว่านักศึกษาดังกล่าว เป็นนักศึกษาภาคปกติ แต่หากสถาบันมิได้นับว่าการสอนดังกล่าวเป็นภาระงานของอาจารย์ หรือได้มีการจ่ายค่าตอบแทน ให้กับการสอนดังกล่าวเป็นกรณีพิเศษนอกเหนือจากเงินเดือน ให้นับว่านักศึกษาดังกล่าวเป็นนักศึกษาภาคพิเศษ ทั้งนี้ สำหรับการนับจำนวนนักศึกษาของตัวชี้วัดนี้ให้นับได้ทั้งนักศึกษาภาคปกติและนักศึกษาภาคพิเศษ

นักศึกษาระดับปริญญาโทและปริญญาเอก ให้นับรวมถึงนักศึกษาภาคปกติ ภาคพิเศษ และนักศึกษานอกเวลา ในการคำนวณค่านักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่าของระดับปริญญาโทและระดับปริญญาเอก ต้องปรับจำนวนนักศึกษาเต็มเวลาระดับบัณฑิตศึกษาให้เป็นระดับปริญญาตรีเพื่อให้อยู่ในหน่วยวัด (SCALE) เดียวกัน ซึ่งจะทำให้สามารถวิเคราะห์ข้อมูลในภาพรวมของคณะได้ การปรับค่านักศึกษามีวิธีการ โดยคำนวณจากสัดส่วนเกณฑ์มาตรฐานระหว่างอาจารย์ต่อนักศึกษาเต็มเวลาระดับปริญญาตรีกับสัดส่วนอาจารย์ต่อนักศึกษาเต็มเวลาระดับบัณฑิตศึกษา ตามเกณฑ์การจัดกลุ่มสาขาวิชามาตรฐานสากล (International Standard Classification of Education : ISCED) ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 การปรับค่า FTES ในระดับปริญญาโทและปริญญาเอกให้เป็นหน่วยวัดเดียวกับ FTES ระดับปริญญาตรี และค่าปกติของ FTES ระดับปริญญาตรีต่อจำนวนอาจารย์ประจำ

สาขา	ตัวปรับค่า (นำไปคูณกับค่า FTES ระดับบัณฑิตศึกษา)	ค่าปกติของ FTES ระดับปริญญาตรี ต่อจำนวนอาจารย์ ประจำ
1. วิทยาศาสตร์สุขภาพ	1	1 : 8
2. วิทยาศาสตร์กายภาพ	2	1 : 20
3. วิศวกรรมศาสตร์	2	1 : 20
4. สถาปัตยกรรมศาสตร์ และการผังเมือง	1	1 : 8
5. เกษตร ป่าไม้และประมง	2	1 : 20
6. บริหารธุรกิจ พาณิชยศาสตร์ บัญชี การจัดการ การท่องเที่ยว เศรษฐศาสตร์	1.8	1 : 25
7. ครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์	1.5	1 : 25
8. ศิลปกรรมศาสตร์ วจิตรศิลป์และประยุกต์ศิลป์	1.8	1 : 8
9. สังคมศาสตร์/ มนุษยศาสตร์	1.8	1 : 25

ตัวอย่างในการปรับค่านักศึกษาเต็มเวลาระดับบัณฑิตศึกษาเป็นระดับปริญญาตรี

นักศึกษาเต็มเวลาในหน่วยนับปริญญาตรี	
1. กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ	= FTES ระดับปริญญาตรี + FTES ระดับบัณฑิตศึกษา
2. กลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์กายภาพ	= FTES ระดับปริญญาตรี + (2 X FTES ระดับบัณฑิตศึกษา)
3. กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	= FTES ระดับปริญญาตรี + (1.8 X FTES ระดับบัณฑิตศึกษา)

หน่วยกิตนักศึกษา (Student Credit Hours : SCH) หมายถึง ผลรวมของผลคูณระหว่างจำนวนนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนกับจำนวนหน่วยกิตของแต่ละรายวิชาที่ภาควิชาหรือคณะนั้นเปิดสอน

$$\text{FTES (ระดับปริญญาตรี)} = \text{SCH}/36$$

$$\text{FTES (บัณฑิตศึกษา)} = \text{SCH}/24$$

สูตรการคำนวณจำนวนนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่า (FTES) :

$\frac{\text{ผลรวมของผลคูณระหว่างจำนวนนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนกับจำนวนหน่วยกิตที่นักศึกษาลงทะเบียนเรียน}}{\text{จำนวนหน่วยกิตที่เรียนเต็มเวลาในหนึ่งปีการศึกษา}}$
--

สูตรการคำนวณจำนวนนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่า (FTES) ระดับปริญญาต่อจำนวนอาจารย์ประจำ:

$\frac{\text{FTES}}{\text{จำนวนอาจารย์ประจำในปีการศึกษานั้น}}$
--

ขั้นตอนการคิดคะแนนระดับสถาบัน :

1.1 คำนวณเกณฑ์ระดับสถาบัน โดยนำเกณฑ์จำนวนนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่าต่อจำนวนอาจารย์ประจำของแต่ละกลุ่มสาขาที่กำหนดไว้แล้ว มาคำนวณหาเกณฑ์จำนวนนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่าต่อจำนวนอาจารย์ประจำระดับสถาบันดังสูตร

$$\frac{\text{เกณฑ์ค่าใช้จ่ายทั้งหมดต่อจำนวนนักศึกษา(เต็มเวลาเทียบเท่า)ระดับสถาบัน}}{\text{ผลรวมของผลคูณระหว่างเกณฑ์ระดับกลุ่มสาขาวิชา กับ FTES ของกลุ่มสาขานั้น}} = \frac{\text{ผลรวมของ FTES ของทุกกลุ่มสาขาวิชาที่สถาบันนั้นเปิดสอน}}{\text{FTES ของกลุ่มสาขาวิชานั้น}}$$

1.2 คำนวณผลการดำเนินงานระดับสถาบัน โดยหาค่าจำนวนนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่าต่อจำนวนอาจารย์ประจำของสถาบันดังสูตร

$$\frac{\text{ค่าใช้จ่ายทั้งหมดต่อจำนวนนักศึกษา(เต็มเวลาเทียบเท่า) ระดับสถาบัน}}{\text{ผลรวมของผลคูณค่าใช้จ่ายทั้งหมดต่อจำนวนนักศึกษา (เต็มเวลาเทียบเท่า) ระดับกลุ่มสาขาวิชา กับ FTES ของกลุ่มสาขานั้น}} = \frac{\text{ผลรวมของ FTES ของทุกกลุ่มสาขาวิชาที่สถาบันนั้นเปิดสอน}}$$

1.3 คำนวณผลการดำเนินงานของตัวบ่งชี้ โดยนำค่าที่คำนวณได้จากข้อ 1.2 ไปเปรียบเทียบกับข้อ 1.1 โดยใช้สูตรข้างล่างนี้ และให้คะแนนโดยใช้เกณฑ์ตามที่ปรากฏในเกณฑ์การให้คะแนนของตัวบ่งชี้ที่ 5.7 ในบทที่ 6 ของคู่มือ

$$\text{ร้อยละที่เบี่ยงเบนไปจากเกณฑ์} = \frac{2-1}{1} \times 100$$

โดยที่ :

1. หมายถึง ผลจากการคำนวณข้อ 1.1
2. หมายถึง ผลจากการคำนวณข้อ 1.2

ข้อมูลที่ต้องการ :

1. จำนวนอาจารย์ประจำ ในปีการศึกษานั้น นับเฉพาะอาจารย์ที่ปฏิบัติงานจริง
2. ข้อมูลจำนวนนักศึกษาที่เรียนเต็มเวลา ในปีการศึกษานั้น
3. จำนวนรายวิชาและจำนวนหน่วยกิตของรายวิชาที่สถาบันเปิดสอนและจำนวนนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนในแต่ละรายวิชา โดยจำแนกนักศึกษาตามระดับปริญญาตรี ปริญญาโท และปริญญาเอก

ตัวบ่งชี้ 6.3 ร้อยละของอาจารย์ประจำที่มีวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่าต่ออาจารย์ประจำ

คำอธิบาย

ร้อยละของอาจารย์ประจำของสถาบันอุดมศึกษาที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอกหรือเทียบเท่ากับจำนวนอาจารย์ประจำทั้งหมด ทั้งนี้ให้นับรวมอาจารย์ที่ลาศึกษาต่อด้วย

อาจารย์ประจำที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอก ให้นับรวมอาจารย์ประจำทั้งหมดที่มีวุฒิปริญญาเอก ในปีการศึกษานั้น ที่ยังคงมีสถานภาพเป็นอาจารย์ประจำของสถาบันอุดมศึกษา โดยจะนับรวมอาจารย์ที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอกหรือเทียบเท่าหรือสูงสุดในสาขานั้นๆ เช่น ทางด้านสาขาวิชาศิลปกรรม มีปริญญา MFA (Master of Fine Arts) ซึ่งเป็นวุฒิการศึกษาระดับสูงสุดของวิชาชีพ

ด้านนี้เป็นต้น โดยจะต้องได้รับวุฒิจากสถาบันอุดมศึกษาที่สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) รับรอง

สูตรการคำนวณ :

$$\frac{\text{จำนวนอาจารย์ประจำที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอกหรือเทียบเท่า ในปีการศึกษานั้น}}{\text{จำนวนอาจารย์ประจำ ในปีการศึกษานั้น}} \times 100$$

ข้อมูลที่ต้องการ :

1. จำนวนอาจารย์ประจำในปีการศึกษานั้น ให้นำรวมอาจารย์ที่ลาศึกษาต่อด้วย
2. จำนวนอาจารย์ประจำที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอกหรือวุฒิสถาบันวิชาชีพชั้นสูงของสาขาวิชานั้น ในปีการศึกษานั้น

ตัวบ่งชี้ 6.4 ร้อยละของอาจารย์ประจำที่มีตำแหน่งทางวิชาการ

คำอธิบาย

ร้อยละของอาจารย์ประจำของสถาบันอุดมศึกษาที่มีตำแหน่งทางวิชาการ ครอบคลุม ตำแหน่งศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ต่อจำนวนอาจารย์ประจำทั้งหมด ทั้งนี้ให้นำรวมอาจารย์ที่ลาศึกษาต่อด้วย

สูตรการคำนวณ :

$$\frac{\text{จำนวนอาจารย์ประจำที่มีตำแหน่งทางวิชาการ ในปีการศึกษานั้น}}{\text{จำนวนอาจารย์ประจำ ในปีการศึกษานั้น}} \times 100$$

ข้อมูลที่ต้องการ :

1. จำนวนอาจารย์ประจำในปีการศึกษานั้น ให้นำรวมอาจารย์ที่ลาศึกษาต่อด้วย
2. จำนวนอาจารย์ประจำที่มีตำแหน่งทางวิชาการ โดยให้นำเสนอแยกตำแหน่งทางวิชาการ ระดับศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์

ตัวบ่งชี้ 6.5 การปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพคณาจารย์ (Professional Ethics)

คำอธิบาย

การที่สถาบันได้มีการกำหนดจรรยาบรรณวิชาชีพคณาจารย์ไว้เป็นลายลักษณ์อักษร มีกระบวนการส่งเสริมให้ผู้เกี่ยวข้องได้ปฏิบัติตามจรรยาบรรณ อันแสดงถึงความมีเกียรติศักดิ์แห่งวิชาชีพ พร้อมทั้งได้กำหนดกลไกที่จะให้คณาจารย์ได้ปฏิบัติตามจรรยาบรรณ โดยมีมาตรการในการให้ทุนให้โทษกับผลการปฏิบัติจรรยาบรรณของคณาจารย์

ข้อมูลที่ต้องการ :

1. คำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานหรือมอบหมายผู้รับผิดชอบดำเนินการศึกษาวิเคราะห์เพื่อกำหนดจรรยาบรรณวิชาชีพคณาจารย์ที่เหมาะสมกับสถาบันอุดมศึกษา
2. จรรยาบรรณวิชาชีพคณาจารย์ของสถาบัน
3. คู่มือจรรยาบรรณวิชาชีพคณาจารย์
4. ผลการประเมินการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพ

ตัวบ่งชี้ 6.6 กระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยเฉพาะการเรียนรู้จากการปฏิบัติและ

ประสบการณ์จริง

คำอธิบาย

มีการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่คำนึงถึงความแตกต่างเฉพาะตัวของนิสิตนักศึกษา และการจัดให้นิสิตนักศึกษามีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้มากที่สุด เช่น การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ค้นคว้าวิจัยโดยอิสระในรูปโครงการวิจัยส่วนบุคคล การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีโอกาสเลือกเรียนได้หลากหลายวิชาทั้งในและนอกคณะ การเปิดรายวิชาเลือกเสรีที่ครอบคลุมองค์ความรู้ต่างๆ จำนวนหน่วยกิตหรือจำนวนชั่วโมงเรียนในภาคปฏิบัติในห้องปฏิบัติการ รวมทั้งมีการฝึกประสบการณ์ภาคสนามอย่างพอเพียง มีการจัดสัมมนา จัดประชุมเชิงปฏิบัติการ จัดทำโครงการ มีการเรียนการสอนทางเครือข่ายคอมพิวเตอร์ (Internet) และมีห้องสมุดและระบบสืบค้นข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ที่เพียงพอที่จะศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมได้ด้วยตนเอง

ตัวบ่งชี้ี้จะมีลักษณะเป็นตัวบ่งชี้เชิงคุณภาพที่ต้องอาศัยความละเอียดในการพิจารณาและมีลักษณะแตกต่างจากตัวบ่งชี้อื่นๆ ที่กล่าวมาแล้ว อย่างไรก็ตาม ตัวบ่งชี้ี้มีความสำคัญเนื่องจากเป็นตัวบ่งชี้ที่จะบอกให้ทราบว่าสถาบันการศึกษาได้จัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ตามมาตรา 22 หรือไม่ ซึ่งมาตรา 22 กำหนดไว้ว่า "การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด"

ผู้ประเมินอาจจะพิจารณาหาร่องรอยหลักฐานด้วยวิธีการอื่นๆ เช่น การสังเกตการเรียนการสอน วิธีการตั้งปัญหา และพิจารณาจากงานที่ผู้สอนมอบหมายด้วย

ข้อมูลที่ต้องการ

ข้อมูลที่แสดงให้เห็นหลักฐานของการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้แบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เช่น จำนวนหน่วยกิตหรือจำนวนชั่วโมงเรียนในภาคปฏิบัติที่แสดงถึงการให้นักศึกษาค้นคว้าหาความรู้ตามความสนใจ การทำ Senior project วิชาสัมมนา และวิชาที่มอบหมายให้นักศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง รวมทั้งจำนวนชั่วโมงในภาคสนาม จำนวนโปรแกรม/ รายวิชาที่เป็นวิชาเลือก

เสรี ผลการวิเคราะห์ศักยภาพของผู้เรียนและเข้าใจผู้เรียนเป็นรายบุคคล ผลการประเมินผลการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับสภาพการเรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียนและอิงพัฒนาการของผู้เรียน และมีการนำผลการประเมินมาปรับเปลี่ยนการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ

นอกจากนั้นยังรวมถึงผลงานอาจารย์ที่เป็นงานวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อและการเรียนรู้ของผู้เรียน และนำผลไปใช้พัฒนาผู้เรียน จำนวนรายวิชาที่มีการเรียนการสอนทางเครือข่ายคอมพิวเตอร์ (Internet) จำนวนชั่วโมงที่เปิดให้บริการให้นักศึกษาใช้ห้องสมุดและห้องคอมพิวเตอร์ต่อวัน เป็นต้น รวมถึง แผนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ตัวบ่งชี้ 6.7 ระดับความพึงพอใจของนักศึกษาต่อคุณภาพการสอนของอาจารย์และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้

คำอธิบาย

ระดับความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์ในแต่ละรายวิชา ซึ่งประกอบด้วย ความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการถ่ายทอดความรู้ การเตรียมเนื้อหา การบูรณาการ และความรู้ความสามารถของอาจารย์ผู้สอน

ในปัจจุบันสถาบันอุดมศึกษาหลายแห่งมีแบบฟอร์มสำหรับประเมินการสอนของคณาจารย์ตามรูปแบบของทบวงมหาวิทยาลัย โดยนิสิตนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนจะเป็นผู้ให้ความเห็นต่อการสอนของอาจารย์ ทั้งในระหว่างเรียน และเมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอน

ตัวบ่งชี้ดังกล่าวเป็นตัวบ่งชี้คุณภาพการสอนของคณาจารย์และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ ซึ่งส่งผลต่อคุณภาพของนิสิตนักศึกษา ถือเป็นตัววัดในด้านทรัพยากร (Input) เนื่องจากเชื่อว่าคุณภาพครูและสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ที่ดีจะมีผลทำให้คุณภาพของนิสิตนักศึกษาดีขึ้น ทั้งนี้ ในการประเมินจะต้องคำนึงถึงปรัชญา พันธกิจและลักษณะการเรียนการสอนของแต่ละสถาบันการศึกษาด้วย

ข้อมูลที่ต้องการ

ข้อมูลค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของนักศึกษาต่อคุณภาพการสอนของอาจารย์และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ ที่ฝ่ายวิชาการหรือฝ่ายบริหารได้รวบรวมไว้จากการส่งแบบสำรวจให้นิสิตนักศึกษาตามนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาที่ให้มีการประเมินอาจารย์โดยผู้เรียน โดยให้คำนวณความพึงพอใจของนิสิตนักศึกษาที่มีต่อคุณภาพการสอนของอาจารย์และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ โดยคิดเป็นค่าเฉลี่ยสำหรับอาจารย์แต่ละท่าน ทั้งนี้สถาบันอุดมศึกษาจะต้องจัดให้มีการสำรวจดังกล่าว โดยใช้มาตร 5 ระดับ โดยใช้สูตรดังนี้

$$y = mx + c$$

เมื่อ y = คะแนนใหม่ที่ปรับแล้ว

x = คะแนนที่ประเมินได้

$$m = 4/3$$

$$c = (-1/3)$$

ตัวบ่งชี้ 6.8 ร้อยละของนักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรม/ โครงการพัฒนานักศึกษาต่อจำนวนนักศึกษา

คำอธิบาย

ร้อยละของนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่เข้าร่วมกิจกรรม/ โครงการพัฒนานักศึกษาต่อจำนวนนักศึกษาระดับปริญญาตรีทั้งหมด โดยไม่นับนักศึกษาซ้ำ แม้ว่านักศึกษาคนนั้นจะเข้าร่วมกิจกรรม/ โครงการพัฒนานักศึกษาหลายโครงการก็ตาม

สูตรการคำนวณ :

$\frac{\text{จำนวนนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่เข้าร่วมกิจกรรม/ โครงการพัฒนานักศึกษาในปีการศึกษานั้น}}{\text{จำนวนนักศึกษาระดับปริญญาตรีทั้งหมดในปีการศึกษานั้น}} \times 100$

ข้อมูลที่ต้องการ :

1. จำนวนนักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรม/ โครงการพัฒนานักศึกษาในปีการศึกษานั้น
2. จำนวนนักศึกษาระดับปริญญาตรีทั้งหมดในปีการศึกษานั้น

ตัวบ่งชี้ 6.9 ค่าใช้จ่ายทั้งหมดที่ใช้ในระบบห้องสมุด คอมพิวเตอร์ และศูนย์สารสนเทศต่อนักศึกษา

คำอธิบาย

ค่าใช้จ่ายที่สถาบันอุดมศึกษาใช้เพื่อพัฒนาระบบห้องสมุด คอมพิวเตอร์ และศูนย์สารสนเทศที่ใช้เพื่อการสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนทั้งหมดได้แก่ งบดำเนินการและงบลงทุนที่ใช้ในการจัดซื้อระบบ อุปกรณ์ โปรแกรม และครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์อื่นๆ ตลอดจนค่าใช้จ่ายในการพัฒนาระบบและเครือข่ายคอมพิวเตอร์เพื่อการเรียนการสอนและการค้นคว้าของนักศึกษา ค่าจ้างบุคลากร และค่าเสื่อมราคา ต่อจำนวนนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่า (FTES)

ตัวบ่งชี้นี้บ่งบอกถึงสภาพความพร้อมของเครื่องมือในการสนับสนุนการเรียนการสอน การเรียนรู้ด้วยตนเองว่าเหมาะสมพอเพียงหรือไม่ อย่างไร ซึ่งย่อมส่งผลต่อกระบวนการจัดการเรียนการสอนและคุณภาพของผลผลิตโดยตรง

งบดำเนินการ หมายถึง งบหมวดเงินเดือน ค่าตอบแทน ค่าใช้สอยค่าวัสดุ ค่าสาธารณูปโภค เงินอุดหนุน และค่าเสื่อมราคา โดยไม่รวมงบลงทุน (งบครุภัณฑ์ ที่ดิน สิ่งก่อสร้าง) งบดำเนินการ

คิดจากทั้งสองแหล่ง คือ จากงบประมาณแผ่นดินและงบเงินรายได้ (เงินนอกงบประมาณแผ่นดิน)
ทั้งนี้ให้คิดตาม **ปีงบประมาณ**

ค่าใช้จ่ายทั้งหมด หมายถึง งบดำเนินการและงบลงทุน ที่เกี่ยวกับ

- การจัดซื้อหนังสือ วารสาร สิ่งพิมพ์ สื่อมัลติมีเดีย
- การพัฒนาระบบสารสนเทศ ซอฟต์แวร์ และฐานข้อมูลคอมพิวเตอร์เพื่อการสืบค้น

และการศึกษา

- วัสดุ อุปกรณ์ ครุภัณฑ์การศึกษา เครื่องคอมพิวเตอร์ที่ใช้ในระบบห้องสมุด และ
ศูนย์สารสนเทศ (กรณีของครุภัณฑ์ให้ใช้ค่าเสื่อมราคา)

- ค่าใช้จ่ายในการปรับปรุงอาคาร ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ
- ค่าจ้างบุคลากร

สูตรการคำนวณ :

ค่าใช้จ่ายทั้งหมดที่ใช้ในระบบห้องสมุด คอมพิวเตอร์ และศูนย์สารสนเทศในปีงบประมาณนั้น จำนวนนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่าในปีงบประมาณนั้น

ข้อมูลที่ต้องการ :

1. งบดำเนินการและงบลงทุนที่ใช้ในการจัดซื้อระบบ อุปกรณ์ โปรแกรม และครุภัณฑ์
คอมพิวเตอร์อื่นๆ ตลอดจนค่าใช้จ่ายในการพัฒนาระบบและเครือข่ายคอมพิวเตอร์เพื่อการเรียนการ
สอนและการค้นคว้าของนักศึกษา ค่าจ้างบุคลากร และค่าเสื่อมราคา

2. จำนวนนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่า (FTES) ในปีงบประมาณนั้น

7. มาตรฐานด้านระบบการประกันคุณภาพ

ระบบการประกันคุณภาพภายในมหาวิทยาลัยรวมถึงการพัฒนาคุณภาพ การตรวจติดตามคุณภาพ และการประเมินคุณภาพ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาอย่างต่อเนื่อง และสามารถรองรับการประกันคุณภาพภายนอกได้

ตัวบ่งชี้ 7.1 มีระบบและกลไกในการประกันคุณภาพภายในที่ก่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

คำอธิบาย

การดำเนินงานของสถาบันการศึกษาในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถาบัน ระบบและกลไกการพัฒนาคุณภาพ วิธีการ ขั้นตอน บุคลากร งบประมาณ การติดตามคุณภาพ และการประเมินคุณภาพภายใน เพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการศึกษาตามที่ต้นสังกัดได้กำหนดไว้ เพื่อแสดงให้เห็นว่าสถาบันอุดมศึกษาได้ตระหนักถึงคุณภาพการศึกษา โดยมีระบบและกลไกต่างๆ ที่สนับสนุนให้เกิดการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพตามที่ได้กำหนดไว้

ข้อมูลที่ต้องการ

คู่มือการประกันคุณภาพภายใน รวมทั้งหลักฐานที่แสดงให้เห็นว่าสถาบันการศึกษามีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถาบันและมีระบบและกลไก ในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา เช่น คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการประกันคุณภาพภายใน มาตรฐานและตัวบ่งชี้คุณภาพภายใน ภาพถ่ายกิจกรรมการดำเนินงาน รายงานการตรวจติดตามภายในสถาบัน รวมทั้งงบประมาณสำหรับการดำเนินการประเมินคุณภาพภายใน รวมทั้งผลที่เกิดขึ้นจากการนำเอาผลประเมินคุณภาพภายในมาพัฒนาปรับปรุงการดำเนินงานตามพันธกิจให้เกิดผลดีเป็นต้น

ตัวบ่งชี้ 7.2 ประสิทธิภาพของการประกันคุณภาพภายใน

คำอธิบาย

ผลที่ได้จากการดำเนินงานของการประกันคุณภาพภายในของสถาบันอุดมศึกษาที่ได้นำมาใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งมีการนำเอาผลการประเมินคุณภาพภายในมาปรับปรุงกระบวนการปฏิบัติงานให้เกิดผลดียิ่งขึ้น ตลอดจนก่อให้เกิดผลผลิตและผลลัพธ์ของการจัดการศึกษาในมาตรฐานที่ 1-4

ข้อมูลที่ต้องการ

คู่มือการประกันคุณภาพภายใน รวมทั้งหลักฐานที่แสดงให้เห็นว่าสถาบันการศึกษามีระบบ และกลไกในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา เช่น รายงานการตรวจติดตามภายในสถาบัน ตลอดจนผลการพัฒนา/ มูลค่าเพิ่ม (Value added) จากการประกันคุณภาพภายใน รายงานผลการประกันคุณภาพภายในต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชน รวมทั้งความเปลี่ยนแปลงอันสืบเนื่องมาจากการประกันคุณภาพภายใน นวัตกรรมด้านการประกันคุณภาพที่สาขาวิชาพัฒนาขึ้นหรือ การปฏิบัติที่เป็นเลิศ หรือการเป็นแหล่งอ้างอิงของกลุ่มสาขาอื่นๆ ตลอดจนผลการพัฒนา/ มูลค่าเพิ่ม (Value added) จากการประกันคุณภาพภายใน เป็นต้น

ข้อมูลที่แสดงถึงผลการประกันคุณภาพภายในต่อการพัฒนาสถาบันและบุคลากร การบริหารจัดการของสถาบันและหลักสูตร และการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตลอดจนการประกันคุณภาพภายในที่ส่งผลต่อคุณภาพบัณฑิต คุณภาพงานวิจัย ประสิทธิภาพของการบริการวิชาการ และการทำนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรมของสถาบัน

บทที่ 6

เกณฑ์การประเมินระดับตัวบ่งชี้

เกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินรอบสองนี้ เป็นเกณฑ์ที่ปรับเปลี่ยนตามกลุ่มสถาบัน ดังนั้นจึงต้องเลือกพิจารณาใช้เกณฑ์ตามประเภทกลุ่มสถาบัน โดยกลุ่มที่หนึ่งคือ กลุ่มผลิตบัณฑิตและวิจัย กลุ่มที่สองคือกลุ่มผลิตบัณฑิตและพัฒนาสังคม กลุ่มที่สามคือกลุ่มผลิตบัณฑิตและพัฒนาศิลปะและวัฒนธรรม และกลุ่มที่สี่คือกลุ่มผลิตบัณฑิต ในกรณีที่เป็นตัวบ่งชี้เฉพาะ (*) ให้ใช้พิจารณาเฉพาะจุดเน้นของกลุ่มสถาบัน ซึ่งกระจายน้ำหนักลงในพันธกิจนั้นตั้งแต่ร้อยละ 10 ขึ้นไป คะแนนอิงเกณฑ์สำหรับตัวบ่งชี้แต่ละตัวมีคะแนนเต็ม 3 คะแนน ดังแสดงในตารางต่อไปนี้

1. มาตรฐานด้านคุณภาพบัณฑิต บัณฑิตเป็นผู้เรื่องปัญญา มีความสามารถในการเรียนรู้และพัฒนาตนเอง สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ มีทักษะและภูมิปัญญาในงานอาชีพในฐานะนักวิชาชีพชั้นสูง มีทักษะวิจัยในฐานะนักวิชาการชั้นสูง มีจิตสำนึกและภูมิธรรมในฐานะพลเมืองดีของสังคมไทยและสังคมโลก												
ตัวบ่งชี้ (หน่วยวัด)	กลุ่มที่หนึ่ง			กลุ่มที่สอง			กลุ่มที่สาม			กลุ่มที่สี่		
1.1 ร้อยละของบัณฑิตระดับปริญญาตรีที่ ได้งาน ทำและการประกอบอาชีพ อิสระภายใน 1 ปี	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3
	1-59	60 -79	≥ 80	1-59	60 -79	≥ 80	1-59	60 -79	≥ 80	1-59	60 -79	≥ 80
1.2 ร้อยละของบัณฑิตระดับปริญญาตรี ที่ได้ทำงานตรงสาขาที่สำเร็จการศึกษา	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3
	1-59	60 -79	≥ 80	1-59	60 -79	≥ 80	1-59	60 -79	≥ 80	1-59	60 -79	≥ 80
1.3 ร้อยละของบัณฑิตที่ได้รับเงินเดือน เริ่มต้นเป็นไปตามเกณฑ์	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3
	1-74	75 -99	100	1-74	75 -99	100	1-74	75 -99	100	1-74	75 -99	100
1.4 ระดับความพึงพอใจของนายจ้าง ผู้ประกอบการและ ผู้ใช้บัณฑิต	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3
	1-2.4	2.5-3.4	≥ 3.5	1-2.4	2.5-3.4	≥ 3.5	1-2.4	2.5-3.4	≥ 3.5	1-2.4	2.5-3.4	≥ 3.5

ตัวบ่งชี้ (หน่วยวัด)	กลุ่มที่หนึ่ง			กลุ่มที่สอง			กลุ่มที่สาม			กลุ่มที่สี่		
1.5 จำนวนนักศึกษา หรือศิษย์เก่าที่ได้รับการ ประกาศเกียรติคุณยกย่องในด้านวิชาการ วิชาชีพ คุณธรรม จริยธรรม หรือรางวัล ทางวิชาการหรือด้านอื่นที่เกี่ยวข้องกับ คุณภาพบัณฑิตในระดับชาติ หรือระดับ นานาชาติในรอบ 3 ปีที่ผ่านมา (คน)	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3
	-	1	≥ 2	-	-	≥ 1	-	-	≥ 1	-	-	≥ 1
1.6 จำนวนวิทยานิพนธ์และงานวิชาการ ของนักศึกษาที่ได้รับรางวัลในระดับชาติ หรือระดับนานาชาติภายในรอบ 3 ปี ที่ผ่านมา (ชิ้นงาน)	1-5	6-8	≥ 9	1	2	≥ 3	1	2	≥ 3	1	2	≥ 3
*1.7 ร้อยละของบทความจากวิทยานิพนธ์ ปริญาโทที่ตีพิมพ์ เผยแพร่ต่อ จำนวนวิทยานิพนธ์ปริญาโททั้งหมด	1-39	40-59	≥ 60	1-24	25-39	≥ 40	1-19	20-29	≥ 30	1-19	20-29	≥ 30
*1.8 ร้อยละของบทความจากวิทยานิพนธ์ ปริญาเอกที่ตีพิมพ์ เผยแพร่ต่อจำนวน วิทยานิพนธ์ปริญาเอกทั้งหมด	1-49	50-74	≥ 75	1-39	40-59	≥ 60	1-39	40-59	≥ 60	1-39	40-59	≥ 60

2. มาตรฐานด้านงานวิจัยและงานสร้างสรรค์

ผลงานวิจัยและงานสร้างสรรค์เป็นงานนวัตกรรมที่นำไปสู่การสร้างและพัฒนาทรัพยากรบุคคลที่เชี่ยวชาญสูง การสร้างและพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ ซึ่งเป็นการขยายพรมแดนของความรู้ และทรัพย์สินทางปัญญาที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้งานได้จริง เป็นปัจจัยสำคัญของการพัฒนาคุณภาพ ประสิทธิภาพ และขีดความสามารถของคนไทย รวมทั้งการพัฒนาสู่สังคมเรียนรู้ สังคมความรู้ และสังคมแห่งภูมิปัญญา อันก่อให้เกิดวัฒนธรรมการใช้ความรู้ในการกำหนดทิศทางและการพัฒนา ตลอดจนการเพิ่มศักยภาพการแข่งขันของประเทศ

ตัวบ่งชี้ (หน่วยวัด)	กลุ่มที่หนึ่ง			กลุ่มที่สอง			กลุ่มที่สาม			กลุ่มที่สี่		
2.1 ร้อยละของงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ ที่ตีพิมพ์ เผยแพร่ และ/หรือนำไปใช้ ประโยชน์ทั้งในระดับชาติและระดับ นานาชาติ ต่อจำนวนอาจารย์ประจำ	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3
	1-19	20-29	≥30	1-19	20-29	≥30	1-19	20-29	≥30	1-19	20-29	≥30
2.2 เงินสนับสนุนงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ ภายในสถาบันต่อจำนวนอาจารย์ประจำ (บาท)	1-19,999	20,000- 29,999	≥ 30,000	1-9,999	10,000- 14,999	≥ 15,000	1-9,999	10,000- 14,999	≥ 15,000	1-9,999	10,000- 14,999	≥ 15,000
2.3 เงินสนับสนุนงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ จากภายนอกสถาบันต่อจำนวนอาจารย์ ประจำ (บาท)	1-34,999	35,000- 49,999	≥ 50,000	1-9,999	10,000- 14,999	≥ 15,000	1-6,999	7,000- 9,999	≥ 10,000	1-6,999	7,000- 9,999	≥ 10,000

[illegible]

3.มาตรฐานด้านการบริการวิชาการ

การให้บริการวิชาการและวิชาชีพที่เป็นประโยชน์ เป็นที่พึ่งและเป็นแหล่งอ้างอิงทางวิชาการและวิชาชีพ เสนอแนะแนวทางที่เหมาะสมสอดคล้อง เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงและความเข้มแข็งของสังคม ชุมชน ประเทศชาติ และนานาชาติ ตลอดจนการส่งเสริมบทบาททางวิชาการและวิชาชีพของสถาบันการศึกษาในการพัฒนาสังคมเรียนรู้และสังคมความรู้ โดยคำนึงถึงความรับผิดชอบต่อสาธารณะ

ตัวบ่งชี้ (หน่วยวัด)	กลุ่มที่หนึ่ง			กลุ่มที่สอง			กลุ่มที่สาม			กลุ่มที่สี่		
3.1 ร้อยละของกิจกรรม/โครงการบริการ วิชาการและวิชาชีพที่ตอบสนองความ ต้องการพัฒนาและเสริมสร้างความ เข้มแข็งของสังคม ชุมชน ประเทศชาติ และนานาชาติต่ออาจารย์ประจำ	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3
	1-19	20 – 29	≥ 30	1-24	25 – 39	≥ 40	1-24	25 – 39	≥ 40	1-19	20 – 29	≥ 30
3.2 ร้อยละของอาจารย์ที่เป็นปริญญ เป็น กรรมการวิทยานิพนธ์ภายนอก สถาบันเป็นกรรมการวิชาการ และ กรรมการวิชาชีพในระดับชาติและ นานาชาติ ต่ออาจารย์ประจำ	1-14	15-24	≥ 25	1-14	15-24	≥ 25	1-14	15-24	≥ 25	1-14	15-24	≥ 25
3.3 มีการนำความรู้และประสบการณ์จาก การบริการวิชาการและวิชาชีพมาใช้ในการ พัฒนาการเรียนการสอนและการ วิจัย (ระดับ)	1	2	≥ 3	2	3	≥ 4	1	2	≥ 3	1	2	≥ 3

ระดับคุณภาพของตัวบ่งชี้ที่ 3.3

- 1 = มีแผนในการนำความรู้และประสบการณ์จากการบริการวิชาการและวิชาชีพมาใช้ในการเรียนการสอนและการวิจัย
- 2 = มีการนำความรู้และประสบการณ์จากการบริการวิชาการและวิชาชีพมาใช้ในการเรียนการสอนอย่างน้อย 1 โครงการ
- 3 = มีการนำความรู้และประสบการณ์จากการบริการวิชาการและวิชาชีพมาใช้ในการวิจัยอย่างน้อย 1 โครงการ
- 4 = มีการนำความรู้และประสบการณ์จากการบริการวิชาการและวิชาชีพมาใช้ในการเรียนการสอนและการวิจัยอย่างน้อย 1 โครงการ
- 5 = มีการบูรณาการการจัดการเรียนการสอนหรือการวิจัยกับการบริการวิชาการ/วิชาชีพอย่างน้อย 1 โครงการ

ตัวบ่งชี้ (หน่วยวัด)	กลุ่มที่หนึ่ง			กลุ่มที่สอง			กลุ่มที่สาม			กลุ่มที่สี่		
3.4 ค่าใช้จ่าย และมูลค่าของสถาบันในการ บริการวิชาการและวิชาชีพเพื่อสังคม ต่ออาจารย์ประจำ	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3
	1-4,999	5,000- 7,499	≥ 7,500	1-6,499	6,500- 9,999	≥ 10,000	1-4,999	5,000- 7,499	≥ 7,500	1-4,999	5,000- 7,499	≥ 7,500
*3.5 จำนวนแหล่งให้บริการวิชาการและ วิชาชีพที่ได้รับการยอมรับในระดับชาติ หรือระดับนานาชาติ (จำนวนศูนย์ เครือข่าย)	-	-	-	1-2	3	≥4	-	-	-	-	-	-
*3.6 รายรับของสถาบันในการบริการ วิชาการและวิชาชีพในนามสถาบันต่อ อาจารย์ประจำ (บาทต่อคน)	-	-	-	1-14,999	15,000- 19,999	≥ 20,000						

ตัวบ่งชี้ (หน่วยวัด)	กลุ่มที่หนึ่ง			กลุ่มที่สอง			กลุ่มที่สาม			กลุ่มที่สี่		
*3.7 ระดับความสำเร็จในการให้บริการวิชาการและวิชาชีพตามพันธกิจของสถาบัน (ระดับ)	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3
	-	-	-	1-2	3	≥4	-	-	-	-	-	-

ระดับคุณภาพ

1 = มีแผนหรือโครงการในการให้บริการวิชาการอย่างครบถ้วนตามพันธกิจของสถาบัน

2 = มีการให้บริการวิชาการแก่สังคมตามแผนหรือโครงการในการให้บริการวิชาการอย่างครบถ้วนตามพันธกิจของสถาบัน

3 = มีการบูรณาการการเรียนการสอน การวิจัย และการทำนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรมในการให้บริการวิชาการแก่สังคม อย่างน้อย 1 โครงการ

4 = มีผลงานวิจัย/ผลงานสร้างสรรค์ หรือการพัฒนางานที่รู้ที่เกิดจากการบูรณาการงานบริการวิชาการแก่สังคม อย่างน้อย 1 โครงการ

5 = เกิดเครือข่ายความร่วมมือระหว่างสถาบันการศึกษาและองค์กรในชุมชนในการพัฒนาความเข้มแข็งของชุมชน และพัฒนาสังคมแห่งการเรียนรู้ อย่างน้อย 1 โครงการ

4. มาตรฐานด้านการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม												
การอนุรักษ์ สืบสาน พัฒนา เผยแพร่เอกลักษณ์ศิลปะและวัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย ภูมิปัญญาท้องถิ่นอันเป็นมรดกไทย และการบูรณาการในการผลิตบัณฑิต การวิจัย และการบริการวิชาการและวิชาชีพ รวมทั้งการสร้างสรรค์และส่งเสริมภูมิปัญญาไทยให้เป็นรากฐานของการพัฒนาองค์ความรู้ที่สามารถพัฒนาสู่สากล												
ตัวบ่งชี้ (หน่วยวัด)	กลุ่มที่หนึ่ง			กลุ่มที่สอง			กลุ่มที่สาม			กลุ่มที่สี่		
4.1 ร้อยละของกิจกรรมในการอนุรักษ์ พัฒนา และ สร้างเสริมเอกลักษณ์ศิลปะ และวัฒนธรรมต่อจำนวนนักศึกษา	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3
	1-14	15 -19	≥20	1-14	15 -19	≥20	1-19	20 -29	≥ 30	1-14	15 -19	≥20
4.2 ร้อยละของค่าใช้จ่ายและมูลค่าที่ใช้ในการอนุรักษ์ พัฒนาและสร้างเสริมเอกลักษณ์ ศิลปะและวัฒนธรรมต่อ งบดำเนินการ	0.01-0.49 % ของงบ ดำเนินการ	0.5-0.9% ของงบ ดำเนินการ	≥1% ของงบ ดำเนินการ	0.01-0.49 % ของงบ ดำเนินการ	0.5-0.9% ของงบ ดำเนินการ	≥ 1% ของงบ ดำเนินการ	0.01-1.59 % ของงบ ดำเนินการ	1.6-1.99 % ของงบ ดำเนินการ	≥ 2% ของงบ ดำเนินการ	0.01-0.49 % ของงบ ดำเนินการ	0.5-0.9 % ของงบ ดำเนินการ	≥ 1% ของงบ ดำเนินการ
*4.3 มีผลงาน หรือชิ้นงานการพัฒนาองค์ความรู้ และสร้างมาตรฐานศิลปะ และวัฒนธรรม (ชิ้น)	-	-	-	-	-	-	1	2	≥3	-	-	-
*4.4 ประสิทธิภาพในการอนุรักษ์ พัฒนาและสร้างเสริมเอกลักษณ์ ศิลปะและวัฒนธรรม (ระดับ)	-	-	-	-	-	-	2	3	≥4	-	-	-

ระดับคุณภาพของตัวบ่งชี้ที่ 4.4

1 = มีแผนหรือโครงการเพื่อการอนุรักษ์ พัฒนาและเสริมสร้างเอกลักษณ์ ศิลปะและวัฒนธรรม

2 = มีการดำเนินการตามโครงการข้อ 1

3 = มีการบูรณาการงานด้านการทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมเข้ากับพันธกิจอื่นอีก 1 ด้าน อย่างน้อย 1 โครงการ

4 = มีการบูรณาการงานด้านการทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมเข้ากับพันธกิจอื่นอีก 2 ด้าน อย่างน้อย 1 โครงการ

5 = มีการบูรณาการงานด้านการทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมเข้ากับพันธกิจอื่นอีกมากกว่าหรือเท่ากับ 2 ด้าน และมีการนำศิลปวัฒนธรรม หรือภูมิปัญญาไทยออกเผยแพร่ในระดับสากล อย่างน้อย 1 โครงการ

5. มาตรฐานด้านการพัฒนาสถาบันและบุคลากร

การบริหารและการจัดการศึกษาที่ประชาคมในและนอกสถาบัน และผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วม ตามหลักการบริหารจัดการที่ดี เน้นการกระจายอำนาจ กำกับด้วยนโยบาย การวางแผน ภาวะผู้นำของผู้บริหาร การพัฒนาบุคลากร ที่เป็นระบบและดำเนินการอย่างต่อเนื่อง การนำระบบสารสนเทศมาใช้ในการเรียนการสอน การวิจัยและการบริหาร โดยมุ่งสร้างความเป็นเลิศทางวิชาการรวมทั้งการสร้างเสถียรภาพทางการเงิน การใช้เงินอย่างคุ้มค่า มีอิสระ คล่องตัว โปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้

ตัวบ่งชี้ (หน่วยวัด)	กลุ่มที่หนึ่ง			กลุ่มที่สอง			กลุ่มที่สาม			กลุ่มที่สี่		
5.1 ระดับคุณภาพของมหาวิทยาลัย/ สถาบัน (ข้อ)	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3
	1-3	4	≥ 5	1-3	4	≥ 5	1-3	4	≥ 5	1-3	4	≥ 5

เกณฑ์การพิจารณาข้อ 5.1

1. กรรมการสภาสถาบัน/ กลุ่มสาขา เปิดโอกาสให้มีการตรวจสอบการดำเนินงาน
2. สภาสถาบัน/ กลุ่มสาขา มีส่วนร่วมในการกำหนดและให้ความเห็นชอบแผนยุทธศาสตร์ และให้ข้อสังเกตที่มีนัยสำคัญ
3. สภาสถาบัน/ กลุ่มสาขาติดตามผลการดำเนินงานที่สำคัญตามภารกิจหลักของสถาบันอย่างครบถ้วน มากกว่าปีละ 2 ครั้ง
4. มีการประชุมสภาสถาบัน/ กลุ่มสาขาอย่างต่ำร้อยละ 80 ของแผน
5. มีกรรมการสภาสถาบัน/ กลุ่มสาขา เข้าร่วมประชุมโดยเฉลี่ยอย่างต่ำร้อยละ 80
6. มีการส่งเอกสารให้กรรมการสภาสถาบัน/ กลุ่มสาขา ก่อนประชุมโดยเฉลี่ยอย่างต่ำ 7 วัน
7. มีการประเมินผลงานของผู้บริหารสูงสุดของสถาบัน/ กลุ่มสาขาโดยมีหลักเกณฑ์ที่ชัดเจนและตกลงกันไว้ล่วงหน้า

ตัวบ่งชี้ (หน่วยวัด)	กลุ่มที่หนึ่ง			กลุ่มที่สอง			กลุ่มที่สาม			กลุ่มที่สี่		
5.2 มีการพัฒนาสถาบันผู้องค์กรเรียนรู้โดยอาศัยผลการประเมินจากภายในและภายนอก (ระดับ)	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3
	1-2	3	≥4	1-2	3	≥4	1-2	3	≥4	1-2	3	≥4
ระดับคุณภาพ 1 = มีการทบทวนและจัดทำแผนการจัดการความรู้ประจำปีงบประมาณ 2548 2 = มีการดำเนินการตามแผนและเกิดผลสำเร็จตามเป้าหมายของแผนไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 3 = มีการดำเนินการตามแผนและเกิดผลสำเร็จตามเป้าหมายของแผนไม่น้อยกว่าร้อยละ 100 4 = มีการติดตามประเมินผลความสำเร็จของการจัดการความรู้ 5 = มีการนำผลการประเมินไปปรับใช้ในการพัฒนากระบวนการจัดการความรู้ให้เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการงานปกติ และปรับปรุงแผนการจัดการจัดการความรู้												
ตัวบ่งชี้ (หน่วยวัด)	กลุ่มที่หนึ่ง			กลุ่มที่สอง			กลุ่มที่สาม			กลุ่มที่สี่		
5.3 มีการกำหนดแผนกลยุทธ์ที่เชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ (ระดับ)	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3
	1-2	3	≥4	1-2	3	≥4	1-2	3	≥4	1-2	3	≥4
ระดับคุณภาพ 1 = คณะกรรมการ/คณะทำงานกำหนดแผนกลยุทธ์ของสถาบัน 2 = มีแผนกลยุทธ์ของสถาบัน 3 = มีคณะกรรมการวิเคราะห์ความสอดคล้องของแผนกลยุทธ์กับยุทธศาสตร์ชาติ 4 = แผนกลยุทธ์มีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของแผน 5 = แผนกลยุทธ์มีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ตั้งแต่ร้อยละ 80 ของแผน												

ตัวบ่งชี้ (หน่วยวัด)	กลุ่มที่หนึ่ง			กลุ่มที่สอง			กลุ่มที่สาม			กลุ่มที่สี่		
5.4 การใช้ทรัพยากรภายในและ ภายนอกสถาบันร่วมกัน (ระดับ)	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3
	1-2	3	≥4	1-2	3	≥4	1-2	3	≥4	1-2	3	≥4
ระดับคุณภาพ 1 = มีคณะกรรมการวิเคราะห์ความต้องการในการใช้ทรัพยากรของสถาบัน 2 = มีผลการวิเคราะห์ความต้องการในการใช้ทรัพยากรของสถาบัน 3 = มีแผนการใช้ทรัพยากรร่วมกับหน่วยงานอื่นในสถาบัน 4 = มีแผนการใช้ทรัพยากรร่วมกับหน่วยงานอื่นนอกสถาบัน 5 = มีผลการประหยัดงบประมาณที่เกิดจากการใช้ทรัพยากรร่วมกับหน่วยอื่น												
ตัวบ่งชี้ (หน่วยวัด)	กลุ่มที่หนึ่ง			กลุ่มที่สอง			กลุ่มที่สาม			กลุ่มที่สี่		
5.5 ศักยภาพของระบบฐานข้อมูล เพื่อการบริหาร การเรียนการ สอน และการวิจัย (ระดับ)	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3
	1	2	≥3	1	2	≥3	1	2	≥3	1	2	≥3
ระดับคุณภาพ 1 = มีนโยบายในการจัดทำระบบฐานข้อมูลเพื่อการตัดสินใจ 2 = มีระบบฐานข้อมูลเพื่อการตัดสินใจ 3 = มีการประเมินประสิทธิภาพและความปลอดภัยของระบบฐานข้อมูล 4 = มีการประเมินประสิทธิภาพและความปลอดภัยของระบบฐานข้อมูล และประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้ฐานข้อมูล 5 = มีการนำผลการประเมินในข้อ 3 และ 4 มาปรับปรุงระบบฐานข้อมูล												

ตัวบ่งชี้ (หน่วยวัด)	กลุ่มที่หนึ่ง			กลุ่มที่สอง			กลุ่มที่สาม			กลุ่มที่สี่		
5.6 สิ้นทรัพย์ถาวรต่อจำนวนนักศึกษา (บาทต่อคน)	1 1-64,999	2 65,000- 99,999	3 $\geq$ 100,000	1 1-64,999	2 65,000- 99,999	3 $\geq$ 100,000	1 1-64,999	2 65,000- 99,999	3 $\geq$ 100,000	1 1-64,999	2 65,000- 99,999	3 $\geq$ 100,000
5.7 ค่าใช้จ่ายทั้งหมดต่อจำนวนนักศึกษา (ร้อยละของเกณฑ์ปกติ)	1 $\geq +10\%$ หรือ $\leq -10\%$ ของเกณฑ์	2 5-9.99% และ -5-(9.99)% ของเกณฑ์	3 (-4.99)- 4.99) % ของเกณฑ์	1 $\geq +10\%$ หรือ $\leq -10\%$ ของเกณฑ์	2 5-9.99% และ -5-(9.99)% ของเกณฑ์	3 (-4.99)- 4.99) % ของเกณฑ์	1 $\geq +10\%$ หรือ $\leq -10\%$ ของเกณฑ์	2 5-9.99% และ -5-(9.99)% ของเกณฑ์	3 (-4.99)- 4.99) % ของเกณฑ์	1 $\geq +10\%$ หรือ $\leq -10\%$ ของเกณฑ์	2 5-9.99% และ -5-(9.99)% ของเกณฑ์	3 (-4.99)- 4.99) % ของเกณฑ์

เกณฑ์ปกติของค่าใช้จ่ายทั้งหมดต่อจำนวนนักศึกษา (เต็มเวลาเทียบเท่า)

- 1. วิทยาศาสตร์สุขภาพ (แพทยศาสตร์ = 395,208 บาทต่อคน เภสัชศาสตร์ = 127,512 บาทต่อคน
ทันตแพทยศาสตร์ = 327,426 บาทต่อคน พยาบาลศาสตร์ = 102,880 บาทต่อคน
เทคนิคการแพทย์/สาธารณสุขศาสตร/สหเวชศาสตร์ = 119,905 บาทต่อคน)
- 2. วิทยาศาสตรกายภาพ (66, 338 บาทต่อคน)
- 3. วิศวกรรมศาสตร์ (70, 312 บาทต่อคน)
- 4. สถาปัตยกรรมศาสตร์ (71, 394 บาทต่อคน)
- 5. เกษตรศาสตร์ (109, 910 บาทต่อคน)
- 6. บริหารธุรกิจ (62, 532 บาทต่อคน)
- 7. ครุศาสตร์ (90, 610 บาทต่อคน)
- 8. ศิลปกรรมศาสตร์ (65, 494 บาทต่อคน)
- 9. สังคมศาสตร์ (45, 587 บาทต่อคน)

ตัวบ่งชี้ (หน่วยวัด)	กลุ่มที่หนึ่ง			กลุ่มที่สอง			กลุ่มที่สาม			กลุ่มที่สี่		
5.8 ร้อยละของเงินเหลือจ่ายสุทธิ ต้องบดำเนินการ (ร้อยละของงบดำเนินการ)	1 1-4 % ของงบ ดำเนินการ	2 +5-9 % หรือ >15% ของงบ ดำเนินการ	3 +10-15% ของงบ ดำเนินการ	1 1-4 % ของงบ ดำเนินการ	2 +5-9 % หรือ >15% ของงบ ดำเนินการ	3 +10-15% ของงบ ดำเนินการ	1 1-4 % ของงบ ดำเนินการ	2 +5-9 % หรือ >15% ของงบ ดำเนินการ	3 +10-15% ของงบ ดำเนินการ	1 1-4 % ของงบ ดำเนินการ	2 +5-9 % หรือ >15% ของงบ ดำเนินการ	3 +10-15% ของงบ ดำเนินการ
5.9 ร้อยละของอาจารย์ประจำที่เข้า ร่วมประชุม วิชาการ และ/หรือ นำเสนอผลงานวิชาการ ทั้งใน ประเทศและต่างประเทศ	1-39	40-59	≥ 60	1-34	35-49	≥ 50	1-34	35-49	≥ 50	1-34	35-49	≥ 50
5.10 งบประมาณสำหรับการพัฒนา คณาจารย์ทั้งในประเทศและ ต่างประเทศต่ออาจารย์ประจำ (บาทต่อคน)	1-9,999	10,000- 14,999	$\geq$ 15,000	1-6,499	6,500- 9,999	$\geq$ 10,000	1-6,499	6,500- 9,999	$\geq$ 10,000	1-6,499	6,500- 9,999	$\geq$ 10,000
5.11 ร้อยละของบุคลากรประจำสาย สนับสนุนที่ได้รับการพัฒนา ความรู้ และทักษะวิชาชีพทั้ง ในประเทศและต่างประเทศ	1-54	55-79	≥ 80	1-44	45-69	≥ 70	1-44	45-69	≥ 70	1-44	45-69	≥ 70

6. มาตรฐานด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน

กระบวนการพัฒนาและบริหารหลักสูตรให้มีความทันสมัย ยืดหยุ่นและสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและสังคม มีการจัดการเรียนการสอนที่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน เน้นการเรียนรู้ด้วยตนเองตามความต้องการ/ความสนใจของผู้เรียน โดยใช้เทคนิคการสอนและอุปกรณ์การสอนที่หลากหลาย มีการประเมินผลการเรียนการสอนตามสภาพจริง และมีการใช้ประโยชน์ผลการประเมินในการพัฒนาผู้เรียน

การระดมทรัพยากรทั้งด้านบุคลากร งบประมาณ อาคารสถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวก รวมทั้งความร่วมมือจากแหล่งต่างๆ ทั้งภายในและภายนอก สถาบันอุดมศึกษา ในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร และกิจกรรมการศึกษา เพื่อให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพสูงสุด

ตัวบ่งชี้ (หน่วยวัด)	กลุ่มที่หนึ่ง			กลุ่มที่สอง			กลุ่มที่สาม			กลุ่มที่สี่		
6.1 ร้อยละของหลักสูตรที่ได้มาตรฐานต่อหลักสูตรทั้งหมด	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3
	1-79	80-99	100	1-79	80-99	100	1-79	80-99	100	1-79	80-99	100
6.2 จำนวนนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่าต่อจำนวนอาจารย์ประจำ (ร้อยละของเกณฑ์ปกติ)	$\geq +10\%$ หรือ $\leq -10\%$ ของเกณฑ์	6-9.99% และ -6-(-9.99)% ของเกณฑ์	(-5.99)- 5.99) % ของเกณฑ์	$\geq +10\%$ หรือ $\leq -10\%$ ของเกณฑ์	6-9.99% และ -6-(-9.99)% ของเกณฑ์	(-5.99)- 5.99) % ของเกณฑ์	$\geq +10\%$ หรือ $\leq -10\%$ ของเกณฑ์	6-9.99% และ -6-(-9.99)% ของเกณฑ์	(-5.99)- 5.99) % ของเกณฑ์	$\geq +10\%$ หรือ $\leq -10\%$ ของเกณฑ์	6-9.99% และ -6-(-9.99)% ของเกณฑ์	(-5.99)- 5.99) % ของเกณฑ์
6.3 ร้อยละของอ.ประจำที่มีวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า ต่ออาจารย์ประจำ	1-39	40-59	≥ 60	1-19	20 -29	≥ 30	1-14	15 -19	≥ 20	1-19	20 -29	≥ 30
6.4 ร้อยละของอาจารย์ประจำที่ดำรงตำแหน่งทางวิชาการ	1-44	45-69	≥ 70	1-39	40-59	≥ 60	1-34	35-49	≥ 50	1-39	40-59	≥ 60
6.5 การปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพคณาจารย์ (Professional Ethics) (ระดับ)	1-2	3	≥ 4	1-2	3	≥ 4	1-2	3	≥ 4	1-2	3	≥ 4

ระดับคุณภาพ

1 = สถาบันมีการกำหนดจรรยาบรรณวิชาชีพคณาจารย์ไว้เป็นลายลักษณ์อักษร

2 = มีกระบวนการส่งเสริมให้ผู้เกี่ยวข้องได้ปฏิบัติตามจรรยาบรรณ

3 = มีการกำกับดูแลการปฏิบัติตามจรรยาบรรณ

4 = มีระบบในการดำเนินการกับผู้ที่ไม่ปฏิบัติตามจรรยาบรรณ

5 = มีการดำเนินการวางแผน ป้องกัน หรือหาแนวทางแก้ไขการกระทำผิดจรรยาบรรณ

6.6 กระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็น	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3
สำคัญโดยเฉพาะการเรียนรู้จาก	1-2	3-4	≥ 5	1-2	3-4	≥ 5	1-2	3-4	≥ 5	1-2	3-4	≥ 5
การปฏิบัติและ ประสบการณ์จริง (ข้อ)												

เกณฑ์การพิจารณา

1. คณาจารย์มีความรู้ความเข้าใจรู้เป้าหมายของการจัดการศึกษา และหลักสูตรการศึกษาอุดมศึกษา

2. คณาจารย์มีการวิเคราะห์ศักยภาพของผู้เรียนและเข้าใจผู้เรียนเป็นรายบุคคล

3. คณาจารย์มีความสามารถในการจัดประสบการณ์ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

4. คณาจารย์มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีในการพัฒนาการเรียนรู้ของตนเองและผู้เรียน

5. คณาจารย์มีการประเมินผลการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับสภาพการเรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียนและอิงพัฒนาการของผู้เรียน

6. คณาจารย์มีการนำผลการประเมินมาปรับเปลี่ยนการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ

7. คณาจารย์มีการวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อและการเรียนรู้ ของผู้เรียนและนำผลไปใช้พัฒนาผู้เรียน

ตัวบ่งชี้ (หน่วยวัด)	กลุ่มที่หนึ่ง			กลุ่มที่สอง			กลุ่มที่สาม			กลุ่มที่สี่		
6.7 ระดับความพึงพอใจของนักศึกษาต่อ คุณภาพการสอนของอาจารย์และสิ่ง สนับสนุนการเรียนรู้	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3
	1-2.49	2.5-3.49	≥ 3.5	1-2.49	2.5-3.49	≥ 3.5	1-2.49	2.5-3.49	≥ 3.5	1-2.49	2.5-3.49	≥ 3.5
6.8 ร้อยละของนักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรม / โครงการพัฒนานักศึกษา	1-39	40 -59	≥ 60	1-39	40 -59	≥ 60	1-39	40 -59	≥ 60	1-39	40 -59	≥ 60
6.9 ค่าใช้จ่ายทั้งหมดที่ใช้ในระบบ ห้องสมุด คอมพิวเตอร์ และ ศูนย์สารสนเทศต่อนักศึกษา (บาทต่อคน)	1-4,499	4,500- 6,999	$\geq$ 7,000	1-3,999	4,000- 5,999	$\geq$ 6,000	1-3,499	3,500- 4,999	$\geq$ 5,000	1-3,999	4,000- 5,999	$\geq$ 6,000

7. มาตรฐานด้านระบบการประกันคุณภาพ

ระบบการประกันคุณภาพภายในมหาวิทยาลัยการพัฒนาคุณภาพ การตรวจติดตามคุณภาพ และการประเมินคุณภาพ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหาร การศึกษาเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาอย่างต่อเนื่อง และสามารถรองรับการประกันคุณภาพภายนอกได้

ตัวบ่งชี้ (หน่วยวัด)	กลุ่มที่หนึ่ง			กลุ่มที่สอง			กลุ่มที่สาม			กลุ่มที่สี่		
7.1 ระบบและกลไกในการประกัน	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3
คุณภาพภายในที่ก่อให้เกิดการ พัฒนา คุณภาพการศึกษาอย่าง ต่อเนื่อง (ระดับ)	1-2	3	≥ 4	1-2	3	≥ 4	1-2	3	≥ 4	1-2	3	≥ 4

ระดับคุณภาพ

1 = มีระบบและกลไกในการประกันคุณภาพภายใน

2 = มีการกำหนดมาตรฐานและตัวบ่งชี้ของสถาบันที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาระดับอุดมศึกษา และเอกลักษณ์ของสถาบันครอบคลุมปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพ อย่างครบถ้วน ทั้งปัจจัยนำเข้า กระบวนการจัดการศึกษา และผลผลิต สามารถรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก และเทียบระดับ (Benchmarking)

3 = มีการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพที่สมบูรณ์ประกอบด้วย การพัฒนาคุณภาพ การตรวจติดตามคุณภาพ และการประเมินคุณภาพอย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี

4 = มีการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่เหมาะสมสอดคล้องกับแนวทางการจัดการศึกษาของสถาบัน โดยได้รับการ สนับสนุนจากต้นสังกัด และการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพจากทุกภาคีทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัยโดยเฉพาะการมีส่วนร่วมของชุมชน

5 = มีการนำเอาผลจากการประเมินคุณภาพภายในมาพัฒนาปรับปรุงการดำเนินงานตามพันธกิจให้เกิดผลดี

ตัวบ่งชี้ (หน่วยวัด)	กลุ่มที่หนึ่ง			กลุ่มที่สอง			กลุ่มที่สาม			กลุ่มที่สี่		
7.2 ประสิทธิภาพของการประกันคุณภาพภายใน (ระดับ)	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3
	1-2	3	≥4	1-2	3	≥4	1-2	3	≥4	1-2	3	≥4

ระดับคุณภาพ

1 = มีการดำเนินการตามระบบและกลไกในการประกันคุณภาพภายในระดับกลุ่มสาขาอย่างต่อเนื่อง

2 = มีการปรับปรุงระบบประกันคุณภาพภายในโดยสอดคล้องตามพันธกิจของกลุ่มสาขาวิชา

3 = มีการรายงานผลการประกันคุณภาพภายในต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และสาธารณชน

4 = มีการนำผลการประเมินมาใช้ในการปรับปรุงการดำเนินงานของหน่วยงานอย่างต่อเนื่อง

5 = มีนวัตกรรมด้านการประกันคุณภาพที่สาขาวิชาพัฒนาขึ้นหรือการปฏิบัติที่เป็นเลิศ หรือการเป็นแหล่งอ้างอิงของกลุ่มสาขาอื่นๆ

บทที่ 7

เกณฑ์ในการรับรองมาตรฐานคุณภาพ สมศ.

บทนี้จะประกอบได้สาระสองตอน ตอนที่หนึ่งคือวิธีการกำหนดและการกระจายน้ำหนัก และตอนที่สองคือเกณฑ์ในการรับรองมาตรฐานคุณภาพ สมศ. รายละเอียดทั้งสองส่วนเป็นดังนี้

ตอนที่ 1 วิธีการกำหนดและการกระจายน้ำหนัก

เพื่อให้ผู้ประเมินสามารถเสนอแนวทางการตัดสินได้อย่างมีประสิทธิภาพตามหลักเกณฑ์ที่ สมศ. กำหนดขึ้น ผู้ประเมินจำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางการกระจายน้ำหนักของ สถาบันทั้งในระดับมาตรฐานและระดับตัวบ่งชี้ตามแนวทางการกำหนดน้ำหนักและการกระจาย น้ำหนักจากมาตรฐานสู่ตัวบ่งชี้ในระดับสถาบันและระดับกลุ่มสาขาวิชา ดังนี้

1. น้ำหนักของแต่ละมาตรฐาน ในมาตรฐานที่ 1-4 ให้เป็นไปตามมติของสภาของ แต่ละสถาบัน โดยมาตรฐานที่มีน้ำหนักสูงที่สุดนั้นจะต้องมีน้ำหนักไม่มากไปกว่ามาตรฐานด้าน คุณภาพบัณฑิต ส่วนน้ำหนักมาตรฐานที่ 5-7 มีน้ำหนักเท่าๆ กันคือมาตรฐานละ 20 คะแนน
2. ให้สัดส่วนของน้ำหนัก ของแต่ละมาตรฐานที่กระจายลงในพันธกิจหลัก 4 ด้าน ในข้อ 1 เป็นน้ำหนักของมาตรฐานทั้งในระดับสถาบันโดยรวม และในแต่ละกลุ่มสาขาวิชา (ใช้ทศนิยม 2 ตำแหน่ง)
3. ในการกระจายน้ำหนักของมาตรฐานสู่ตัวบ่งชี้ในมาตรฐานที่ 1-7 ให้ใช้หลักการ และวิธีการดังนี้

3.1 ในกรณีที่มาตรฐานที่เป็นจุดเน้นของสถาบัน หรือกรณีที่มีการกระจายน้ำหนัก ในมาตรฐานนั้นตั้งแต่ร้อยละ 10 ขึ้นไปให้แบ่งน้ำหนักระหว่างตัวบ่งชี้ออกเป็น 50 : 50 เช่นในมาตรฐานที่ 1 กรณีน้ำหนักเป็น 40 สถาบันจะต้องแบ่งน้ำหนักเป็นน้ำหนัก ของตัวบ่งชี้ร่วม 20 คะแนน และตัวบ่งชี้เฉพาะ 20 คะแนน หากถ้าตัวบ่งชี้เฉพาะที่สถาบัน/ กลุ่ม สาขาวิชาที่ต้องได้รับการประเมินนั้นมีเพียงตัวเดียวจากตัวบ่งชี้เฉพาะสองตัว สถาบัน/กลุ่ม สาขาวิชาสามารถเลือกดำเนินการได้ดังนี้ 1) แบ่งน้ำหนักครึ่งหนึ่งเป็นน้ำหนักตัวบ่งชี้เฉพาะ ส่วน น้ำหนักอีกครึ่งหนึ่งให้นำไปกระจายลงในตัวบ่งชี้ร่วม โดยน้ำหนักของตัวบ่งชี้ร่วมทุกตัวใน มาตรฐานนี้ต้องมีค่าเท่ากันทุกตัว หรือ 2) สามารถปรับค่าน้ำหนักของตัวบ่งชี้เฉพาะที่ไม่มีอยู่ไป รวมกับตัวบ่งชี้เฉพาะที่มีอยู่ โดยสัดส่วนของตัวบ่งชี้เฉพาะกับตัวบ่งชี้ร่วมต้องเป็น 50 : 50 ทั้งนี้ สำหรับตัวบ่งชี้ที่ 2.6 และ 2.7 สามารถกระจายน้ำหนักให้ตัวบ่งชี้ที่ 2.6 มีค่าน้ำหนักเป็น 2 ใน 3 ของ น้ำหนักของตัวบ่งชี้เฉพาะในมาตรฐานด้านการวิจัยและงานสร้างสรรค์ได้ก็ได้ และการคำนวณค่า น้ำหนักที่ใช้จุดทศนิยม 2 ตำแหน่ง โดยตำแหน่งที่สองสามารถต่างกันได้ 0.01

3.2 ในกรณีที่มิได้เป็นมาตรฐานที่เป็นจุดเน้น ให้กระจายน้ำหนักของมาตรฐานสู่ตัวบ่งชี้ร่วมในสัดส่วนที่เท่าๆ กัน และการคำนวณค่าน้ำหนักให้ใช้จุดทศนิยม 2 ตำแหน่ง โดยตำแหน่งที่สองสามารถต่างกันได้ 0.01

ตอนที่ 2 เกณฑ์ในการรับรองมาตรฐานคุณภาพ สมศ.

การประเมินภายนอก เป็นการประเมินคุณภาพสถาบันอุดมศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานของสถาบันอุดมศึกษา โดยการรับรองมาตรฐานคุณภาพ สมศ. เป็นรายมาตรฐานและโดยรวม วิธีการและหลักการการประเมินภายนอกทั้งในระดับกลุ่มสาขาวิชาและระดับสถาบัน

ในการประเมินเพื่อตัดสินผลการจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษานั้น มีขั้นตอนในการพิจารณา 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. ประเมินตัวบ่งชี้ในแต่ละมาตรฐาน

ตัวบ่งชี้จะมีคะแนนเต็ม 5 คะแนน(แต่ทั้งนี้ก็มีบางกรณีที่ตัวบ่งชี้บางตัวอาจมีคะแนนเต็ม 4 คะแนน) การประเมินระดับตัวบ่งชี้มีหลักเกณฑ์ดังนี้

1.1 การประเมินอิงเกณฑ์มาตรฐานขั้นต่ำของแต่ละตัวบ่งชี้ ซึ่งผันแปรตามกลุ่มสถาบันอุดมศึกษา คะแนนเต็ม 3 คะแนน (ดังรายละเอียดที่ปรากฏในบทที่ 6)

ตัวอย่าง การประเมินตัวบ่งชี้ที่ 6.3 ร้อยละของอาจารย์ประจำที่มีวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า สำหรับกลุ่มสถาบันที่เน้นการผลิตบัณฑิตและการวิจัย เกณฑ์ผ่านขั้นต่ำของตัวบ่งชี้นี้คือร้อยละ 60 วิธีการให้คะแนนกำหนดดังนี้

1 คะแนน	2 คะแนน	3คะแนน
ร้อยละ 1- 40	ร้อยละ 41- 59	≥ ร้อยละ 60

1.2 การประเมินอิงพัฒนาการ พิจารณาจากผลประเมินภายนอกครั้งที่ 1 และผลประเมินภายนอกครั้งที่ 2 **ถ้าผลการประเมินครั้งที่ 2 สูงกว่าผลการประเมินครั้งที่ 1 ไม่ต่ำกว่า 1 ระดับ** จะถือว่ามีการพัฒนาการ เช่น ผลการประเมินครั้งที่ 2 อยู่ในระดับ 3 คะแนนในขณะที่ผลการประเมินครั้งแรกอยู่ในระดับ 1 คะแนน หรือระดับ 2 คะแนน ถ้าผลการประเมินครั้งที่ 2 อยู่ในระดับ 3 คะแนนก็สามารถสรุปได้ว่าการพัฒนาการโดยไม่ต้องเปรียบเทียบกับผลการประเมินครั้งที่ 1 ในกรณีที่ไม่มีผลการประเมินครั้งที่ 1 เพื่อใช้เปรียบเทียบกับผลการประเมินครั้งที่ 2 ให้ใช้วิธีการประเมินย้อนหลัง (Ex post facto technique) แต่ในกรณีที่ไม่มีผลการประเมินในรอบแรกสืบเนื่องมาจากครั้งแรกยังไม่มีมีการประเมินตัวบ่งชี้ดังกล่าว เช่น การประเมินรอบแรกของสถาบัน A หรือกลุ่มสาขาวิชา B ยังไม่มีการเปิดสอนในระดับปริญญาโท แต่ในการประเมินรอบที่สองมีการเปิดสอนในระดับปริญญาโท และมีผู้สำเร็จการศึกษาแล้ว คะแนนของตัวบ่งชี้ที่ 1.7 (ร้อยละของบทความจากวิทยานิพนธ์ปริญญา

โทที่ดีพิมพ์ เผยแพร่ต่อจำนวนวิทยานิพนธ์ปริญญาโททั้งหมด) จะไม่มีการพิจารณาให้คะแนนการพัฒนาการ ดังนั้นคะแนนรวมของตัวบ่งชี้ที่ 1.7 จึงมีค่าคะแนนเต็มเป็น 4 คะแนน โดยสามารถใช้สูตรเทียบเป็นผลประเมินคะแนนเต็ม 5 โดยใช้สูตรดังนี้

$$y = mx + c$$

เมื่อ y = คะแนนใหม่ที่ปรับแล้ว

x = คะแนนที่ประเมินได้

$$m = 4/3$$

$$c = (-1/3)$$

ส่วนการคำนวณค่าคะแนนในระดับมาตรฐานนั้น จะกล่าวถึงในตอนต่อไป

ในการตัดสินใจพัฒนาการของสถาบันอุดมศึกษาทั้งในตัวบ่งชี้เชิงปริมาณและเชิงคุณภาพสรุปได้ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 การตัดสินใจพัฒนาการของสถาบันอุดมศึกษาทั้งในตัวบ่งชี้เชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ

ผลการประเมินรอบแรก	ผลการประเมินรอบที่สอง	การมีพัฒนาการ
0	0	ไม่มี
0	1	มี
0	2	มี
0	3	มี
1	0	ไม่มี
1	1	ไม่มี
1	2	มี
1	3	มี
2	0	ไม่มี
2	1	ไม่มี
2	2	ไม่มี
2	3	มี
3	0	ไม่มี
3	1	ไม่มี
3	2	ไม่มี
3	3	มี

1.3 การประเมินประสิทธิผลตามแผนของสถาบัน โดยพิจารณาจากรายงานประเมินสัมฤทธิ์ผล ของแผนการดำเนินงาน และ/หรือรายงานประเมินตนเองที่เป็นรายงานประจำปี ถ้าผลการประเมินพบว่า ตัวบ่งชี้ต่างๆ บรรลุผลตามเป้าหมายของแผนของสถาบันให้ 1 คะแนน ถ้าไม่บรรลุผลตามเป้าหมายของแผนให้ 0 คะแนน

ในการนี้ สถาบันและกลุ่มสาขาวิชาต้องมีการกำหนดเป้าหมายในการดำเนินงานให้สมเหตุสมผลกับความเป็นอุดมศึกษา โดยพิจารณาจากการดำเนินงานในช่วงที่สามปีที่ผ่านมา ประกอบกับการพิจารณาเกณฑ์มาตรฐานของ สมศ. และความท้าทายเพื่อการพัฒนาสถาบัน/กลุ่มสาขาวิชา ทั้งนี้เป้าหมายและแผนการดำเนินการต้องได้รับความเห็นชอบจากสภาสถาบัน และสถาบัน/กลุ่มสาขา จะต้องดำเนินการประเมินประสิทธิผลตามแผนของสถาบัน/กลุ่มสาขาจนครบทุกตัวบ่งชี้ในแต่ละมาตรฐาน ก่อนที่จะนำผลคะแนนที่ได้ไปคำนวณคะแนนรายมาตรฐาน

2. การประเมินผลระดับมาตรฐาน การประเมินผลการจัดการศึกษาของสถาบันในระดับมาตรฐานให้นำผลจากการให้คะแนนระดับตัวบ่งชี้ตามข้อ 1 มาคำนวณค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักรายมาตรฐาน แล้วแปลความหมายผลประเมินดังในตารางที่ 6

สูตรการคำนวณคะแนนรายมาตรฐาน

$$\text{คะแนนรายมาตรฐาน} = \frac{\sum (W_n \times I_n)}{\sum W_n} \quad \text{หรือ} \quad = \frac{(W_1 \times I_1) + (W_2 \times I_2) + \dots + (W_n \times I_n)}{W_1 + W_2 + \dots + W_n}$$

โดยที่ :

W หมายถึง น้ำหนักความสำคัญที่ให้กับตัวบ่งชี้ จากการที่สถาบันอุดมศึกษากระจายน้ำหนักลงในแต่ละตัวบ่งชี้ย่อย ผลรวมของน้ำหนักตัวชี้วัดย่อยจะมีค่าเท่ากับน้ำหนักรายมาตรฐานของตัวชี้วัดย่อยนั้น

I หมายถึง คะแนนของตัวบ่งชี้ย่อยที่ได้จากการประเมินโดยผู้ประเมินภายนอก

n หมายถึง ลำดับที่ของตัวบ่งชี้ในแต่ละมาตรฐานของ สมศ. ; $n = 1, 2, 3, \dots, n$

ตารางที่ 6 สรุปผลการประเมินระดับรายมาตรฐาน

ช่วงคะแนน	ผลการประเมิน	ผลการจัดการศึกษา
4.51 – 5.00	ดีมาก	ได้มาตรฐาน สมศ.
3.51 – 4.50	ดี	ได้มาตรฐาน สมศ.
2.51 – 3.50	พอใช้	เกือบได้มาตรฐาน สมศ.
1.51 – 2.50	ควรปรับปรุง	ไม่ได้มาตรฐาน
1.00 – 1.50	ต้องปรับปรุง	ไม่ได้มาตรฐาน

3. การประเมินรายกลุ่มสาขาวิชา

ผลการประเมินการจัดการศึกษาของสถาบันของแต่ละกลุ่มสาขาวิชา ใช้วิธีการคำนวณหาค่าเฉลี่ยแบบถ่วงน้ำหนักตามรายมาตรฐาน เฉลี่ยรวม 4 มาตรฐานและ 7 มาตรฐานเป็นเกณฑ์ ดังสูตรการคำนวณคะแนนระดับกลุ่มสาขาหรือสถาบัน และผลการประเมินนี้ใช้ในการพิจารณารับรองกลุ่มสาขาวิชาดังนี้

สูตรการคำนวณคะแนนรายของกลุ่มสาขาหรือสถาบัน

$$\text{ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก} = \frac{\sum (W_n \times S_n)}{\sum W_n}$$

$$\text{หรือ} = \frac{(W_1 \times S_1) + (W_2 \times S_2) + \dots + (W_n \times S_n)}{W_1 + W_2 + \dots + W_n}$$

โดยที่ :

- W หมายถึง น้ำหนักความสำคัญที่ให้กับมาตรฐาน จากการที่สถาบันอุดมศึกษากำหนดความสำคัญของพันธกิจในขั้นตอนของการกำหนดกลุ่มสถาบัน ผลรวมของน้ำหนักมาตรฐานจะมีค่าเท่ากับผลรวมของน้ำหนักทั้ง 7 มาตรฐานคือ 160 คะแนน ; $\sum W = 160$
ส่วนในกรณีที่คำนวณค่าเฉลี่ยแบบถ่วงน้ำหนักของ 4 มาตรฐานแรก; $\sum W = 100$
- S หมายถึง คะแนนของมาตรฐานที่ได้จากการคำนวณในขั้นตอนการคำนวณคะแนนรายมาตรฐาน
- n หมายถึง ลำดับที่ของมาตรฐานของ สมศ. ; $n = 1, 2, 3, \dots, 7$

1.1 กลุ่มสาขาวิชาจะได้รับการรับรองตามมาตรฐานคุณภาพ สมศ. เมื่อเป็นไปตามเงื่อนไข 3 ประการ 1) ได้คะแนนเฉลี่ยแบบถ่วงน้ำหนัก 7 มาตรฐาน ตั้งแต่ระดับดีขึ้นไป (3.51-5.00) 2) มีอย่างน้อย 5 มาตรฐานใน 7 มาตรฐาน มีผลประเมินระดับดีขึ้นไป (3.51-5.00) และ 3) ไม่มีมาตรฐานใดอยู่ในระดับที่ต้องปรับปรุง (1.00-1.50)

1.2 กลุ่มสาขาจะได้รับการรับรองตามมาตรฐานคุณภาพ สมศ.แบบมีเงื่อนไข เป็นไปได้ใน 2 กรณีคือ

1.2.1 เมื่อผลการประเมินได้ค่าเฉลี่ยแบบถ่วงน้ำหนักใน 4 มาตรฐานแรก ระดับดีขึ้นไป (3.51-5.00) และค่าเฉลี่ยแบบถ่วงน้ำหนักรวม 7 มาตรฐานระดับพอใช้ขึ้นไป (2.51-5.00) โดยมาตรฐานที่ 1-4 ต้องไม่มีมาตรฐานใดอยู่ในระดับต้องปรับปรุง (1.00-1.50) หรือ

1.2.2 เมื่อผลการประเมินได้ค่าเฉลี่ยแบบถ่วงน้ำหนักของ 4 มาตรฐานแรก และทั้ง 7 มาตรฐาน ระดับดีขึ้นไป (3.51-5.00) แต่มีจำนวนมาตรฐานอยู่ในระดับดีขึ้นไป (3.51-5.00) ไม่ถึง 5 มาตรฐานจาก 7 มาตรฐาน โดยมาตรฐานที่ 1-4 ต้องไม่มีมาตรฐานใดอยู่ในระดับต้องปรับปรุง (1.00-1.50)

1.3 กลุ่มสาขาวิชาจะไม่ได้รับการรับรองตามมาตรฐานคุณภาพ สมศ. เมื่อไม่เป็นไปตาม 1.1 หรือ 1.2 หลังจากที่ได้คะแนนของแต่ละมาตรฐานแล้ว .shนำคะแนนแต่ละมาตรฐานมาคำนวณเป็นคะแนนรวมของกลุ่มสาขาวิชา ได้จากสูตรการคำนวณคะแนนรายของกลุ่มสาขาหรือสถาบัน (หน้า 96)

4. การประเมินระดับสถาบัน

การรับรองการจัดการศึกษาของสถาบันระดับสถาบัน มีทางเลือกในการพิจารณา 2 แนวทาง คือ

แนวทางที่ 1 การประเมินภายนอกเพื่อรับรองตามมาตรฐานคุณภาพ สมศ. ในระดับสถาบัน ใช้คำนวณหาค่าเฉลี่ยแบบถ่วงน้ำหนักตามรายมาตรฐาน เฉลี่ยรวม 4 มาตรฐานและ 7 มาตรฐานเป็นเกณฑ์ ในการพิจารณาประกอบกับผลการประเมินแต่ละมาตรฐานดังนี้

1.1 สถาบันจะได้รับการรับรองตามมาตรฐานคุณภาพ สมศ. เมื่อเป็นไปตามเงื่อนไข 3 ประการคือ 1) ได้คะแนนเฉลี่ยแบบถ่วงน้ำหนัก ตั้งแต่ระดับดีขึ้นไป (3.51-5.00) 2) มีอย่างน้อย 5 มาตรฐาน ใน 7 มาตรฐาน มีผลประเมินไม่ต่ำกว่าระดับดี (3.51-5.00) 3) ไม่มีมาตรฐานใดอยู่ในระดับที่ต้องปรับปรุง (1.00-1.50)

1.2 สถาบัน “รอพิจารณา” ใน 2 กรณี คือ

1.2.1 เมื่อผลการประเมินได้ค่าเฉลี่ยแบบถ่วงน้ำหนักใน 4 มาตรฐานแรก ระดับดีขึ้นไป(3.51-5.00) และค่าเฉลี่ยแบบถ่วงน้ำหนักรวม 7 มาตรฐาน ระดับพอใช้ขึ้นไป (2.51-5.00) โดยมาตรฐานที่ 1-4 ต้องไม่มีมาตรฐานใดอยู่ในระดับต้องปรับปรุง (1.00-1.50) หรือ

1.2.2 เมื่อผลการประเมินได้ค่าเฉลี่ยแบบถ่วงน้ำหนักของ 4 มาตรฐานแรก และทั้ง 7 มาตรฐาน ระดับดีขึ้นไป (3.51-5.00) แต่มีจำนวนมาตรฐานอยู่ในระดับดีขึ้นไป (3.51-5.00) ไม่ถึง 5 มาตรฐาน (3 ใน 4 ของมาตรฐานทั้งหมด) โดยมาตรฐานที่ 1-4 ต้องไม่มีมาตรฐานใดอยู่ในระดับต้องปรับปรุง (1.00-1.50)

1.3 สถาบันจะไม่ได้รับการรับรองตามมาตรฐานคุณภาพ สมศ.เมื่อไม่เป็นไปตาม 1.1 หรือ 1.2

แนวทางที่ 2 สถาบันจะได้รับการรับรองมาตรฐานคุณภาพ สมศ. เมื่อผลการประเมินภายนอกของกลุ่มสาขาวิชาของสถาบัน มีอย่างน้อย 3 ใน 4 ของกลุ่มสาขาวิชาได้รับการรับรองมาตรฐานคุณภาพ สมศ. และไม่มีกลุ่มสาขาวิชาใดมีผลการประเมินอยู่ในระดับที่ต้องปรับปรุง (1.00-1.50)

สำหรับสถาบันที่เปิดสอนเพียงกลุ่มสาขาวิชาเดียวให้ใช้วิธีการตัดสินผลแบบที่ 1 เท่านั้น ส่วนสถาบันที่เปิดสอนมากกว่าหนึ่งกลุ่มสาขาวิชา สามารถเลือกแนวทางในการตัดสินแบบที่ 1 หรือ แบบที่ 2 ก็ได้ แต่ในการประเมินภายนอกสถาบันจะต้องมีการจัดเตรียมข้อมูลเพื่อการประเมินให้สามารถรองรับการตัดสินผลการประเมินทั้งแบบที่ 1 และแบบที่ 2

สำหรับแนวทางในการตัดสินผลการประเมินระดับกลุ่มสาขาวิชา และแนวทางที่ 1 ในระดับสถาบัน สามารถสรุปได้ดังตารางที่ 7

ตารางที่ 7 ข้อสรุปเกณฑ์การตัดสินการรับรองสถาบันอุดมศึกษาในการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสอง

(1.1) สถาบัน/กลุ่มวิชาจะได้รับการรับรองเมื่อ								
มาตรฐาน	1	2	3	4	5	6	7	เฉลี่ยแบบถ่วงน้ำหนัก 1-7
ระดับ	1.51-5.00	1.51-5.00	1.51-5.00	1.51-5.00	1.51-5.00	1.51-5.00	1.51-5.00	≥ 3.51
คะแนน	-----มีจำนวนมาตรฐานอยู่ในระดับคะแนน 3.51-5.00 อย่างน้อย 5 มาตรฐาน-----							
	-----เฉลี่ยแบบถ่วงน้ำหนัก ≥ 3.51 -----							
(1.2) สถาบัน/กลุ่มวิชาจะได้รับการรอฟินิจเมื่อ								
มาตรฐาน	1	2	3	4	5	6	7	เฉลี่ยแบบถ่วงน้ำหนัก 1-7
กรณีที่ 1	1.51-5.00	1.51-5.00	1.51-5.00	1.51-5.00	1.00-5.00	1.00-5.00	1.00-5.00	
ระดับ	-----เฉลี่ยแบบถ่วงน้ำหนัก ≥ 3.51 -----							
คะแนน	-----เฉลี่ยแบบถ่วงน้ำหนัก ≥ 2.51 -----							≥ 2.51
กรณีที่ 2	1.51-5.00	1.51-5.00	1.51-5.00	1.51-5.00	1.00-5.00	1.00-5.00	1.00-5.00	
ระดับ	-----เฉลี่ยแบบถ่วงน้ำหนัก ≥ 3.51 -----							
คะแนน	-----เฉลี่ยแบบถ่วงน้ำหนัก ≥ 3.51 -----							≥ 3.51
	-----มีจำนวนมาตรฐานอยู่ในระดับคะแนน 3.51-5.00 ไม่น้อย 5 มาตรฐาน-----							
(1.3) สถาบัน/กลุ่มสาขาวิชาจะไม่ได้รับการรับรองเมื่อไม่เป็นไปตาม 1.1 หรือ 1.2								

แนวทางที่ 2 สถาบันจะได้รับการรับรองตามมาตรฐานคุณภาพ สมศ. เมื่อผลการประเมินภายนอกของกลุ่มสาขาวิชาของสถาบัน มีอย่างน้อย 3 ใน 4 ของกลุ่มสาขาวิชาได้รับการรับรองตามมาตรฐานคุณภาพ สมศ. และไม่มีกลุ่มสาขาวิชาใดมีผลการประเมินอยู่ในระดับต้องปรับปรุง (1.00-1.50)

บทที่ 8

การเขียนรายงานผลการประเมินภายนอก

หลังจากที่คณะผู้ประเมินภายนอกได้ดำเนินการประเมินและแจ้งผลการประเมินด้วยวาจาให้กับคณะผู้บริหารสถาบันแล้ว ผู้ประเมินยังมีบทบาทที่สำคัญในการเขียนรายงานผลการประเมินภายนอกฉบับสมบูรณ์ ซึ่งการเขียนรายงานผลการประเมินในการประเมินรอบสองนี้ จะแตกต่างกับการเขียนรายงานในการประเมินรอบแรก กล่าวคือเป็นรายงานที่สั้น กระชับ ได้ใจความสมบูรณ์ เนื่องจากการประเมินรอบสองนี้เป็นการประเมินเพื่อการรับรองมาตรฐานคุณภาพ สมศ. ประกอบกับการมีเกณฑ์ในการตัดสินที่ชัดเจน จึงเชื่อได้ว่าการเขียนรายงานผลการประเมิน ควรรายงานเฉพาะส่วนสาระสำคัญ ซึ่งประกอบด้วยการดำเนินงานและสัมฤทธิ์ผลของการดำเนินงานอันนำไปสู่ผลการประเมินรายตัวบ่งชี้ในแต่ละมาตรฐาน รวมทั้งข้อสังเกตเชิงประเมินภาพรวมระดับกลุ่มสาขาวิชาและระดับสถาบัน

รายงานการประเมินคุณภาพภายนอก มุ่งตอบโจทย์การประเมินคุณภาพภายนอกที่สำคัญ คือ สถาบันอุดมศึกษาที่ประเมินได้จัดการศึกษาได้มาตรฐานคุณภาพ สมศ.หรือไม่ (7 มาตรฐาน 48 ตัวบ่งชี้) ทั้งโดยภาพรวมและในแต่ละกลุ่มสาขาวิชา ถ้าได้มาตรฐาน มีแบบปฏิบัติที่ดี นวัตกรรม หรือแบบปฏิบัติที่เป็นเลิศอะไรบ้าง ถ้าไม่ได้มาตรฐาน มีเหตุปัจจัยอะไรบ้างที่ทำให้ผลการจัดการศึกษาไม่ได้มาตรฐาน จะทำอย่างไรให้ได้มาตรฐาน ภายในระยะเวลาเท่าใด นอกจากนี้ในรายงานประเมินคุณภาพภายนอก น่าจะมีข้อเสนอเกี่ยวกับทิศทางการพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาโดยรวมและกลุ่มสาขาวิชา เพื่อสู่ความเป็นเลิศในทุกภารกิจทางวิชาการและมีคุณภาพและมาตรฐานในระดับสากลตามอัตลักษณ์และจุดเน้นของสถาบัน

รูปแบบรายงานผลการประเมินคุณภาพสถาบันอุดมศึกษา

ประกอบด้วย บทสรุปสำหรับผู้บริหาร 3-5 หน้า และสาระประมาณ 20-30 หน้า โดยรายงานควรประกอบด้วยสามส่วนคือส่วนนำ ส่วนสาระ และภาคผนวก ส่วนประกอบและรายละเอียดของแต่ละส่วนมีดังนี้

1. ส่วนนำ

ประกอบด้วย ปกนอก ปกใน บทสรุปสำหรับผู้บริหาร ตลอดจนสารบัญเรื่อง สารบัญตาราง/สารบัญภาพ (ถ้ามี)

2. ส่วนสาระ

2.1) บทนำ ให้เขียนในลักษณะแสดงสัณฐาน (profile) ของสถาบันอุดมศึกษา

2.1.1) ความเป็นมา และเอกลักษณ์ของสถาบัน

2.1.2) ปรัชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจ แผนกลยุทธ์และแผนการดำเนินงาน

2.1.3) สภาพทางกายภาพในสถาบัน

2.1.4) โครงสร้างองค์การและการบริหาร

2.1.5) โครงสร้างหลักสูตร และโปรแกรมการเรียนการสอน

2.1.6) จำนวนนักศึกษา และบุคลากร

2.1.7) งบประมาณ (แยกเป็นเงินงบประมาณแผ่นดิน และเงินนอกงบประมาณ)

2.1.8) อื่นๆ

2.2) วิธีการประเมินคุณภาพภายนอก

2.2.1) การวางแผนการประเมินคุณภาพภายนอก

2.2.2) กระบวนการตรวจเยี่ยมและการประเมินคุณภาพภายนอก

2.2.3) การจัดทำรายงานผลการประเมินคุณภาพภายนอกขณะการตรวจเยี่ยม
และภายหลังการตรวจเยี่ยม

2.3) ผลประเมินคุณภาพภายนอกให้นำเสนอเป็นรายมาตรฐาน ในแต่ละมาตรฐาน
นำเสนอสาระสำคัญของการดำเนินงานและสัมฤทธิ์ผลการดำเนินงานเพื่อนำไปสู่การประเมินราย
ตัวบ่งชี้และรายมาตรฐาน เมื่อครบทุกมาตรฐานแล้วให้นำเสนอผลการประเมินคุณภาพภายนอก
ระดับอุดมศึกษาโดยรวม (และจำแนกตามกลุ่มสาขาวิชา) ในรูปตาราง ดังนี้

ตารางที่ 8 สรุปผลดำเนินการและผลการประเมินรายตัวบ่งชี้ และ ค่าเฉลี่ยรายมาตรฐาน

มาตรฐานตัวบ่งชี้	ผลดำเนินการ	คะแนนที่ได้**	ผลการประเมิน**
1. คุณภาพบัณฑิต			
1.1 ร้อยละของบัณฑิตปริญญาตรีที่ได้งานทำและการประกอบอาชีพอิสระภายใน 1 ปี			
1.2 ร้อยละของบัณฑิตปริญญาตรีที่ได้งานทำตรงสาขาที่สำเร็จการศึกษา			
1.3 ร้อยละของบัณฑิตที่ได้รับเงินเดือนเริ่มต้นเป็นไปตามเกณฑ์			
1.4 ระดับความพึงพอใจของนายจ้าง ผู้ประกอบการ และผู้ใช้บัณฑิต			
1.5 จำนวนนักศึกษาหรือศิษย์เก่าที่ได้รับการประกาศเกียรติคุณยกย่องในด้านวิชาการ วิชาชีพ คุณธรรม จริยธรรม หรือรางวัลทางวิชาการหรือด้านอื่นๆที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพบัณฑิตในระดับชาติหรือนานาชาติในรอบ 3 ปีที่ผ่านมา			
1.6 จำนวนวิทยานิพนธ์และงานวิชาการของนักศึกษาที่ได้รับรางวัลระดับชาติ หรือระดับนานาชาติภายในรอบ 3 ปีที่ผ่านมา (คน)			
*1.7 ร้อยละของบทความจากวิทยานิพนธ์ปริญญาโทที่ตีพิมพ์ เผยแพร่ต่อจำนวนวิทยานิพนธ์ปริญญาโททั้งหมด			
*1.8 ร้อยละของบทความจากวิทยานิพนธ์ปริญญาเอกที่ตีพิมพ์เผยแพร่ต่อจำนวนวิทยานิพนธ์ปริญญาเอกทั้งหมด			
2. งานวิจัยและงานสร้างสรรค์			
2.1 ร้อยละของงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ที่ตีพิมพ์ เผยแพร่และ/หรือนำไปใช้ประโยชน์ทั้งในระดับชาติ และระดับนานาชาติ ต่อจำนวนอาจารย์ประจำ			
2.2 เงินสนับสนุนงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ภายในสถาบันต่อจำนวนอาจารย์ประจำ (บาท)			
2.3 เงินสนับสนุนงานวิจัยและงานสร้างสรรค์จากภายนอกสถาบันต่อจำนวนอาจารย์ประจำ (บาท)			

มาตรฐานตัวบ่งชี้	ผลดำเนินการ	คะแนนที่ได้**	ผลการประเมิน**
2.4 ร้อยละของอาจารย์ประจำที่ได้รับทุนทำวิจัยหรืองานสร้างสรรค์จากภายในสถาบันต่อจำนวนอาจารย์ประจำ			
2.5 ร้อยละของอาจารย์ประจำที่ได้รับทุนทำวิจัยหรืองานสร้างสรรค์จากภายในสถาบันต่อจำนวนอาจารย์ประจำ			
*2.6 ร้อยละของบทความวิจัยที่ได้รับการอ้างอิง(Citation) ใน refereed Journal หรือฐานข้อมูลระดับชาติหรือระดับนานาชาติของอาจารย์ประจำ			
*2.7 จำนวนผลงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ที่ได้รับการจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญา หรืออนุสิทธิบัตรในรอบ 5 ปีที่ผ่านมา (ชิ้นงาน)			
3. การบริการวิชาการ			
3.1 ร้อยละของกิจกรรม/โครงการบริการวิชาการและวิชาชีพที่ต้องตอบสนองความต้องการพัฒนาและเสริมสร้างความเข้มแข็งของสังคมชุมชนประเทศชาติ และนานาชาติต่ออาจารย์ประจำ			
3.2 ร้อยละของอาจารย์ที่ปรึกษา เป็นกรรมการวิทยานิพนธ์ภายนอกสถาบันเป็นกรรมการวิชาการและ กรรมการวิชาชีพในระดับชาติและนานาชาติต่ออาจารย์ประจำ			
3.3 มีการนำความรู้และประสบการณ์จากการบริหารวิชาการและวิชาชีพมาใช้ในการพัฒนาการเรียน การสอน และการวิจัย			
3.4 ค่าใช้จ่าย และมูลค่าของสถาบันในการบริการวิชาการ วิชาการ และวิชาชีพเพื่อสังคม ต่ออาจารย์ประจำ (บาทต่อคน)			
*3.5 รายรับของสถาบันในการบริการวิชาการ และวิชาชีพที่ได้รับการยอมรับในระดับนานาชาติหรือระดับนานาชาติ (จำนวนศูนย์เครือข่าย)			
*3.6 รายรับของสถาบันในการบริการวิชาการและวิชาชีพในนามสถาบันต่ออาจารย์ประจำ (บาทต่อคน)			

มาตรฐานตัวบ่งชี้	ผลดำเนินการ	คะแนนที่ได้**	ผลการประเมิน**
*3.7 ระดับความสำเร็จในการให้บริการวิชาการและวิชาชีพตามพันธกิจของสถาบัน (ระดับ)			
4. การทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม			
4.1 ร้อยละของโครงการ/กิจกรรมในการอนุรักษ์ พัฒนา และสร้างเสริมเอกลักษณ์ ศิลปะและวัฒนธรรมต่อจำนวนนักศึกษา			
4.2 ร้อยละของค่าใช้จ่ายและมูลค่าที่ใช้ในการอนุรักษ์ พัฒนา และสร้างเสริมเอกลักษณ์ ศิลปะและวัฒนธรรมต่องบดำเนินการ			
*4.3 มีผลงานหรือชิ้นงานการพัฒนาองค์ความรู้ และสร้างมาตรฐานศิลปะและวัฒนธรรม (ชิ้น)			
*4.4 ประสิทธิภาพในการอนุรักษ์พัฒนาและสร้างเสริมเอกลักษณ์ ศิลปะและวัฒนธรรม (ระดับ)			
ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก 4 มาตรฐานแรก			
5. การพัฒนาสถาบันและบุคลากร			
5.1 ระดับคุณภาพของสภามหาวิทยาลัย/สถาบัน (ข้อ)			
5.2 มีการพัฒนาสถาบันสู่องค์กรเรียนรู้โดยอาศัยผลการประเมินจากภายในและภายนอก (ระดับ)			
5.3 มีการกำหนดแผนกลยุทธ์ที่เชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ (ระดับ)			
5.4 การใช้ทรัพยากรภายในและภายนอกสถาบันร่วมกัน (ระดับ)			
5.5 สักยภาพของระบบฐานข้อมูลเพื่อการบริหาร การเรียนการสอน และการวิจัย (ระดับ)			
5.6 สิ้นทรัพย์ถาวรต่อจำนวนนักศึกษา (บาทต่อคน)			
5.7 ค่าใช้จ่ายทั้งหมดต่อจำนวนนักศึกษา (ร้อยละของเกณฑ์ปกติ)			
5.8 ร้อยละของเงินเหลือจ่ายสุทธิ ต่องบดำเนินการ (ร้อยละของงบดำเนินการ)			

มาตรฐานตัวบ่งชี้	ผลดำเนินการ	คะแนนที่ได้**	ผลการประเมิน**
5.9 ร้อยละของอาจารย์ประจำที่เข้าร่วมประชุมวิชาการ และ/หรือนำเสนอผลงานวิชาการ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ			
5.10 งบประมาณสำหรับการพัฒนาอาจารย์ทั้งในประเทศและต่างประเทศ ต่ออาจารย์ประจำ (บาทต่อคน)			
5.11 ร้อยละของบุคลากรประจำสายสนับสนุนที่ได้รับการพัฒนาความรู้ และทักษะวิชาชีพทั้งในประเทศหรือต่างประเทศ			
6. หลักสูตรและการเรียนการสอน			
6.1 ร้อยละของหลักสูตรที่ได้มาตรฐานต่อหลักสูตรทั้งหมด			
6.2 จำนวนนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่าต่อจำนวนอาจารย์ประจำ (ร้อยละของเกณฑ์ปกติ)			
6.3 ร้อยละของอาจารย์ประจำที่มีวุฒิปริญญาเอก หรือเทียบเท่า ต่ออาจารย์ประจำ			
6.4 ร้อยละของอาจารย์ประจำที่ดำรงตำแหน่งทางวิชาการ			
6.5 การปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพคณาจารย์ (Professional Ethics) (ระดับ)			
6.6 กระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยเฉพาะการเรียนรู้จากการปฏิบัติและประสบการณ์จริง (ข้อ)			
6.7 ระดับความพึงพอใจของนักศึกษาต่อคุณภาพการสอนของอาจารย์ และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ (ระดับ)			
6.8 ร้อยละของนักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรม / โครงการพัฒนานักศึกษา			
6.9 ค่าใช้จ่ายทั้งหมดที่ใช้ในระบบห้องสมุดคอมพิวเตอร์ และศูนย์สารสนเทศต่อนักศึกษา (บาทต่อคน)			

มาตรฐานตัวบ่งชี้	ผลดำเนินการ	คะแนนที่ได้**	ผลการประเมิน**
7. การประกันคุณภาพ			
7.1 ระบบและกลไกในการประกันคุณภาพภายในที่ก่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพการศึกษอย่างต่อเนื่อง (ระดับ)			
7.2 ประสิทธิภาพของการประกันคุณภาพภายใน (ระดับ)			
ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก 7 มาตรฐาน			
ผลการตัดสินระดับสถาบัน / กลุ่มสาขาวิชา			

*ผลดำเนินการ : ผลดำเนินงานของปีที่ประเมิน และผลย้อนหลังสองปี รวมทั้งเป้าหมายตามแผนดำเนินงานปีที่ประเมิน

**คะแนนที่ได้ : ประกอบด้วยค่าน้ำหนัก ผลคะแนนอิงเกณฑ์ ผลคะแนนพัฒนาการ และผลคะแนนบรรลุตามเป้าหมาย

***ผลการประเมิน : ดีมาก (4.51-5.00) ดี (3.51-4.50) พอใช้ (2.51-3.50) ควรปรับปรุง (1.51-2.50) ต้องปรับปรุง (1.00-1.50) รายตัวบ่งชี้และรายมาตรฐาน

สรุปผลการประเมินคุณภาพภายนอกนำไปสู่การพิจารณาว่า รับรอง ไม่รับรอง รับรองแบบมีเงื่อนไขโดยให้เหตุผลประกอบ พร้อมกำหนดเงื่อนไขที่สถาบันต้องดำเนินการภายในระยะเวลาที่กำหนด ในกรณีไม่รับรองมาตรฐาน ผู้ประเมินต้องจัดทำข้อเสนอแนะเชิงมาตรการที่สถาบันอุดมศึกษาต้องดำเนินการภายในกรอบระยะเวลาอย่างชัดเจน

.....

.....

.....

.....

.....

2.4) บทสรุปและข้อเสนอแนะในการพัฒนา ตลอดจนทิศทางการพัฒนาคุณภาพของสถาบันหรือกลุ่มสาขาวิชา พร้อมนำเสนอแนวคิดและแบบปฏิบัติที่ดีของสถาบันอุดมศึกษาด้วย (ถ้ามี)

3. ส่วนภาคผนวก (อาจเขียนเป็นรายการเอกสารไว้ท้ายเล่ม)

3.1 ระบบการประกันคุณภาพภายในของสถาบัน

3.2 หลักฐานและสถิติต่าง ๆ

3.2.1 จดหมายแสดงนำหน้าของแต่ละมาตรฐาน ในมาตรฐานที่ 1-4 ที่เป็นไปตามมติสภาสถาบัน

3.2.2 แผนประจำปีของสถาบันผ่านความเห็นชอบของสภาสถาบันหรือหน่วยงานเทียบเท่าที่ได้รับความเห็นชอบจาก สมศ.

3.2.3 รายงานผลการปฏิบัติราชการ ก.พ.ร.(ถ้ามี)

3.2.4 บันทึกร่องรอยหลักฐานที่แสดงให้เห็นว่าการดำเนินการของคณะผู้ประเมินภายนอกได้เป็นไปตามที่แจ้งมาจริง เช่น บทสัมภาษณ์ (สัมภาษณ์ใคร เนื้อหาเป็นอย่างไร) ภาพถ่าย เทปบันทึกเสียง ซีดี เป็นต้น

3.3 รายชื่อคณะผู้ประเมินภายนอก

3.4 ตารางการตรวจเยี่ยมของผู้ประเมินภายนอก

3.5 บันทึกภาคสนาม (Field notes) ตามรูปแบบที่ผู้ประเมินภายนอกเห็นสมควร

3.6 สรุปรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินตนเองของสถาบันอุดมศึกษาเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก พร้อมแนบข้อมูลพื้นฐานของสถาบัน (Common data set)

3.7 คะแนนและผลประเมินรายตัวบ่งชี้และรายมาตรฐาน

3.8 ข้อมูลอื่น ๆ

รูปแบบบทสรุปสำหรับผู้บริหาร ความยาวประมาณ 3-5 หน้า โดยมีโครงสร้างและ
แนวทางในการเขียน ดังนี้

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

1) ข้อมูลทั่วไป (4-5 บรรทัด)

ประกอบด้วย ชื่อสถาบันอุดมศึกษา เจตจำนงของการก่อตั้ง วิสัยทัศน์ และอัตลักษณ์ พร้อมแสดง
สถานภาพและพัฒนาการของสถาบันในรูปสัณฐาน (Profile) รวมทั้งวิธีการประเมินคุณภาพภายนอก
โดยสรุป

2) ผลการประเมินคุณภาพภายนอกเพื่อการรับรองมาตรฐานการศึกษา

2.1 ระดับสถาบัน

นำเสนอผลประเมินภายนอกเพื่อรับรองมาตรฐานคุณภาพ สมศ. โดยรวม 7 มาตรฐาน(แนวทางที่ 1)
หรือนำเสนอผลการประเมินภายนอกของกลุ่มสาขาวิชาของสถาบัน(แนวทางที่ 2) พร้อมทั้งให้
ข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาที่เป็นสาเหตุของความล้มเหลว รวมทั้งให้ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา
มาตรฐานที่ดีด้านอื่นๆให้เกิดผลได้เต็มตามศักยภาพจากผลประเมินทั้งสองแนวทาง

2.2 ระดับกลุ่มสาขาวิชา

นำเสนอผลการประเมินภายนอกเพื่อรับรองมาตรฐานคุณภาพ สมศ. กลุ่มสาขานั้นๆว่าได้มาตรฐาน
ในด้านใดบ้าง ได้มาตรฐานแบบมีเงื่อนไขในด้านใดบ้างพร้อมระบุเงื่อนไข และด้านใดไม่ได้มาตรฐาน
โดยระบุข้อเสนอแนะที่สถาบันต้องดำเนินการภายในระยะเวลาที่เหมาะสม พร้อมสรุปผลการประเมิน
มาตรฐานของกลุ่มสาขาวิชา แล้วเขียนสรุปจุดเด่น นวัตกรรม และแบบปฏิบัติที่ดี (ถ้ามี) จุดที่ควร
พัฒนา รวมทั้ง โอกาส/ข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนากลุ่มสาขาวิชาโดยรวม

3) ข้อเสนอแนะและทิศทางการพัฒนา

เพื่อให้สถาบันดำเนินการตรงตามเจตจำนงของก่อตั้ง วิสัยทัศน์ และอัตลักษณ์ของสถาบัน ขอให้
เสนอทิศทางการพัฒนาสถาบัน และข้อเสนอแนะเร่งด่วนที่มีความสำคัญ 3-5 อันดับ

หลักการเขียนรายงานการประเมินคุณภาพภายนอก

1. หลักการเขียนรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกที่ดี ประกอบด้วย
 - 1.1 หลักเอกภาพ - เป็นหนึ่งเดียว เปรียบรวม
 - 1.2 หลักสารัตถภาพ - มีสาระครบถ้วนเฉพาะเรื่องที่สำคัญ ตอบโจทย์ประเมินคุณภาพภายนอก ผลประเมินถูกต้อง เป็นประโยชน์ และให้ข้อเสนอแนะที่เป็นไปได้
 - 1.3 หลักสัมพันธภาพ - มีความร้อยเรียง สอดคล้องลัดทอเชื่อมโยง เป็นเหตุเป็นผล
2. รายงานการประเมินคุณภาพภายนอก
 - 2.1 ตอบโจทย์การประเมินเพื่อรับรองมาตรฐานและพัฒนาสถาบัน
 - สถาบันอุดมศึกษา จัดการศึกษาได้มาตรฐาน ตามที่ สมศ. กำหนดหรือไม่
 - มีการพัฒนาเพื่อความเป็นเลิศในทุกภารกิจตามจุดเน้นที่กลุ่มสถาบันสังกัดหรือไม่
 - ตอบสนองความต้องการของผู้ใช้/ผู้รับบริการหรือไม่
 - 2.2 มีข้อเสนอแนะในการพัฒนา
 - สถาบันอุดมศึกษาที่ยังไม่ผ่านมาตรฐานใด ควรพัฒนาอย่างไร ในกรอบระยะเวลาเท่าใด (มาตรา 51) สกอ. และ สมศ. ต้องมีบทบาทในการ
 - ♣ กำกับ (monitor)
 - ♣ ติดตาม (follow up)
 - ควรพัฒนาอย่างไรจึงเป็นเลิศทุกภารกิจตามจุดเน้นที่กลุ่มสถาบันสังกัด
 - ทิศทางการพัฒนาเร่งด่วน 3-5 ข้อ
 - 2.3 มีนวัตกรรมอะไรบ้าง
 - 2.4 มีแบบปฏิบัติที่ดีหรือมีแบบปฏิบัติที่เป็นเลิศอะไรบ้าง
3. เทคนิคการเขียนรายงาน

ควรมีบันทึกภาคสนามและเขียนรายงานแบบสะสมทั้งสามระยะ คือ

 - 3.1 เขียนรายงานก่อนตรวจประเมิน

สรุปรูปสัณฐานของสถาบันอุดมศึกษา (Institutional Profile) ซึ่งเป็นผลจากการวางแผน และเตรียมการตามหลักการ “เข้าใจและเข้าถึง” ก่อนเข้าตรวจประเมินสถานศึกษา
 - 3.2 เขียนรายงานขณะตรวจประเมิน

โดยเขียนรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกเป็นรายวันและแบบสะสม เป็นราย มาตรฐาน เกี่ยวกับการดำเนินงานและสัมฤทธิ์ผลของการดำเนินงานในแต่ละมาตรฐาน
 - 3.3 เขียนรายงานฉบับสมบูรณ์หลังการตรวจประเมิน

โดยเขียนรายงานเฉพาะกรณี เพื่อตอบคำถาม “Why and how” ไม่เปรียบเทียบกับผลการประเมินคุณภาพภายนอกของสถาบันอื่น เน้นเพื่อตอบโจทย์ของการประเมินภายนอกที่

สำคัญ ว่า สถาบันอุดมศึกษาที่ประเมินนั้น จัดการศึกษาได้คุณภาพในมาตรฐานใดบ้าง ทั้งในระดับกลุ่มสาขาวิชาและระดับสถาบันโดยรวม พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะในการพัฒนาคุณภาพในมาตรฐานที่ไม่รับรอง หรือรับรองแบบมีเงื่อนไข รวมทั้งข้อเสนอแนะในทิศทางการพัฒนาสถาบัน/กลุ่มสาขาวิชาที่สำคัญ 3-5 ข้อ

แบบปฏิบัติที่ดีของรายงานประเมินคุณภาพภายนอก

1. รายงานฉบับร่างและรายงานฉบับสมบูรณ์เสร็จภายในเวลาที่กำหนดและเป็นประโยชน์มาก
2. มีบทสรุป สำหรับผู้บริหาร
3. มีการนำเสนอข้อมูลสาระสำคัญของภูมิหลังของสถาบันอย่างเพียงพอ
4. มีการนำเสนอผลประเมินและวิธีการประเมินอย่างชัดเจน
5. มีการจัดระบบและนำเสนอผลการประเมินอย่างมีประสิทธิภาพ
6. มีการนำเสนอสาระผลการประเมินตอบโจทย์ประเมินและความต้องการของผู้ใช้
7. มีการพิจารณาตัดสินคุณค่าแต่ละมาตรฐานตามเกณฑ์ของกลุ่มสถาบัน
8. มีการตระหนักถึงผลที่ได้รับผลกระทบจากผลประเมิน
9. นำเสนอรายงานให้โดนใจกลุ่มผู้ใช้และเป็นรูปธรรม
10. มีการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพและ ชี้ชวนให้ติดตามจากเรื่องราวที่เกิดขึ้น
11. ใช้ภาษาที่ถูกต้อง เข้าใจง่าย และน่าสนใจ
12. มีการจัดทำรายงานทั้งรูปแบบและสไตส์การเขียนที่เหมาะสมกับกลุ่มผู้ใช้
13. นำเสนอผลประเมินอย่างถูกต้อง ปราศจากอคติ
14. มีการนำเสนอสารสนเทศทางเทคนิคและสถิติพื้นฐานต่างๆ (ในภาคผนวก)

บรรณานุกรม

- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. (๒๕๔๔). **วิธีวิทยาการประเมิน: ศาสตร์แห่งคุณค่า**. กรุงเทพมหานคร:
สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. (๒๕๔๖). **รูปแบบกัลยาณมิตรประเมินคุณภาพภายนอก** (อัดสำเนา).
- ส่วนประกันคุณภาพ สำนักบริหารวิชาการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. **คู่มือดัชนีและเกณฑ์มาตรฐานระบบประกันคุณภาพของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (CU-QA Index)**. มีนาคม ๒๕๔๖).
- สำนักงานรับรองมาตรฐาน และประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). (๒๕๔๖). **ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒** รายงานการประชุม ๕ ฝ่าย กองกรรมาธิการ ๒ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. กรุงเทพมหานคร: พิมพ์ดี.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). **กรอบแนวทางการประเมินคุณภาพภายนอกระดับอุดมศึกษา**. มกราคม ๒๕๔๗.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). **คู่มือการประกันคุณภาพภายนอกระดับอุดมศึกษา** ใช้สำหรับการประชุมเชิงปฏิบัติการผู้ประเมินภายนอกระดับอุดมศึกษา. ๘ พฤษภาคม ๒๕๔๕.
- สำนักประกันคุณภาพ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. **คู่มือดัชนีประเมินและเกณฑ์มาตรฐานระบบประกันคุณภาพ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์**. เมษายน ๒๕๔๘.
- สำนักประกันคุณภาพ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. **คู่มือการรวบรวมข้อมูลประกอบการจัดทำรายงานประจำปีการประเมินคุณภาพปีงบประมาณ ๒๕๔๘. ๒๕๔๘**.
- สำนักประเมินและประกันคุณภาพ มหาวิทยาลัยขอนแก่น. **คู่มือดัชนีและเกณฑ์การประเมินระบบประกันคุณภาพ มหาวิทยาลัยขอนแก่น**. สิงหาคม ๒๕๔๘.
- หนังสือการ์ตูน กัลยาณมิตรประเมิน และ DVD.

ภาคผนวก

การดำเนินการจัดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษาตามจุดเน้นการปฏิบัติพันธกิจของสถาบัน

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)

วันที่ 1 พฤษภาคม 2549

หลักการและเหตุผล

ประเทศไทยมีลักษณะของภูมิศาสตร์ที่หลากหลายทำให้มีความอุดมสมบูรณ์ทั้งทางด้านทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรม ด้วยลักษณะทางภูมิศาสตร์และความอุดมสมบูรณ์ในทรัพยากรธรรมชาติทำให้เป็นประเทศที่มีศักยภาพที่จะแข่งขันในเวทีเศรษฐกิจของโลก อย่างไรก็ตามประเทศไทยยังมีจุดอ่อนในด้านโครงสร้างการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระดับอุดมศึกษา ทั้งนี้เนื่องจากทิศทางการผลิตและการพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาของประเทศยังขาดการศึกษา วิจัย และพัฒนา ให้สถาบันอุดมศึกษาเหล่านั้นพัฒนาไปในทางที่ถูกต้อง ตามความสามารถ และตามความเหมาะสมกับสภาพแวดล้อม และตามความต้องการของชุมชน สังคม และของประเทศ

นอกจากนี้ การผลิตบัณฑิตและการผลิตองค์ความรู้ให้มีคุณภาพเป็นสิ่งที่ต้องการและสอดคล้องกับตลาดแรงงานและการขยายตัวทางเศรษฐกิจ รวมทั้งการสามารถบรรลุพันธกิจอื่นของสถาบันอุดมศึกษานั้น ขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ อาทิ ประวัติการพัฒนาระบบและเอกลักษณ์ของมหาวิทยาลัย สถานที่ตั้งและชุมชนที่เกี่ยวข้อง การสนับสนุนจากภาคเอกชนและรัฐบาล ลักษณะของมหาวิทยาลัยทั่วโลกจึงมีความหลากหลาย เป็นต้น

ในปัจจุบัน หากแบ่งประเภทมหาวิทยาลัยตามระบบการเรียนและการรับนักศึกษา อาจแบ่งออกได้ 2 ระบบ คือ มหาวิทยาลัยปิดหรือมหาวิทยาลัยจำกัดรับ และมหาวิทยาลัยเปิดหรือมหาวิทยาลัยไม่จำกัดรับ สุธรรม อารีกุล (รายงานชุดแนวทางการปฏิรูปอุดมศึกษาไทย: รูปแบบและการกิจอุดมศึกษา, 2543) ได้แบ่งระบบการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาออกเป็น 3 ประเภท โดยยึดภารกิจและเป้าหมายเป็นหลักสำคัญ **ประเภทแรก**เป็นมหาวิทยาลัยที่ทำหน้าที่ในการสอน วิจัย บริการทางวิชาการและให้การศึกษาในระดับสูงจนถึงระดับปริญญาเอกในหลายสาขาวิชา โดยมุ่งสู่ความทันสมัยระดับสากล เพื่อสามารถแข่งขันกับนานาชาติประเทศ

ประเภทที่สอง เป็นมหาวิทยาลัยที่ทำหน้าที่ในการสอน วิจัย บริการวิชาการ ให้การศึกษาระดับสูงในบางสาขาวิชา มุ่งอุดมศึกษาสู่ปวงชนและอุดมศึกษาตลอดชีวิต เพื่อให้สามารถพัฒนาชุมชนในท้องถิ่นได้ **ประเภทที่สาม** เป็นสถาบันระดับวิทยาลัยหรือวิทยาลัยวิชาชีพเฉพาะทำหน้าที่ในการสอน วิจัย บริการวิชาการ ให้การศึกษาระดับปริญญาตรีหรือต่ำกว่า มุ่งอุดมศึกษาเฉพาะกลุ่ม เพื่อให้สามารถประกอบอาชีพและการศึกษาตามอัธยาศัย การศึกษาต่อเนื่องและตลอดชีวิต

นอกจากนี้ การกำหนดแผนที่ตั้งสถาบันอุดมศึกษา (University Mapping) เป็นวิธีการสำคัญวิธีหนึ่งที่จะช่วยให้หน่วยงานที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการอุดมศึกษา สามารถวางแผนเพื่อส่งเสริมสนับสนุนสถาบันได้อย่างสอดคล้องกับสภาพสังคม เศรษฐกิจของประเทศ และบริบทการเปลี่ยนแปลงและการพัฒนาของประชาคมโลก จากผลการศึกษาเพื่อกำหนดแผนที่ตั้งสถาบันอุดมศึกษาของมนัส สุวรรณ (ทบวงมหาวิทยาลัย, มปท.) ได้เสนอให้พิจารณาจัดแบ่งระบบการศึกษา ระดับอุดมศึกษาของชาติออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่

1) **สถาบันอุดมศึกษาที่มุ่งเน้นการวิจัย (Research University)** ซึ่งสถาบันอุดมศึกษากลุ่มนี้ควรจัดให้เป็นมหาวิทยาลัยแห่งชาติที่รัฐต้องสนับสนุนเป็นพิเศษ โดยมีพันธกิจในการเรียนการสอนในระดับปริญญาเอกและปริญญาโท รวมทั้งปริญญาตรีในสาขาวิชาที่ขาดแคลนแล้ว ยังต้องมุ่งเน้นการค้นคว้าวิจัยเพื่อให้ได้องค์ความรู้และเทคโนโลยีใหม่สำหรับการพัฒนาประเทศ

2) **สถาบันอุดมศึกษาที่มุ่งเน้นการเรียนการสอน (Teaching University)** สถาบันอุดมศึกษากลุ่มนี้ควรจัดให้เป็นมหาวิทยาลัยภูมิภาค ซึ่งรัฐต้องเปิดโอกาสให้เอกชนสามารถดำเนินงานตามพันธกิจที่สำคัญคือ การทำการสอนในระดับปริญญาโทและปริญญาตรีในสาขาวิชาที่ตลาดและสังคมมีความต้องการ รวมถึงการให้บริการทางวิชาการแก่สังคม สถาบันอุดมศึกษา และ

3) **วิทยาลัยชุมชน (Community College)** สถาบันอุดมศึกษากลุ่มนี้เป็นสถาบันที่เปิดโอกาสทางการศึกษาอย่างกว้างขวางแก่ประชาชน ทั้งนี้มุ่งเน้นการเรียนการสอนในสาขาวิชาชีพ ระดับต่ำกว่าปริญญาตรี เพื่อเป็นการสร้างบุคลากรให้กับชุมชนท้องถิ่น

ทั้งนี้ สมศ. เห็นว่าการจัดกลุ่มสถาบันจะมีประโยชน์ในประเด็น ดังนี้

1) เป็นการเปิดโอกาสให้สถาบันประกาศต่อสาธารณชนว่าสถาบันมีจุดเน้นด้านใด ซึ่งเท่ากับเป็นการให้ปณิญาของสถาบันว่าจะมุ่งมั่นในการพัฒนาสถาบันให้มีความเป็นเลิศตามอัตลักษณ์ที่ได้ประกาศออกไป

2) การเปิดโอกาสให้สถาบันได้พัฒนาตนเองจนมีความเป็นเลิศในพันธกิจของตนแสดงถึงการให้อิสระในเชิงวิชาการ (academic freedom) แก่สถาบันอุดมศึกษา

3) ผลการจัดกลุ่มดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาระบบการประเมินภายนอกของ สมศ. โดย สมศ. จะได้นำผลการจัดกลุ่มดังกล่าวมาประกอบการพัฒนาเกณฑ์การตัดสินผลการประเมินที่ผันแปรไปตามกลุ่มสถาบัน ซึ่งช่วยความยุติธรรมต่อสถาบันอุดมศึกษา รวมทั้งการสร้าง ความชัดเจนเกี่ยวกับเกณฑ์การประเมินดังกล่าว จะทำให้การประเมินที่มีลักษณะวัตถุวิสัยหรือมีความเป็นปรนัย (objectivity) นอกจากนั้นผลการจัดกลุ่มดังกล่าวจะช่วยให้ สมศ. ออกแบบจัดทีมประเมินได้อย่างเหมาะสมกับประเภทของสถาบันอีกด้วย

4) การจัดกลุ่มสถาบันจะช่วยให้สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา สามารถกำหนดทิศทางการส่งเสริมและพัฒนาสถาบันอุดมศึกษา โดยเฉพาะการจัดสรรงบประมาณอย่างเหมาะสมและเป็นธรรมแก่สถาบันอุดมศึกษาแต่ละกลุ่ม และ

5) การจัดกลุ่มสถาบันจะส่งผลต่อการที่รัฐบาลจะกำหนดทิศทางการผลิตบัณฑิตในลักษณะต่าง ๆ ตามความต้องการของประเทศ โดยการกำหนดทุนการศึกษาสำหรับสถาบันในกลุ่มต่าง ๆ ตามความต้องการกำลังคนของประเทศ และการสนับสนุนงบประมาณช่วยเหลือสถานศึกษาในกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง เพื่อให้มีความเป็นเลิศในแต่ละกลุ่มสถาบัน ตลอดจนในการประเมินของ สมศ. ตามกลุ่มต่างๆ

ด้วยเหตุผลดังกล่าว สมศ. จึงได้วางแผนเพื่อการจัดกลุ่มสถาบันตามจุดเน้นพันธกิจ โดยมีวิธีดำเนินการ ดังนี้

1. สำนักงานฯ ขอความร่วมมือสถาบันอุดมศึกษาในการกระจายน้ำหนักลงในพันธกิจหลัก โดยหลักการในการกระจายน้ำหนักที่ว่านี้ ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารและคณะกรรมการพัฒนาระบบประเมินสถาบันอุดมศึกษา ให้กำหนดกรอบการประเมินคุณภาพภายนอกเพื่อรับรองมาตรฐานการศึกษาระดับอุดมศึกษาของ สมศ. ใน 4 มิติ พร้อมทั้งกำหนดน้ำหนักในแต่ละมิติ โดยกำหนดให้มิติที่ 1 เป็น 100 คะแนน ส่วนมิติที่ 2 มิติที่ 3 และ 4 มีน้ำหนักคะแนนมิติละ 20 คะแนน ดังนี้

มิติที่ 1 ด้านประสิทธิผลตามพันธกิจของสถาบันอุดมศึกษา (100 คะแนน) 1. คุณภาพบัณฑิต ($\geq 20\%$) 2. งานวิจัยและงานสร้างสรรค์ ($\geq 20\%$) 3. การบริการวิชาการ/ วิชาชีพ ($\geq 20\%$) 4. การทำนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม ($\geq 10\%$)	มิติที่ 2 ด้านการบริหารและการจัดการ 5. การบริหารและการพัฒนาองค์กร (20 คะแนน)
มิติที่ 3 ด้านการเรียนรู้ 6. การบริหารหลักสูตรและการเรียนการสอน (20 คะแนน)	มิติที่ 4 ด้านการประกันคุณภาพ 7. ระบบประกันคุณภาพ (20 คะแนน)

ในการจัดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษา สมศ. ได้กำหนดเกณฑ์น้ำหนักขั้นต่ำของมาตรฐานในมิติที่ 1 รวม 70 เปอร์เซนต์ ตามตารางด้านบน และให้สถาบันอุดมศึกษาแต่ละแห่งเพิ่มค่าน้ำหนักอีก 30 เปอร์เซนต์ ตามจุดเน้นของสถาบัน ซึ่งผลจากการกำหนดน้ำหนักตามหลักเกณฑ์ดังกล่าวจะต้องได้รับความเห็นชอบจากสภาสถาบัน

2. สำนักงานดำเนินพิจารณาค่าน้ำหนักที่สถาบันอุดมศึกษาส่งเข้ามา โดยได้ใช้วิธีการในการจัดกลุ่ม 2 แบบ

2.1 พิจารณาจากน้ำหนักรวม 100 คะแนน ที่สถาบันอุดมศึกษากระจายลงใน 4 พันธกิจหลัก หลักเกณฑ์การจัดกลุ่มสถาบันแบบที่ 1 แสดงดังในตารางที่ 1 ในการแบ่งดังกล่าว สำนักงานฯ พบว่าสถาบันอุดมศึกษาที่ส่งค่าน้ำหนักเข้ามาทั้งหมด 84 แห่ง (จากสถาบันอุดมศึกษาทั้งสิ้นประมาณ 260 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 31.15) สามารถแบ่งกลุ่มสถาบันได้ 4 กลุ่ม ได้แก่

ตารางที่ 1 การจัดกลุ่มสถาบันพิจารณาจากการกระจายน้ำหนัก 100 คะแนนใน 4 พันธกิจหลัก 4 ด้าน

กลุ่มสถาบันตามจุดเน้น	การปฏิบัติตามพันธกิจ			
	สอน	วิจัย	บริการวิชาการ	ทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม
1. การผลิตบัณฑิตและวิจัย	✓✓ (≥ 30 %)	✓✓ (≥ 30 %)	✓ (≥ 20 %)	✓ (≥ 10 %)
2. การผลิตบัณฑิตและการพัฒนาสังคม	✓✓ (≥ 30 %)	✓ (≥ 20 %)	✓✓ (≥ 30 %)	✓ (≥ 10 %)
3. การผลิตบัณฑิต และพัฒนา ศิลปะและวัฒนธรรม	✓✓ (≥ 30 %)	✓ (≥ 20 %)	✓ (≥ 20 %)	✓✓ (≥ 20 %)
4. การผลิตบัณฑิต	✓✓ (≥ 35 %)	✓ (≥ 20 %)	✓ (≥ 20 %)	✓ (≥ 10 %)

* เครื่องหมาย (✓✓) แสดงจุดเน้นที่สถาบันเพิ่มน้ำหนักจากเกณฑ์ขั้นต่ำที่ สมศ. กำหนด

กลุ่มที่ 1 คือกลุ่มที่กระจายน้ำหนักลงในพันธกิจด้านการผลิตบัณฑิตและวิจัย ตั้งแต่ร้อยละ 30 ขึ้นไป

กลุ่มที่ 2 คือกลุ่มที่กระจายน้ำหนักลงในพันธกิจด้านการผลิตบัณฑิตและด้านการบริการวิชาการแก่สังคม ตั้งแต่ร้อยละ 30 ขึ้นไป

กลุ่มที่ 3 คือกลุ่มที่กระจายน้ำหนักลงในพันธกิจด้านการผลิตบัณฑิตและด้านการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม ตั้งแต่ร้อยละ 30 ขึ้นไป และร้อยละ 20 ขึ้นไปตามลำดับ

กลุ่มที่ 4 คือกลุ่มที่กระจายน้ำหนักลงในพันธกิจด้านการผลิตอย่างชัดเจนมากกว่าการกระจายลงในพันธกิจด้านอื่น กล่าวคือให้น้ำหนักด้านการผลิตบัณฑิตตั้งแต่ร้อยละ 35 ขึ้นไป

2.2 พิจารณาจากการกระจายน้ำหนักร้อยละ 30 ลงใน 4 พันธกิจหลัก หลักเกณฑ์การจัดกลุ่มสถาบันแบบที่ 2 แสดงดังในตารางที่ 2 สามารถแบ่งกลุ่มสถาบันได้ 4 กลุ่ม ได้แก่ ตารางที่ 2 ผลการจัดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษา แบบที่ 2 แบ่งตามการกระจายน้ำหนัก 30 คะแนน

กลุ่มสถาบันตามจุดเน้น	การปฏิบัติตามพันธกิจ			
	สอน	วิจัย	บริการวิชาการ	ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม
1. เน้นการผลิตบัณฑิต	✓✓ (20 คะแนน)			
2. การผลิตบัณฑิตและวิจัย (พันธกิจที่ 1 และ 2 รวมกัน ได้ 30)	✓✓ (30 คะแนน)			
3. การผลิตบัณฑิตและการพัฒนาสังคม (พันธกิจที่ 1 และ 3 รวมกัน ได้ 30)	✓✓ (≥ 15 %)		✓✓ (≥ 15 %)	
4. กลุ่มอื่นๆ	มีความหลากหลายรูปแบบในการกระจายน้ำหนักลงในพันธกิจ			

กลุ่มที่ 1 คือกลุ่มที่กระจายน้ำหนักลงในพันธกิจด้านการผลิตบัณฑิต ตั้งแต่ร้อยละ 20 ขึ้นไป

กลุ่มที่ 2 คือกลุ่มที่กระจายน้ำหนักลงในพันธกิจด้านการผลิตบัณฑิตและการวิจัย รวมกันตั้งแต่ร้อยละ 20 ขึ้นไป

กลุ่มที่ 3 คือกลุ่มที่กระจายน้ำหนักลงในพันธกิจการผลิตบัณฑิตและการบริการวิชาการแก่สังคมรวมกันตั้งแต่ร้อยละ 30 ขึ้นไป

กลุ่มที่ 4 คือกลุ่มที่มีความหลากหลายรูปแบบในการกระจายน้ำหนักลงในพันธกิจ

จากผลการจัดกลุ่มทั้งสองแบบ สำนักงานฯ ได้ส่งให้คณะกรรมการบริหารและคณะกรรมการพัฒนาระบบประเมินสถาบันอุดมศึกษา จำนวน 11 ท่าน ให้ความเห็นซึ่งคณะกรรมการส่วนใหญ่ เห็นชอบตามแบบที่หนึ่ง โดยให้เหตุผลว่าการจัดกลุ่มตามแบบที่หนึ่งมีความสมเหตุสมผล และมีสถาบันอุดมศึกษากระจายไปอยู่ในแต่ละแบบตามสภาพการจัดการศึกษาที่ควรจะเป็น ส่วนในการจัดกลุ่มแบบที่สองนั้น พบว่ามีสถาบันไปกระจุกตัวกันอยู่ที่กลุ่มที่ 4 (จำนวน 34 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 41.98) ซึ่งเป็นกลุ่มที่ไม่มีความชัดเจนในรูปแบบของการกระจายน้ำหนัก

อย่างไรก็ตามมีกรรมการบริหารได้ตั้งข้อสังเกตว่า มีสถาบันอุดมศึกษาที่กระจายน้ำหนักลงใน 3 พันธกิจแรกเท่านั้น ซึ่งแสดงถึงการที่สถาบันพยายามจะให้ความสำคัญกับพันธกิจทั้งสามด้านแรกเท่าๆ กัน กล่าวคือกระจายน้ำหนักลงในสามพันธกิจแรก ร้อยละ 30 ทางสำนักงานจึงได้ลองพิจารณาเจตนารมณ์พบว่า มีสถาบันอุดมศึกษาอยู่ 3 แห่ง ที่กระจายน้ำหนักในลักษณะดังกล่าว แต่ในท้ายที่สุดสถาบันทั้ง 2 แห่ง ได้แจ้งความจำนงค์มายังสำนักงานฯ ว่าขอปรับเปลี่ยนการกระจายน้ำหนักดังกล่าว จึงสรุปได้ว่าการจัดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษาโดยพิจารณาจากจุดเน้นตามพันธกิจนั้นสามารถแบ่งได้ 4 กลุ่ม ดังนี้

1. กลุ่มสถาบันเน้นการผลิตบัณฑิตและวิจัย เป็นกลุ่มสถาบันที่ปฏิบัติพันธกิจของสถาบันอุดมศึกษา โดยเน้นด้านการผลิตบัณฑิตระดับบัณฑิตศึกษา และวิจัยสร้างองค์ความรู้ใหม่เพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการ และ เผยแพร่ความรู้ไปสู่ผู้ใช้ทั้งระดับชาติและนานาชาติ โดยมุ่งสู่ความทันสมัย และสามารถแข่งขันได้ในระดับสากล

2. กลุ่มสถาบันเน้นการผลิตบัณฑิตและพัฒนาสังคม เป็นกลุ่มสถาบันที่ปฏิบัติพันธกิจของสถาบันอุดมศึกษา โดยมุ่งเน้นผลิตบัณฑิตระดับปริญญาตรีเป็นส่วนใหญ่ ผลิตบัณฑิตระดับสูงในบางสาขาวิชาและเน้นการบริการวิชาการ/วิชาชีพแก่สังคม

3. กลุ่มสถาบันที่เน้นการผลิตบัณฑิตและพัฒนาศิลปะและวัฒนธรรม เป็นกลุ่มสถาบันที่ปฏิบัติพันธกิจของสถาบันอุดมศึกษา โดยมุ่งเน้นผลิตบัณฑิตระดับปริญญาตรีเป็นส่วนใหญ่ ผลิตบัณฑิตระดับสูงในบางสาขาวิชาโดยการประยุกต์ ความรู้ เพื่อสร้างและพัฒนามาตรฐานศิลปะและวัฒนธรรม รวมทั้งการเผยแพร่ความรู้ ภูมิปัญญาไทยสู่สากล

4. กลุ่มสถาบันเน้นการผลิตบัณฑิต เป็นกลุ่มสถาบันที่ปฏิบัติพันธกิจของสถาบันอุดมศึกษา โดยมุ่งเน้นการสอนในระดับปริญญาตรี ประยุกต์ความรู้เพื่อใช้ในการผลิตบัณฑิต เป็นกลุ่มสถาบัน อุดมศึกษาที่เน้นการผลิตและพัฒนาบัณฑิตในด้านวิชาการ และวิชาชีพต่างๆ

ทั้งนี้ ในกรณีที่สถาบันเดิมน้ำหนักแล้วสามารถจัดกลุ่มสถาบันได้หลายกลุ่ม ให้พิจารณาเลือกกลุ่มโดยเลือกเรียงลำดับจากกลุ่ม 1, 2 , 3 และ 4 โดยให้สังกัดกลุ่มสถาบันเพียงกลุ่มเดียว

3. สำนักงานฯ ได้ส่งผลการจัดกลุ่มสถาบันกลับไปให้สถาบันอุดมศึกษาจำนวน 81 แห่ง ทบทวนและยืนยันการจัดเข้ากลุ่มสถาบัน โดยให้เหตุผลประกอบว่าการที่ให้สถาบันอุดมศึกษากระจายน้ำหนักจำนวนร้อยละ 30 ของน้ำหนักมาตรฐานที่ 1 – 4 นั้น เป็นการเปิดโอกาสให้สถาบันประกาศต่อสาธารณชนว่าสถาบันมีจุดเน้นด้านใด ซึ่งเท่ากับเป็นการให้ปัญญาของสถาบันว่าจะมุ่งมั่นในการพัฒนาสถาบันให้มีความเป็นเลิศตามอัตลักษณ์ที่ได้ประกาศออกไป นอกจากนั้นสำนักงานฯ ยังได้แจ้งให้สถาบันอุดมศึกษาทราบว่า ผลจากการกระจายน้ำหนัก นอกจากจะเป็นการสะท้อนจุดเด่นของสถาบันแล้ว ยังส่งผลสำคัญตามมาอีก 3 ประการ คือ

3.1 การกระจายน้ำหนักลงในพันธกิจที่หนึ่งถึงสามตั้งแต่ร้อยละ 30 ขึ้นไป และพันธกิจที่สี่ (มาตรฐานด้านการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม) ตั้งแต่ร้อยละ 20 ขึ้นไป สถาบันจะต้องได้รับการประเมินโดยใช้ทั้งตัวบ่งชี้รวมและตัวบ่งชี้เฉพาะในพันธกิจนั้น เช่น หากสถาบันกระจายน้ำหนักลงในพันธกิจด้านการวิจัยรวม ร้อยละ 30 สถาบันจะได้รับการประเมินมาตรฐานด้านงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ด้วยตัวบ่งชี้รวมจำนวน 5 ตัวบ่งชี้ และตัวบ่งชี้เฉพาะจำนวน 2 ตัวบ่งชี้ รวมทั้งสิ้น 7 ตัวบ่งชี้ แต่หากสถาบันกระจายน้ำหนักลงในพันธกิจด้านการวิจัยรวมแล้วน้อยกว่าร้อยละ 30 สถาบันจะได้รับการประเมินมาตรฐานด้านงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ด้วยตัวบ่งชี้รวมจำนวน 5 ตัวบ่งชี้เท่านั้น ดังตารางแสดงการกระจายน้ำหนักและจำนวนตัวบ่งชี้ที่สถาบันจะได้รับการประเมินดังในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 จำนวนตัวบ่งชี้ในแต่ละมาตรฐานที่สถาบันจะได้รับการประเมินจำแนกตามรายมาตรฐาน

มาตรฐาน	น้ำหนัก	จำนวน ตัวบ่งชี้	น้ำหนักรวม ที่ต้องได้รับการประเมิน ด้วยตัวบ่งชี้เฉพาะ
1. มาตรฐานด้านคุณภาพบัณฑิต	อย่างน้อย 20	6+2 *	$\geq 30 \%$
2. มาตรฐานด้านงานวิจัยและงานสร้างสรรค์	อย่างน้อย 20	5+2 *	$\geq 30 \%$
3. มาตรฐานด้านการบริการวิชาการ	อย่างน้อย 20	4+3 *	$\geq 30 \%$
4. มาตรฐานด้านการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม	อย่างน้อย 10	2+2 *	$\geq 20 \%$
รวม มาตรฐาน 1- 4	100	17+9 *	
5. มาตรฐานด้านการพัฒนาสถาบันและบุคลากร	20	11	-
6. มาตรฐานด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน	20	9	-
7. มาตรฐานด้านการประกันคุณภาพ	20	2	-
รวม มาตรฐาน 5 - 7	60	22	-
รวม มาตรฐาน 1 - 7	160	39+9 *	-

3.2 การจัดกลุ่มสถาบันดังกล่าว มีผลต่อเกณฑ์การประเมินที่แตกต่างกันไปตามกลุ่มสถาบันที่อยู่ต่างกลุ่มกัน ซึ่งสถาบันที่อยู่ในกลุ่มเดียวกันก็จะใช้เกณฑ์การประเมินเดียวกัน ดังตัวอย่างการกระจายน้ำหนักของสถาบันอุดมศึกษา ในตารางที่ 4 และจำนวนตัวบ่งชี้ที่สถาบันจะได้รับการประเมินตามกลุ่มสถาบันในตารางที่ 5

3.3 การดำเนินการจัดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษาเป็นเรื่องสำคัญที่จะต้องได้รับการยอมรับจากสถาบันอุดมศึกษาและใช้ไปประกอบแนวทางการพัฒนาสถาบันอุดมศึกษา ทั้งนี้ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาจะมีบทบาทสำคัญในการกำหนดทิศทางการส่งเสริมและพัฒนา โดยเฉพาะการจัดสรรงบประมาณอย่างเหมาะสมและเป็นธรรมแก่สถาบันอุดมศึกษาแต่ละกลุ่ม สำหรับ สมศ. จะได้ดำเนินการออกแบบระบบประเมินคุณภาพภายนอก โดยเฉพาะตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมินให้เหมาะสมเป็นธรรมกับสถาบันอุดมศึกษาในแต่ละกลุ่มต่อไป

ตารางที่ 4 ตัวอย่างการจัดกลุ่มของสถาบันตามลักษณะการกระจายน้ำหนักในพันธกิจหลัก

มาตรฐาน	การกระจายน้ำหนักของสถาบันอุดมศึกษา				
	สถาบัน A	สถาบัน B	สถาบัน C	สถาบัน D	สถาบัน E
1. มาตรฐานด้านคุณภาพบัณฑิต	35	35	30	35	45
2. มาตรฐานด้านงานวิจัยและงานสร้างสรรค์	35	30	25	20	20
3. มาตรฐานด้านการบริการวิชาการ	20	25	30	20	20
4. มาตรฐานด้านการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม	10	10	15	25	15
ผลการจัดกลุ่ม	1	1	2	3	4

ตารางที่ 5 ตัวอย่างการกระจายน้ำหนักและจำนวนตัวบ่งชี้ที่สถาบันอุดมศึกษาจะต้องใช้ จำแนกตามประเภทกลุ่มสถาบัน

มาตรฐาน	สถาบัน A	สถาบัน B	สถาบัน C	สถาบัน D	สถาบัน E
1. มาตรฐานด้านคุณภาพบัณฑิต	6+2*	6+2*	6+2*	6+2*	6+2*
2. มาตรฐานด้านงานวิจัยและงานสร้างสรรค์	5+2*	5+2*	5	5	5
3. มาตรฐานด้านการบริการวิชาการ	4	4	4+3*	4	4
4. มาตรฐานด้านการทำนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม	2	2	2	2+2*	2
รวม มาตรฐาน 1- 4	17+4*	17+4*	17+5*	17+4*	17+2*
5. มาตรฐานด้านการพัฒนาสถาบันและบุคลากร	11	11	11	11	11
6. มาตรฐานด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน	9	9	9	9	9
7. มาตรฐานด้านการประกันคุณภาพ	2	2	2	2	2
รวม มาตรฐาน 5 - 7	22	22	22	22	22
รวม มาตรฐาน 1 - 7	39+4*	39+4*	39+5*	39+4*	39+2*

4. สำนักงานได้นำค่าน้ำหนักที่สถาบันได้ทบทวนและส่งเสริมเพิ่มเติมเข้ามารวมทั้งสิ้นจำนวน 102 แห่ง จำแนกตามประเภทสังกัดสถาบันอุดมศึกษาได้ดังตารางที่ 6 โดยผลการจัดกลุ่มสถาบันของสถาบันทั้ง 102 แห่ง แสดงได้ดังตารางที่ 7 โดยผลการจัดกลุ่มดังกล่าวจำแนกตามกลุ่มสถาบันและประเภทของสถาบันอุดมศึกษาได้ดังตารางที่ 8

ตารางที่ 6 จำนวนและร้อยละของสถาบันอุดมศึกษาที่นำมาจัดกลุ่มสถาบันจำแนกตามประเภทของสถาบัน

ประเภทของสถาบัน	สถาบันที่ตอบกลับ	
	จำนวน	ร้อยละ
มหาวิทยาลัย	22	21.57
มหาวิทยาลัยเอกชน	33	32.35
มหาวิทยาลัยราชภัฏ	38	37.25
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล	9	8.82
รวม	102	100

ตารางที่ 7 รายชื่อสถาบันอุดมศึกษาและน้ำหนักในแต่ละมาตรฐาน จำแนกตามกลุ่มสถาบันอุดมศึกษา
(ข้อมูล ณ วันที่ 1 พฤษภาคม 2549)

สถานศึกษา		ค่าน้ำหนักมาตรฐานที่			
		1	2	3	4
1. มหาวิทยาลัยเน้นผลิตบัณฑิต และวิจัย (22 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 21.57)					
มหาวิทยาลัย (19 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 18.63)					
1	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	35	35	20	10
2	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	35	35	20	10
3	มหาวิทยาลัยมหิดล	35	35	20	10
4	มหาวิทยาลัยนเรศวร	35	35	20	10
5	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี	35	35	20	10
6	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	35	35	20	10
7	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	35	30	25	10
8	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	40	30	20	10
9	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าลาดกระบัง	35	35	20	10
10	มหาวิทยาลัยรามคำแหง	40	30	20	10
11	มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี	40	30	20	10
12	มหาวิทยาลัยขอนแก่น	35	35	20	10
13	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	40	30	20	10
14	มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช	35	33	22	10
15	สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์	35	35	20	10
16	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม	35	30	25	10
17	สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ	35	30	25	10
18	มหาวิทยาลัยศิลปากร	30	30	20	20
19	สถาบันเทคโนโลยีปทุมวัน	40	30	20	10
มหาวิทยาลัยเอกชน (3 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 2.94)					
20	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีมหานคร	35	35	20	10
21	มหาวิทยาลัยคริสเตียน	30	30	20	20
22	มหาวิทยาลัยชินวัตร	35	35	20	10

สถานศึกษา		ค่าน้ำหนักมาตรฐานที่			
		1	2	3	4
2. มหาวิทยาลัยเน้นการผลิตบัณฑิตและพัฒนาสังคม (51 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 50.00)					
มหาวิทยาลัย (1 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 0.98)					
1	มหาวิทยาลัยบูรพา	35	25	30	10
มหาวิทยาลัยเอกชน (19 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 18.63)					
2	มหาวิทยาลัยศรีปทุม	40	20	30	10
3	มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ	40	20	30	10
4	วิทยาลัยดาปี	40	20	30	10
5	วิทยาลัยโปลีเทคนิคภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	40	20	30	10
6	มหาวิทยาลัยกรุงเทพ	35	20	30	15
7	มหาวิทยาลัยพายัพ	35	20	35	10
8	วิทยาลัยเซนต์หลุยส์	35	20	35	10
9	มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต	35	20	30	15
10	มหาวิทยาลัยนอร์ทเชียงใหม่	35	20	30	15
11	มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ	35	25	30	10
12	มหาวิทยาลัยหาดใหญ่	35	20	30	15
13	วิทยาลัยพินิจโลก	35	20	30	15
14	มหาวิทยาลัยรัตนบัณฑิตวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	35	20	30	15
15	วิทยาลัยฟาร์อีสเทิร์น	35	20	35	10
16	วิทยาลัยดุสิตธานี	35	20	35	10
17	มหาวิทยาลัยนานาชาติแสตมฟอร์ด	35	20	35	10
18	มหาวิทยาลัยสยาม	30	25	30	15
19	วิทยาลัยบัณฑิตบริหารธุรกิจ	30	20	30	20
20	มหาวิทยาลัยเจ้าพระยา	30	20	30	20
มหาวิทยาลัยราชภัฏ(26 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 25.49)					
21	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม	30	20	30	20
22	มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี	30	20	30	20
23	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์	30	20	30	20
24	มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์	30	25	30	15

สถานศึกษา		ค่าน้ำหนักมาตรฐานที่			
		1	2	3	4
25	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี	35	20	30	15
26	มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม	35	20	35	10
27	มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง	35	20	35	10
28	มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร	40	20	30	10
29	มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม	40	20	30	10
30	มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต	35	20	30	15
31	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่	30	20	30	20
32	มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์	35	20	30	15
33	มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย	35	21	30	14
34	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย	35	20	35	10
35	มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง	35	21	30	14
36	มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์	30	25	30	15
37	มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร	35	20	30	15
38	มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ	35	20	30	15
39	มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี	35	21	30	14
40	มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี	30	20	30	20
41	มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม	35	25	30	10
42	มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา	35	20	30	15
43	มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี	30	20	30	20
44	มหาวิทยาลัยราชภัฏกาฬสินธุ์	30	20	30	20
45	มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา	30	25	30	15
46	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา	35	20	30	15
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล (5 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 4.90)					
47	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร	30	20	30	20
48	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ	40	20	30	10
49	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์	40	20	30	10
50	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี	40	20	30	10
51	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก	40	20	30	10

สถานศึกษา		ค่าน้ำหนักมาตรฐานที่			
		1	2	3	4
3. มหาวิทยาลัยเน้นการผลิตบัณฑิตและพัฒนาศิลปะและวัฒนธรรม (15 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 14.71)					
มหาวิทยาลัย (1 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 0.98)					
1	มหาวิทยาลัยทักษิณ	40	20	20	20
มหาวิทยาลัยเอกชน (4 แห่ง คิดเป็น ร้อยละ 3.92)					
2	มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น	30	25	25	20
3	มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล	30	25	25	20
4	มหาวิทยาลัยปทุมธานี	35	20	25	20
5	วิทยาลัยเซาธ์อีสท์บางกอก	35	20	25	20
มหาวิทยาลัยราชภัฏ (10 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 9.81)					
6	มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี	30	25	25	20
7	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี	30	20	25	25
8	มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต	30	20	20	30
9	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช	30	20	25	25
10	มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์	30	20	25	25
11	มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร	30	20	25	25
12	มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์	30	25	25	20
13	มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา	35	20	20	25
14	มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ	35	20	20	25
15	มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา	40	20	20	20
4. มหาวิทยาลัยเน้นการผลิตบัณฑิต (14 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 13.73)					
มหาวิทยาลัย (1 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 0.98)					
1	มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง	35	25	25	15
มหาวิทยาลัยเอกชน (7 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 6.87)					
2	มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น	50	20	20	10
3	วิทยาลัยเทคโนโลยีภาคใต้	50	20	20	10
4	มหาวิทยาลัยเกริก	50	20	20	10
5	มหาวิทยาลัยรัชต์ภาคย์	40	25	20	15
6	วิทยาลัยมิชชั่น	45	20	25	10

สถานศึกษา		ค่าน้ำหนักมาตรฐานที่			
		1	2	3	4
7	วิทยาลัยเทคโนโลยีธนบุรี	35	20	29	16
8	มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์	35	25	25	15
มหาวิทยาลัยราชภัฏ (2 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 1.96)					
9	มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี	40	25	20	15
10	มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด	40	20	25	15
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล (4 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 3.92)					
11	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย	45	25	20	10
12	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ	40	25	25	10
13	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี	40	25	25	10
14	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน	40	25	25	10

ตารางที่ 8 ร้อยละของกลุ่มสถาบันตามประเภทสถาบัน ข้อมูล ณ วันที่ 1 พฤษภาคม 2549

ประเภทสถาบัน	กลุ่มสถาบัน				
	1	2	3	4	รวม
	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน
	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)
มหาวิทยาลัย	19 (18.63)	1 (0.98)	1 (0.98)	1 (0.98)	22 (21.57)
มหาวิทยาลัยเอกชน	3 (2.94)	19 (18.63)	4 (3.92)	7 (6.87)	33 (32.35)
มหาวิทยาลัยราชภัฏ	-	26 (25.49)	10 (9.81)	2 (1.96)	38 (37.25)
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล	-	5 (4.90)	-	4 (3.92)	9 (8.82)
รวม	22 (21.57)	51 (50.00)	15 (14.71)	14 (13.73)	102 (100)

5. สำนักงานฯ ได้พัฒนาเกณฑ์การตัดสินผลการประเมินโดยผันแปรในแต่ละกลุ่มสถาบัน แล้ววางแผนที่จะส่งผลการจัดกลุ่มสถาบันดังกล่าว พร้อมด้วยเกณฑ์การประเมินผลที่สำนักงานฯ ได้จัดทำขึ้นไปให้กับสถาบันอุดมศึกษาทั่วประเทศ เพื่อประกอบการพิจารณาทบทวนการกระจาย น้ำหนักเพื่อการจัดกลุ่มเป็นครั้งสุดท้าย

จะเห็นได้ว่ากระบวนการดำเนินงานเพื่อให้เกิดการจัดกลุ่มสถาบันครั้งนี้ แม้จะยังไม่แล้วเสร็จสมบูรณ์แต่ก็ทำให้ สมศ. สามารถวางแผนบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเอื้อให้เกิดการพัฒนาระบบการประเมินภายนอกที่สอดคล้องกับจุดเน้นและเอกลักษณ์ของสถาบันอุดมศึกษาแต่ละแห่งและการตัดสินใจบนพื้นฐานของหลักวิชาการ และความร่วมมือระหว่างเชิงวิชาการของสถาบันอุดมศึกษา อีกทั้งก่อให้เกิดความยุติธรรมในการประเมินและที่สำคัญยิ่งก็คือ เป็นการกระตุ้นให้สถาบันอุดมศึกษาได้กำหนดจุดเน้นการปฏิบัติพันธกิจ เพื่อการบริหารจัดการที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศตามจุดเน้นที่กำหนดต่อไป

สำนักงาน ฯ ขอขอบคุณสภาสถาบันและสถาบันอุดมศึกษาทุกแห่งที่ให้ความร่วมมืออย่างดียิ่งในการจัดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษาในครั้งนี้

บรรณานุกรม

มนัส สุวรรณ. รายงานผลการศึกษา เรื่อง การกำหนดแผนที่ตั้งสถาบันอุดมศึกษา.

ทบวงมหาวิทยาลัย. มปท.

สุธรรม อารีกุล.(2543). รายงานชุดแนวทางการปฏิรูปอุดมศึกษาไทย : รูปแบบและภารกิจอุดมศึกษา.

ภาคผนวก ข แบบกรอกข้อมูลพื้นฐาน สำหรับการประเมินภายนอก

แบบกรอกข้อมูลพื้นฐาน สำหรับการประเมินภายนอก

ชื่อสถาบัน.....

ผู้รับผิดชอบเอกสารข้อมูลพื้นฐาน..... โทร.....

ข้อมูล	ปีการศึกษา		
	ปีที่ประเมินครั้งที่แล้ว ปีการศึกษา.....	2547	2548
	ผล (แผน)	ผล (แผน)	ผล (แผน)
1. จำนวนกลุ่มสาขาวิชาที่เปิดสอนในสถาบัน (โปรดระบุรายละเอียด)			
2. จำนวนและรายชื่อหลักสูตรที่เปิดสอน			
2.1 จำนวนและรายชื่อหลักสูตรที่เปิดสอน ระดับปริญญาตรี			
2.2 จำนวนและรายชื่อหลักสูตรที่เปิดสอน ระดับปริญญาโท			
2.3 จำนวนและรายชื่อหลักสูตรที่เปิดสอน ระดับปริญญาเอก			
2.4 จำนวนหลักสูตรที่ได้มาตรฐานตามเกณฑ์ สกอ.			
3. จำนวนอาจารย์ประจำ			
3.1 อาจารย์ข้าราชการ (กรณีสถาบันอุดมศึกษา สังกัดรัฐบาล)			
3.2 อาจารย์พนักงาน			
3.3 อาจารย์สัญญาจ้าง (ตั้งแต่ 9 เดือนขึ้นไป)			
4. วุฒิการศึกษาของอาจารย์ประจำ (ให้นับรวม อาจารย์ประจำตามข้อ 3)			
4.1 ปริญญาเอกหรือเทียบเท่า			
4.2 ปริญญาโทหรือเทียบเท่า			
4.3 ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า			
4.4 ต่ำกว่าปริญญาตรี			

ขอรับรองว่าข้อมูลดังกล่าวเป็นความจริง

..... อธิการบดี / ผู้แทน

วันที่/...../.....

ภาคผนวก ข แบบกรอกข้อมูลพื้นฐาน สำหรับการประเมินภายนอก

ข้อมูล	ปีการศึกษา		
	ปีที่ผ่านมา ปีการศึกษา.....	2547	2548
	ผล (แผน)	ผล (แผน)	ผล (แผน)
5. ตำแหน่งทางวิชาการของอาจารย์ประจำ			
5.1 ศาสตราจารย์			
5.2 รองศาสตราจารย์			
5.3 ผู้ช่วยศาสตราจารย์			
5.4 อาจารย์			
6. จำนวนนักศึกษาทั้งหมด			
6.1 ระดับปริญญาตรี			
6.1.1 ภาคปกติ			
6.1.2 ภาคพิเศษ			
6.2 ระดับปริญญาโท			
6.2.1 ภาคปกติ			
6.2.2 ภาคพิเศษ			
6.3 ระดับปริญญาเอก			
6.3.1 ภาคปกติ			
6.3.2 ภาคพิเศษ			
7. บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาทั้งหมด			
7.1 ระดับปริญญาตรี			
7.1.1 ภาคปกติ			
7.1.2 ภาคพิเศษ			
7.2 ระดับปริญญาโท			
7.2.1 ภาคปกติ			
7.2.2 ภาคพิเศษ			
7.3 ระดับปริญญาเอก			
7.3.1 ภาคปกติ			
7.3.2 ภาคพิเศษ			

ขอรับรองว่าข้อมูลดังกล่าวเป็นความจริง

..... อธิการบดี / ผู้แทน

วันที่/...../.....

ภาคผนวก ข แบบกรอกข้อมูลพื้นฐาน สำหรับการประเมินภายนอก

ข้อมูล	ปีการศึกษา		
	ปีประเมินครั้งที่แล้ว ปีการศึกษา.....	2547	2548
	ผล (แผน)	ผล (แผน)	ผล (แผน)
8. จำนวนบัณฑิตระดับปริญญาตรีที่ได้งานทำ และการประกอบอาชีพอิสระ ภายใน 1 ปี			
9. จำนวนบัณฑิตระดับปริญญาตรีที่ได้ทำงาน ตรงสาขาที่สำเร็จการศึกษา			
10. ร้อยละของบัณฑิตที่ได้เงินเดือนเริ่มต้น เป็นไปตามเกณฑ์ กพ.			
11. จำนวนนักศึกษา หรือศิษย์เก่าที่จบการศึกษา ที่ได้รับการประกาศเกียรติคุณยกย่องในด้าน วิชาการ วิชาชีพ คุณธรรม จริยธรรม หรือรางวัลทาง วิชาการหรือด้านอื่นที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพบัณฑิต ในระดับชาติ/นานาชาติในรอบ 3 ปีที่ผ่านมา			
12. จำนวนวิทยานิพนธ์และงานวิชาการของนัก ศึกษาที่ได้รับรางวัลในระดับชาติหรือระดับ นานาชาติภายในรอบ 3 ปีที่ผ่านมา			
13. จำนวนวิทยานิพนธ์ทั้งหมด			
13.1 วิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโท			
13.2 วิทยานิพนธ์ระดับปริญญาเอก			
14. จำนวนจากวิทยานิพนธ์ที่ตีพิมพ์เผยแพร่			
14.1 บทความจากวิทยานิพนธ์ระดับปริญญา โทที่ตีพิมพ์เผยแพร่			
14.2 บทความจากวิทยานิพนธ์ระดับปริญญา เอกที่ตีพิมพ์เผยแพร่			
15. จำนวนงานวิจัย และงานสร้างสรรค์ที่ตีพิมพ์ เผยแพร่ และ/หรือนำไปใช้ประโยชน์ทั้งใน ระดับชาติและระดับนานาชาติ			

ขอรับรองว่าข้อมูลดังกล่าวเป็นความจริง

..... อธิการบดี / ผู้แทน
วันที่/...../.....

ภาคผนวก ข แบบกรอกข้อมูลพื้นฐาน สำหรับการประเมินภายนอก

ข้อมูล	ปีการศึกษา		
	ปีประเมินครั้งที่แล้ว ปีการศึกษา.....	2547	2548
	ผล (แผน)	ผล (แผน)	ผล (แผน)
16. จำนวนเงินสนับสนุนงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ ของสถาบัน			
17. เงินสนับสนุนงานวิจัย และงานสร้างสรรค์จาก ภายนอกสถาบัน			
18. จำนวนอาจารย์ประจำที่รับทุนทำวิจัยหรือ งานสร้างสรรค์			
19. จำนวนอาจารย์ประจำที่ได้รับทุนทำวิจัย หรืองานสร้างสรรค์จากภายในสถาบัน			
20. จำนวนอาจารย์ประจำที่ได้รับทุนทำวิจัย หรืองานสร้างสรรค์จากภายนอกสถาบัน			
21. จำนวนบทความวิจัยที่ได้รับการอ้างอิง (citation) ใน refereed journal หรือในฐานข้อมูล ระดับชาติหรือระดับนานาชาติ			
22. จำนวนผลงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ที่ ได้รับ การจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญา สิทธิบัตรหรืออนุสิทธิบัตร ในรอบ 5 ปีที่ผ่านมา			
23. จำนวนกิจกรรม/โครงการบริการวิชาการและ วิชาชีพที่ตอบสนองความต้องการของสังคม ชุมชน ประเทศชาติ และนานาชาติ			
24. จำนวนอาจารย์ที่เป็นที่ปรึกษา เป็นกรรมการ วิทยานิพนธ์ภายนอกสถาบัน เป็นกรรมการ วิชาการและกรรมการวิชาชีพในระดับชาติ หรือระดับนานาชาติ			
25. ค่าใช้จ่าย และมูลค่าของสถาบันในการบริการ วิชาการและวิชาชีพเพื่อสังคม			

ขอรับรองว่าข้อมูลดังกล่าวเป็นความจริง

..... อธิการบดี / ผู้แทน
วันที่/...../.....

ภาคผนวก ข แบบกรอกข้อมูลพื้นฐาน สำหรับการประเมินภายนอก

ข้อมูล	ปีการศึกษา		
	ปีประเมินครั้งที่แล้ว ปีการศึกษา.....	2547	2548
	ผล (แผน)	ผล (แผน)	ผล (แผน)
26. จำนวนแหล่งให้บริการวิชาการและวิชาชีพที่ ได้รับการยอมรับในระดับชาติหรือนานาชาติ			
27. รายรับของสถาบันในการให้บริการวิชาการ และวิชาชีพในนามสถาบัน			
28. จำนวนกิจกรรมในการอนุรักษ์ พัฒนา และ สร้างเสริมเอกลักษณ์ ศิลปะและวัฒนธรรม			
29. ค่าใช้จ่าย และมูลค่าที่ใช้ในการอนุรักษ์ พัฒนา และสร้างเสริมเอกลักษณ์ ศิลปะและวัฒนธรรม			
30. สิ้นทรัพย์ถาวร			
31. ค่าใช้จ่ายทั้งหมด			
32. งบดำเนินการทั้งหมด			
33. เงินเหลือจ่ายสุทธิ			
34. เงินรายรับทั้งหมด			
35. งบประมาณสำหรับการพัฒนาอาจารย์ทั้งใน ประเทศและต่างประเทศ			
36. จำนวนบุคลากรประจำสายสนับสนุนที่ได้รับ การพัฒนาความรู้ และทักษะในวิชาชีพ ทั้งใน ประเทศและต่างประเทศ			
37. จำนวนอาจารย์ประจำที่เข้าร่วมประชุมวิชาการ หรือนำเสนอผลงานวิชาการ ทั้งในประเทศ และต่างประเทศ			
38. จำนวนบุคลากรประจำสายสนับสนุนทั้งหมด			
39. จำนวนของนักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรม/ โครงการพัฒนานักศึกษา			

ขอรับรองว่าข้อมูลดังกล่าวเป็นความจริง

..... อธิการบดี / ผู้แทน

วันที่/...../.....

ภาคผนวก ข แบบกรอกข้อมูลพื้นฐาน สำหรับการประเมินภายนอก

ข้อมูล	ปีการศึกษา		
	ปีประเมินครั้งที่แล้ว ปีการศึกษา.....	2547	2548
	ผล (แผน)	ผล (แผน)	ผล (แผน)
40. ค่าใช้จ่ายทั้งหมดที่ใช้ในระบบห้องสมุด คอมพิวเตอร์ และศูนย์สารสนเทศต่อนักศึกษา			
41. ค่า FTES ระดับปริญญาตรี			
42. ค่า FTES ระดับปริญญาโทและเอก (หลังจากที่ปรับค่าแล้ว)			

ขอรับรองว่าข้อมูลดังกล่าวเป็นความจริง

..... อธิการบดี / ผู้แทน

วันที่/...../.....

ภาคผนวก ข แบบกรอกข้อมูลพื้นฐาน สำหรับการประเมินภายนอก

นอกจากข้อมูลเชิงปริมาณข้างต้นแล้ว สมศ. ขอความกรุณาให้ทางมหาวิทยาลัย/ สถาบัน จัดส่งเอกสารเพิ่มเติมเพื่อประกอบการประเมินผลอีก 2 รายการ ได้แก่ คู่มือ และแผนการประกันคุณภาพของสถาบันที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน และรายงาน (การวิจัย) ประเมินตนเองของสถานศึกษา

ทั้งนี้หากทางมหาวิทยาลัย/ สถาบันเห็นว่ายังมีเอกสารอื่นใดที่น่าจะเป็นประโยชน์ต่อการประเมินก็สามารถพิจารณาจัดส่งเพิ่มเติมได้

*** หมายเหตุ

1. กรุณากรอกข้อมูลดังกล่าวทั้งในระดับกลุ่มสาขาวิชาและระดับสถาบัน โดยแยกเอกสารคนละชุดกันแล้ว กรุณาส่งอีเมลล์กลับมาที่ สมศ. info@onesqa.or.th หากท่านมีข้อสงสัยประการใด โปรดติดต่อกลุ่มงาน กปอ. 0 2216 3955 ต่อ 160 - 164
2. สำหรับคณะวิชาที่เป็นกลุ่มสาขาด้วยให้ใช้รายงานการประเมินตนเองของคณะวิชา สำหรับกลุ่มสาขาที่มีหลายคณะวิชาให้จัดทำรายงานบทสรุปการประเมินตนเองของกลุ่มสาขาวิชา โดยใช้ข้อมูลพื้นฐานจากรายงานการประเมินตนเองของแต่ละคณะวิชา พร้อมทั้งส่งรายงานประเมินตนเองของคณะวิชาด้วย
3. ขอความกรุณาให้มหาวิทยาลัยเตรียมหลักฐานไว้ที่มหาวิทยาลัยด้วย ผู้ประเมินภายนอกอาจต้องขอศึกษาหลักฐานเอกสารต่าง ๆ ที่มหาวิทยาลัยจัดส่งข้อมูลตามตัวบ่งชี้มาให้ โดยเฉพาะสำหรับการประเมินตามตัวบ่งชี้เชิงคุณภาพ

แบบบันทึกคะแนนและผลการประเมิน

ชื่อมาตรฐานและตัวบ่งชี้	น้ำหนัก	คะแนนที่ได้			คะแนนรวม/ ระดับการ ประเมิน
		อิงมาตรฐาน	พัฒนาการ	บรรลุเป้าหมาย	
มาตรฐานที่ 1 มาตรฐานด้านคุณภาพบัณฑิต					
ตัวบ่งชี้รวม					
1.1 ร้อยละของบัณฑิตระดับปริญญาตรีที่ได้อ่าน ทำและประกอบอาชีพอิสระ ภายใน 1 ปี					
1.2 ร้อยละของบัณฑิตระดับปริญญาตรีที่ได้ทำงานตรงสาขาที่สำเร็จการศึกษา					
1.3 ร้อยละของบัณฑิตที่ได้รับเงินเดือนเริ่มต้นเป็นไปตามเกณฑ์					
1.4 ระดับความพึงพอใจของนายจ้าง ผู้ประกอบการ และผู้ใช้บัณฑิต					
1.5 จำนวนนักศึกษา หรือศิษย์เก่าที่ได้รับการประกาศเกียรติคุณยกย่อง ในด้านวิชาการวิชาชีพ คุณธรรม จริยธรรม หรือรางวัลทางวิชาการหรือด้านอื่นที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพบัณฑิตในระดับชาติ หรือระดับนานาชาติ ในรอบ 3 ปีที่ผ่านมา					
1.6 จำนวนวิทยานิพนธ์และงานวิชาการของนักศึกษาที่ได้รับรางวัลในระดับชาติหรือระดับนานาชาติภายในรอบ 3 ปีที่ผ่านมา					
ตัวบ่งชี้เฉพาะ					
1.7 ร้อยละของบทความจากวิทยานิพนธ์ปริญญาโทที่ตีพิมพ์เผยแพร่ต่อจำนวนวิทยานิพนธ์ปริญญาโททั้งหมด					
1.8 ร้อยละของบทความจากวิทยานิพนธ์ปริญญาเอกที่ตีพิมพ์เผยแพร่ต่อจำนวนวิทยานิพนธ์ปริญญาเอกทั้งหมด					
มาตรฐานที่ 2 มาตรฐานด้านงานวิจัยและงานสร้างสรรค์					
ตัวบ่งชี้รวม					
2.1 ร้อยละของงานวิจัย และงานสร้างสรรค์ที่ตีพิมพ์ เผยแพร่ และ/หรือนำไปใช้ประโยชน์ทั้งในระดับชาติและระดับนานาชาติ ต่อจำนวนอาจารย์ประจำ					
2.2 เงินสนับสนุนงานวิจัย และงานสร้างสรรค์ของสถาบันต่อจำนวนอาจารย์ประจำ					

ภาคผนวก ค แบบบันทึกคะแนนและผลการประเมิน

ชื่อมาตรฐานและตัวบ่งชี้	น้ำหนัก	คะแนนที่ได้			คะแนนรวม/ ระดับการ ประเมิน
		อิงมาตรฐาน	พัฒนาการ	บรรลุเป้าหมาย	
2.3 เงินสนับสนุนงานวิจัย และงานสร้างสรรค์จากภายนอก สถาบันต่อจำนวนอาจารย์ประจำ					
2.4 ร้อยละของอาจารย์ประจำที่ได้รับทุนทำวิจัย หรืองาน สร้างสรรค์จากภายในสถาบันต่อจำนวนอาจารย์ประจำ					
2.5 ร้อยละของอาจารย์ประจำที่ได้รับทุนทำวิจัยหรืองาน สร้างสรรค์จากภายนอกสถาบันต่อจำนวนอาจารย์ประจำ					
ตัวบ่งชี้เฉพาะ					
2.6 ร้อยละของบทความวิจัยที่ได้รับการอ้างอิง (citation) ใน refereed journal หรือในฐานข้อมูลระดับชาติหรือระดับ นานาชาติ ต่ออาจารย์ประจำ					
2.7 จำนวนผลงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ที่ได้รับการจดทะเบียน ทรัพย์สินทางปัญญาหรืออนุสิทธิบัตรในรอบ 5 ปีที่ผ่านมา					
มาตรฐานที่ 3 มาตรฐานด้านการบริการวิชาการ					
ตัวบ่งชี้ร่วม					
3.1 ร้อยละของกิจกรรม/โครงการบริการวิชาการและวิชาชีพที่ ตอบสนองความต้องการ พัฒนาและเสริมสร้างความเข้มแข็ง ของสังคม ชุมชน ประเทศชาติ และนานาชาติต่ออาจารย์ประจำ					
3.2 ร้อยละของอาจารย์ที่เป็นที่ปรึกษา เป็นกรรมการวิทยานิพนธ์ ภายนอกสถาบัน เป็นกรรมการวิชาการและกรรมการวิชาชีพ ในระดับชาติหรือระดับนานาชาติต่ออาจารย์ประจำ					
3.3 มีการนำความรู้และประสบการณ์จากการบริการวิชาการและ วิชาชีพมาใช้ในการพัฒนาการเรียน การสอน และการวิจัย					
3.4 ค่าใช้จ่าย และมูลค่าของสถาบันในการบริการวิชาการ และวิชาชีพเพื่อสังคมต่ออาจารย์ประจำ					
ตัวบ่งชี้เฉพาะ					
3.5 จำนวนแหล่งให้บริการวิชาการและวิชาชีพที่ได้รับการ ยอมรับในระดับชาติหรือระดับนานาชาติ					
3.6 รายรับของสถาบันในการให้บริการวิชาการและวิชาชีพใน นามสถาบันต่ออาจารย์ประจำ					
3.7 ระดับความสำเร็จในการบริการวิชาการและวิชาชีพตาม พันธกิจของสถาบัน					

ภาคผนวก ค แบบบันทึกคะแนนและผลการประเมิน

ชื่อมาตรฐานและตัวบ่งชี้	น้ำหนัก	คะแนนที่ได้			คะแนนรวม/ ระดับการ ประเมิน
		อิงมาตรฐาน	พัฒนาการ	บรรลุเป้าหมาย	
มาตรฐานที่ 4 มาตรฐานด้านการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม					
ตัวบ่งชี้อยู่รวม					
4.1 ร้อยละของกิจกรรมในการอนุรักษ์ พัฒนา และสร้างเสริมเอกลักษณ์ ศิลปะและวัฒนธรรมต่อจำนวนนักศึกษา					
4.2 ร้อยละของค่าใช้จ่ายและมูลค่าที่ใช้ในการอนุรักษ์พัฒนาและสร้างเสริม เอกลักษณ์ศิลปะและวัฒนธรรมต้องบดำเนินการ					
ตัวบ่งชี้เฉพาะ					
4.3 มีผลงาน หรือชิ้นงานการพัฒนาองค์ความรู้ และสร้างมาตรฐานศิลปะและวัฒนธรรม					
4.4 ประสิทธิภาพในการอนุรักษ์ พัฒนา และสร้างเสริมเอกลักษณ์ ศิลปะและวัฒนธรรม					
มาตรฐานที่ 5 มาตรฐานด้านการพัฒนาสถาบัน และบุคลากร					
5.1 ระดับคุณภาพของสภามหาวิทยาลัย/สถาบัน					
5.2 มีการพัฒนาสถาบันสู่องค์กรเรียนรู้ โดยอาศัยผลการประเมินจากภายในและภายนอก					
5.3 มีการกำหนดแผนกลยุทธ์ที่เชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ					
5.4 การใช้ทรัพยากรภายในและภายนอกสถาบันร่วมกัน					
5.5 สักยภาพของระบบฐานข้อมูลเพื่อการบริหาร การเรียนการสอน และการวิจัย					
5.6 สิ้นทรัพย์ถาวรต่อจำนวนนักศึกษา (เต็มเวลาเทียบเท่า)					
5.7 ค่าใช้จ่ายทั้งหมดต่อจำนวนนักศึกษา (เต็มเวลาเทียบเท่า)					
5.8 ร้อยละของเงินเหลือจ่ายสุทธิต้องบดำเนินการ					
5.9 ร้อยละของอาจารย์ประจำที่เข้าร่วมประชุมวิชาการหรือนำเสนอผลงานวิชาการ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ					
5.10 งบประมาณสำหรับการพัฒนาคณาจารย์ทั้งในประเทศและต่างประเทศต่ออาจารย์ประจำ					
5.11 ร้อยละของบุคลากรประจำสายสนับสนุนที่ได้รับการพัฒนาความรู้ และทักษะในวิชาชีพ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ					
มาตรฐานที่ 6 มาตรฐานด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน					
6.1 ร้อยละของหลักสูตรที่ได้มาตรฐานต่อหลักสูตรทั้งหมด					

ภาคผนวก ค แบบบันทึกคะแนนและผลการประเมิน

ชื่อมาตรฐานและตัวบ่งชี้	น้ำหนัก	คะแนนที่ได้			คะแนนรวม/ ระดับการ ประเมิน
		อิงมาตรฐาน	พัฒนาการ	บรรลุเป้าหมาย	
6.2 จำนวนนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่ากับจำนวนอาจารย์ประจำ					
6.3 ร้อยละของอาจารย์ประจำที่มีวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่ากับอาจารย์ประจำ					
6.4 ร้อยละของอาจารย์ประจำที่ดำรงตำแหน่งทางวิชาการ					
6.4 การปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพคณาจารย์ (Professional Ethics)					
6.6 กระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยเฉพาะการเรียนรู้จากการปฏิบัติและประสบการณ์จริง					
6.7 ระดับความพึงพอใจของนักศึกษาต่อคุณภาพการสอนของอาจารย์และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้					
6.8 ร้อยละของนักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรม/ โครงการพัฒนานักศึกษาต่อจำนวนนักศึกษา					
6.9 ค่าใช้จ่ายทั้งหมดที่ใช้ในระบบห้องสมุด คอมพิวเตอร์ และศูนย์สารสนเทศต่อนักศึกษา					
มาตรฐานที่ 7 มาตรฐานด้านระบบการประกันคุณภาพ					
7.1 มีระบบและกลไกในการประกันคุณภาพภายในที่ก่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพการศึกษอย่างต่อเนื่อง					
7.2 ประสิทธิภาพผลของการประกันคุณภาพภายใน					

ตารางที่ 2 สรุปคะแนนรายมาตรฐานของสถาบันอุดมศึกษา

ลำดับ	ชื่อตัวบ่งชี้	น้ำหนัก	คะแนนที่ได้	ระดับการประเมิน
1	มาตรฐานด้านคุณภาพบัณฑิต			
2	มาตรฐานด้านการวิจัยและงานสร้างสรรค์			
3	มาตรฐานด้านการบริการวิชาการ			
4	มาตรฐานด้านการทำนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม			
ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักมาตรฐานที่ 1-4		100		
5	มาตรฐานด้านการพัฒนาสถาบันและบุคลากร	20		
6	มาตรฐานด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน	20		
7	มาตรฐานด้านระบบการประกันคุณภาพ	20		
ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักมาตรฐานที่ 1-7		160		

ข้อเสนอเพื่อการตัดสินใจผลระดับกลุ่มสาขาวิชา

กลุ่มสาขาที่

“

“

“

“

“

“

ข้อเสนอเพื่อการตัดสินใจผลระดับสถาบัน

แนวทางที่ 1

แนวทางที่ 2

คณะที่ปรึกษา

คณะกรรมการบริหาร สมศ.		
ที่ปรึกษา	ศาสตราจารย์ ดร.วิจิตร ศรีสอ้าน	ศาสตราจารย์ ดร.สุรพล นิติไกรพจน์
	นายเรวัต น้าเฉลิม	นางสาวมยุรี จารุปาณ
	ดร. สุวัฒน์ เงินคำ	
ประธานกรรมการ	ดร. โอฟาร์ ไชยประวัติ	
กรรมการ	ดร. จำรัส สอนองมาก	นายชัยณรงค์ อินทรมีทรัพย์
	ดร. ธนู กุลชล	ดร. กฤษณพงศ์ กีรติกร
	ดร. อุทัย คลยเกษม	ดร. อมรวิรัช นาคทรพรพ
	ดร. พิรศักดิ์ วรรณทรโรสด	ดร. ศิรินทร วิทยะสิรินันท์
	ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (คุณหญิง ดร. กษมา วรวรรณ ณ อยุธยา)	
กรรมการและเลขานุการ	ผู้อำนวยการ สมศ. (ศาสตราจารย์ กิตติคุณ ดร. สมหวัง พิธิยานุวัฒน์)	
ผู้ช่วยเลขานุการ	นายนาวิน วิทยาภรณ์	

คณะกรรมการพัฒนาระบบการประเมินคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา		
ประธานกรรมการ	ดร. ธนู กุลชล	
กรรมการ	ศาสตราจารย์ นายแพทย์อัครชัย วิริยะกุล	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ปรางศรี พนิกขกุล
	ศาสตราจารย์ กิตติคุณ ดร. นางลัดกษณ์ วิรัชชัย	ภราดา ดร. บัญชา แสงหิรัญ
	ศาสตราจารย์ ดร. สมบัติ ชำรงชัยวงศ์	ดร.ศิริพร ดันติพลวินัย
	ศาสตราจารย์ ดร. กิตติชัย วัฒนานันกร	ดร. มานิต บุญประเสริฐ
	รองศาสตราจารย์ ดร. อนุมงคล ศิริเวทิน	
กรรมการและเลขานุการ	ศาสตราจารย์ กิตติคุณ ดร. สมหวัง พิธิยานุวัฒน์	
ผู้ช่วยเลขานุการ	นาวาตรีหญิง ดร. กิตติยา เอ็ฟฟานส	

คณะผู้จัดทำคู่มือ

คณะทำงาน	ศาสตราจารย์ กิตติคุณ ดร. สมหวัง พิธิยานุวัฒน์	ดร. นฤมล บุญน้อม
	นาวาตรีหญิง ดร. กิตติยา เอ็ฟฟานส	ดร. เพชรา พิพัฒน์สันติกุล
	นางสาวรุจีพัชร โรจนกุล	นางสาวธัญญภรณ์ เลหาเพ็ญแสง
	นายพล เหลืองรังสี	นายศรัณย์ เสรีรักษ์มงคล
	นางสาวทัศนศิริินทร์ สว่างบุญ	นางสาวณรรัตน์ ห้องคุลย์
	นางสาวกุลวดี ปุณเกษม	ดร. สุวรรณา เอี่ยมสุขวัฒน์

ฝ่ายจัดทำรูปเล่ม

- กลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนาการประเมินคุณภาพการศึกษา สมศ.
- กลุ่มงานอำนวยการ สมศ.

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)

ชั้น 24 อาคารพญาไทพลาซ่า เลขที่ 128 ถนนพญาไท
แขวงทุ่งพญาไท เขตราชเทวี กรุงเทพฯ 10400
โทรศัพท์ 0-2216-3955 โทรสาร 0-2216-5043-6
<http://www.onesqa.or.th> e-mail : info@onesqa.or.th